

REGERING SANTOKHI-BRUNSWIJK
2020-25 MEI-2022

SAMEN VERDER BOUWEN AAN WELVAART EN WELZIJN

SAMENGESTELD DOOR HET KABINET VAN DE PRESIDENT

Leeswijzer

Dit document doet verslag van wat regering en volk samen in twee jaren tijd hebben bereikt.

In hoofdstuk I blikt president Chandrikapersad Santokhi terug op de bijna twee jaren van keihard werken om de basisstructuren van een rechtvaardige, geordende samenleving weer op orde te krijgen, hoe zijn zorg zich weer zo gauw mogelijk richt op de verbetering van het dagelijks leven van vooral de gewone mensen en waarom hij met vertrouwen de toekomst tegemoet gaat.

Hoofdstuk II geeft een uitgebreid verslag van wat gerealiseerd werd. Het Regeerakkoord van 14 juli 2020 geldt hierbij als leidraad; het is namelijk het eerste beleidsdocument met een alomvattende visie van de regering, die terug te herkennen is in alle beleidsdocumenten die daarna verschenen.

Paragraaf II.1 verschaft een korte samenvatting van de situatie in het land medio 2020.

Paragraaf II.2 bespreekt het Regeerakkoord en de beleidsplannen die daarna in goede samenwerking met de gemeenschap werden uitgewerkt en in uitvoering zijn. Daar blijkt dat Regeerakkoord en beleidsplannen een goed op elkaar afgestemd geheel vormen.

Paragraaf II.3 doet verslag over de urgentiefase van het Regeerakkoord, de eerste negen maanden. Daarin werden 26 prioritaire maatregelen gedefinieerd, de paragraaf rapporteert de voortgang in elk daarvan.

Paragraaf II.4 bespreekt de resultaten van de afgelopen 22 maanden langs de 7 hoofdlijnen van beleid die het Regeerakkoord onderscheidt.

Hoofdstuk III laat meer in detail zien welke resultaten zijn voorgekomen op de 17 ministeries, elk vanuit hun specifieke verantwoordelijkheden. Daarvoor is er ook een korte rapportage vanuit de kabinetten van de president en van de vice-president.

Hoofdstuk IV is een vooruitblik op de komende drie jaren. Het bespreekt ook het gewenste beleidskader om vooruit te blijven gaan, het doel van een gelukkig en welvarend volk te halen, en dat vooral te behouden voor komende generaties.

INHOUD

	Leeswijzer	Pagina 3
I	Door de bril van de president Een haalbaar doel: een welvarend land en een gelukkig volk	Pagina 6
II	Het regeerakkoord visie en resultaat: twee jaren van keihard werken	Pagina 8
II.1	De ernst van de problematiek	Pagina 8
II.2	Regeerakkoord en beleidsplannen: eensgezinde visie	Pagina 10
II.3	Urgentiefase: structureel herstel tezamen met sociaal beleid. Belangrijk deel werk opgestart en voltooid	Pagina 12
II.4	Van regeerakkoord naar resultaten: De basis voor een welvarende toekomst	Pagina 18
II.5	Wetgevingsagenda	Pagina 35
III	Beleidsrealisatie	Pagina 49
	Kabinet van de president van de Republiek Suriname	Pagina 50
	Kabinet van de vice-president van de Republiek Suriname	Pagina 53
	Beleidsrealisatie ministeries	
1	Ministerie van Justitie en Politie	Pagina 56
2	Ministerie van Binnenlandse Zaken	Pagina 66
3	Ministerie van Regionale Ontwikkeling en Sport	Pagina 68
4	Ministerie van Defensie	Pagina 71
5	Ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking	Pagina 73
6	Ministerie van Financiën en Planning	Pagina 78
7	Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie	Pagina 81

8	Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij	Pagina 84
9	Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen	Pagina 89
10	Ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugdzaken	Pagina 95
11	Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting	Pagina 98
12	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur	Pagina 102
13	Ministerie van Volksgezondheid	Pagina 106
14	Ministerie van Openbare Werken	Pagina 108
15	Ministerie van Transport, Communicatie en Toerisme	Pagina 110
16	Ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer	Pagina 113
17	Ministerie van Ruimtelijke Ordening en Milieu	Pagina 116
IV	Een hoopvolle toekomst: een vooruitblik op de komende 3 jaren	Pagina 122
	Referenties	Pagina 123

DOOR DE BRIL VAN DE PRESIDENT

Een haalbaar doel: een welvarend land en een gelukkig volk

Twee jaar geleden, op 25 mei 2020 besloten wij dat het anders moest. ‘Samenwerken en een welvarend land opbouwen voor allen’, was de duidelijke opdracht van de kiezer. Want het ging al langer slecht in ons land. Alle economische en sociale cijfers vertelden hoe ernstig de situatie was: hoge inflatie, een onverantwoord hoge schuldenlast, een lege staatskas, het verlies van monetaire reserves, verzwakking van instituties, een improductieve overheid. Achter deze technische begrippen ging schuil wat wij daadwerkelijk voelden, namelijk: alles werd duurder, bus- en boothouders, gezondheids-werkers, leerkrachten, ambtenaren en gepensioneerden, vrijwel iedereen moest aan het einde van de maand gissen of en wanneer zijn geld gestort werd. De financiële crisis viel samen met een morele en een sociale crisis. Daar kwam nog de COVID-19 pandemie bovenop.

Op 16 juli 2020 beloofden wij elkaar om het op te lossen. Wij zouden dat doen door iedereen te betrekken en in te zetten. Er zouden harde, moeilijke maatregelen nodig zijn. Want er was niet eens geld meer om salarissen te betalen. En hoe bouw je weer een land op zonder geld, met torenhoge schulden en met een kapotte overheid. En ook deze keer heeft het Surinaams volk getoond, te begrijpen dat het belangrijk was om offers te brengen.

Er is in de afgelopen 22 maanden keihard gewerkt. Het was geen comfortabele rit over een gladde asfaltweg, het was een hobbelige weg met risico's, botsingen, onbegrip en soms fouten. Daarbovenop kwam nog de COVID-19 pandemie. Maar wij hebben samen doorgezet. En hoewel lang niet alle problemen zijn opgelost, is er veel bereikt, en is het vooruitzicht voor ons volk verbeterd. Het is waar, er zijn in 2021 behoorlijke prijsstijgingen geweest. Maar zonder het actieve beleid tot economische stabilisatie zou de situatie vele malen erger zijn.

Door de gezamenlijke inspanning van regering, volk, instituties, bedrijfsleven, vakbeweging en maatschappelijk middenveld, hebben wij in 1,5 jaar de crisis omgezet in een situatie van vertrouwen. De buitenlandse politiek werd weer op poten gezet. De relaties met bevriende naties, buurlanden, landen van herkomst van onze bevolking, werden hersteld en teruggebracht naar een hartelijke zakelijke samenwerking in wederzijds voordeel. Het internationaal vertrouwen groeide, ook in de moeilijke bestuurlijke en economische route die wij moesten afleggen. Uiteindelijk werd ook de overeenkomst met IMF gesloten, met het eigen Herstelplan als basis. Multilaterale instellingen zoals de IDB en de Wereldbank kwamen over de brug met gunstige technische en financiële steun.

Er is hierdoor voldoende financiële steun om ons land weer op te bouwen.

Instituties werden hersteld en er kwamen betere regels. Voor het eerst bijvoorbeeld werd de onbeperkte macht van de governor van de Centrale Bank van Suriname aan regels gebonden. En de Rechterlijke Macht kan slagvaardiger zijn omdat het financieel werd verzelfstandigd.

Er is een voortdurende dialoog met de sociale partners en andere vertegenwoordigingen van de gemeenschap. Daar gaat veel tijd in zitten, maar het is een investering die leidt tot begrip en eenheid. De regering ervaart van bedrijfsleven, vakbeweging en alle anderen dat begrip; daar zijn wij allemaal mee geholpen. Er is een plan gereed om het ambtenarenapparaat te verbeteren, niet als bedreiging maar als kans op beter, het hogere inkomen: Public Sector Reform.

Na bijkans twee jaren blijkt de macro-economie zich te herstellen en begint het vruchten af te werpen. En op het fundament van een gezonde macro-economie en een hersteld bestuurlijk apparaat, komt er weer groei, in de traditionele grote sectoren van goud, olie, handel, landbouw en visserij, maar ook de vele kleine bedrijven in toerisme, en de ICT-sector.

Niet alle problemen zijn achter de rug. Het zal nog jaren duren voordat onze schulden weer op een aanvaardbaar niveau terug zijn, maar er is gestopt met onverstandig lenen en er wordt een plan uitgevoerd om de schuldenlast langzaam te verlagen.

Bij het treffen van de urgente moeilijke macro-economische maatregelen, vonden wij het belangrijk dat niemand 'uit de gemeenschap zou vallen'. Iedereen moest mee, een betere toekomst tegemoet. Daarom werd simultaan ruime sociale opvang ingesteld, in het bijzonder voor kwetsbare groepen en arme mensen.

Nu bestuur en macro-economie herstellen, is het de hoogste tijd, dat er alle aandacht en voorrang gegeven wordt aan wat wij beloofden: een beter leven voor alle mensen, daar waar zij wonen en werken. Dat beter leven bestaat uit; werkgelegenheid en regelmaat van inkomens, stabilisatie van prijzen, verbetering van de voorzieningen in de gezondheidszorg en het onderwijs, verbetering van het leefklimaat in buurten en wijken.

Het is tijd om terug te geven, tijd dat ons volk de vruchten begint te plukken van alle offers die het heeft gebracht.

Wij willen u middels dit document verslag doen, verantwoording afleggen, een tussenstand doorgeven van bijkans twee jaren regeren. Wat is gelukt, wat moet beter of anders en hoe kijken wij uit naar de komende jaren. De resterende drie jaren willen wij vooral plaatsen in het licht van groei en perspectief.

In alle arbeid die is verzet, alle strubbelingen en discussies over hoe het beter zou kunnen, is misschien iets te weinig en systematisch vastgelegd wat wel goed ging. Maar het is de moeite waard om even stil te staan en vast te stellen wat er allemaal bereikt is, met de schouderklop op de eerste plaats naar het volk van Suriname, voor de blijvende inzet ondanks alle moeilijkheden; dat het toch in vertrouwen is blijven doorgaan.

Ik bied u dit document aan, en hoop dat het ook u vertrouwen geeft, om – ook als het pad soms hobbelig is – met de regering te blijven werken aan het gezamenlijk doel van een welvarend land en een gelukkig volk. Want het is alleszins mogelijk. En de resultaten liggen niet in een verre toekomst; in de komende drie jaren zullen wij de voldoening hebben dat wij het, door gezamenlijke inspanning, allemaal wat beter zullen hebben.

Paramaribo, 25 mei 2022

Chandrikapersad Santokhi
President van de Republiek Suriname

II HET REGEERAKKOORD

Visie en resultaat: twee jaren van keihard werken

II.1 De ernst van de problematiek

Toen in 2020 de verkiezingen werden gehouden, zat ons land in een morele, economische en sociale crisis. Er was een hoge schuldenlast, wisselkoersen schoten omhoog maar werden kunstmatig laag gehouden, er was inflatie en de prijzen in de winkels gingen omhoog. Aan sommige producten ontstond een tekort, de staatskas had geen geld meer, er was een ernstig tekort aan deviezen, het wantrouwen in financiële instituten maakte het leven voor iedereen onzeker en corruptie was aan de orde van de dag. Daarboven kwam sinds maart 2020 nog de COVID-19 pandemie.

Deskundigen, media en credit ratings vertelden ons dagelijks hoe ernstig de situatie was. Wij hoorden en zagen de crisis, maar wij hebben het vooral gevoeld. Bedrijven sloten hun deuren, prijzen gingen de lucht in, gezinnen kwamen niet meer uit, werkloosheid, armoede...

Dit is de derde keer dat wij, het volk van Suriname, meemaken dat het land door fout bestuur in deze situatie gebracht wordt. Het voelt dan ook oneerlijk aan, dat wij met zijn allen de prijs moesten betalen om nu weer op te ruimen en op te bouwen.

Onderstaande tabel geeft indicatoren van de ernst van de problematiek in 2020.

Tabel macro economische indicatoren

Indicator	2020	Norm	Toelichting
Economische groei	-15,9%	3% per jaar	Economische crisis veroorzaakt door hoge overheidsschuld, expansief uitgavenbeleid en COVID-19 pandemie.
Begrotingsevenwicht	-13,4%	Max 3% BBP tekort	Expansief uitgavenbeleid, onverantwoord leenbeleid
Evenwicht op de betalingsbalans		Waarde import = waarde export	
Internationale reserve	0,8 mnd	Min 3 maanden import: voor Suriname wordt 6 tot 8 maanden veilig geacht	Meer importen dan exporten, niet voldoende internationale reserves
Prijsontwikkeling (inflatie)	60,7%	Stabiel, inflatie <10%	Ongecontroleerde prijsstijgingen en import inflatie
Volledige werkgelegenheid	12,3%	Werkloosheid <10%	Economische crisis en COVID-19 pandemie
Staatsschuld	147,7%	60% BBP	Hoge overheidsschuld (aan CBvS, commerciële banken, bilateraal, en Oppenheimer)

De situatie bleek erger dan in 2020 verwacht werd. De begroting – de inkomsten en de uitgaven van de Staat – was structureel en ernstig uit balans. Het meest in het oog springend was de ongelooflijk hoge staatsschuld. Nog elke dag duiken nieuwe schulden uit het verleden op, die ook betaald moeten worden.

De schuldenlast en de betalingsverplichtingen van rente en aflossingen waren zo ernstig, dat zonder herschikking van de schulden en zonder externe hulp, dit probleem niet oplosbaar was.

Toen is besloten om naast de eigen expertise, de hulp van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) in te roepen. Burgers begrepen de noodzaak van deze stap. De internationale gemeenschap en schuldeisers reageerden positief op de betrokkenheid van het IMF. Internationale financiële instellingen zoals de Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank (IDB), de Wereldbank (WB) en de Caribische Ontwikkelingsbank (CDB) zegden aanvullende steun toe bij de wederopbouw, in de vorm van expertise, schenkingen en zachte leningen. De communicatie met binnenlandse en buitenlandse schuldeisers werd gestart om tot afspraken te komen tot langere looptijden en verminderde betalingsdruk, om de begroting daadwerkelijk gezond te maken, en zo te werken aan de macro-economische stabiliteit.

II.2 REGEERAKKOORD EN BELEIDSPANNEN: EENSGEZINDE VISIE

Dit hoofdstuk geeft een verslag van de hoofdlijnen van het gevoerde beleid. Het eerste document dat hiertoe als referentie dient is het Regeerakkoord 2020 – 2025 dat op 14 juli 2020 door de regeringspartijen werd getekend. Het Regeerakkoord werd uitgewerkt in samenhangende plannen van economische en sociale maatregelen. Die kwamen tot stand in goed en intensief overleg tussen overheidsinstanties, de private sector en het maatschappelijk middenveld. Dat zorgde voor beleidsdocumenten van gelijk en op elkaar aansluitend beleid ¹.

Beleidsplan	Status
Regeerakkoord 2020 – 2025 RA	Getekend door regeringspartijen op 14 juli 2020 en in uitvoering
Herstelplan 2020 – 2022 HP	DNA goedkeuring 27 juni 2021: uitvoeringsstructuur ingesteld – in uitvoering
Extended Fund Facility EFF	Board approval 22 dec 2021: uitvoeringsstructuur ingesteld – in uitvoering
Sociaal Akkoord 2021 SA	Door sociale partners goedgekeurd 25 nov 2021: uitvoeringsstructuur aanwezig – in uitvoering genomen
MOP 2022 – 2026 MOP	DNA goedkeuring 20 dec 2021
Kapitale projecten KP	Overzicht regering, prioriteiten te bepalen en uitvoeringsstructuur instellen
NRA strategisch plan NRA	Actieplan voortgekomen uit NRA: uitvoeringsstructuur ingesteld – in uitvoering
Gemeenschapsprojecten inclusief districtsvoorstellen GP	Gereed voor uitvoering, start april 2022: uitvoeringsstructuur ingesteld – uitvoering start
PSR	Plan vastgesteld en goedgekeurd: uitvoeringsstructuur ingesteld – startklaar
Begroting 2022	In behandeling bij DNA

¹ Aan het einde van dit verslag zijn de adressen vermeld waar de elektronische versies van verschillende beleidsdocumenten te vinden zijn.

Het HP zit als een paraplu over meerdere plannen, onder andere het EFF. Het EFF is geharmoniseerd met het HP, de monetaire en financiële maatregelen zijn daar meer gedetailleerd. Iets vergelijkbaars geldt voor de overige programma's. Er is dus overlap tussen de programma's maar ze sluiten goed op elkaar aan. Dit verslag is opgebouwd langs de beleidshoofdlijnen van het RA.

De regeertermijn van vijf jaren werd opgedeeld in drie fasen t.w.:

1. Een **urgentiefase van 9 maanden**, waarin de directe en meest noodzakelijke maatregelen werden getroffen. Deze hadden te maken met aanpak van de financieel-economische crisis, Covid-19 beheersing, een sociaal vangnet, stimulering van economische bedrijvigheid, versterking van instituties van goed bestuur, veiligheid, corruptiebestrijding, en wet- en regelgeving.
2. Een **stabilisatiefase van 24 maanden**, waarin de economie **weer in evenwicht** wordt gebracht en de basis wordt gelegd voor een toename van welvaart en welzijn. Daarnaast worden ook andere sectoren (waaronder onderwijs, gezondheidszorg, productie en de sociale sector) aangepakt.
3. De **ontwikkelings- en moderniseringsfase** waarin de economie weer duurzaam op het positief groei-pad wordt gebracht. In deze fase wordt in modernisering en innovatie geïnvesteerd en zal het sociaal stelsel weer worden opgebouwd. Dat is de basis voor welvaarts-groei voor iedereen.

De volgende paragraaf bevat een rapportage over de voortgang in de 26 prioritaire maatregelen uit de urgentiefase. In de paragraaf daarna wordt uitgelegd wat er onder de 7 beleidsthema's tot stand kwam. Heel veel is gerealiseerd. Bij sommige maatregelen is minder gerealiseerd dan was voorgenomen, op andere punten zijn we juist verder gekomen.

II.3 Urgentiefase: structureel herstel tezamen met sociaal beleid

Belangrijk deel werk opgestart en voltooid

Het Regeerakkoord legde grote nadruk op de eerste negen maanden, de urgentiefase. Het was belangrijk om slagvaardig de grootste problemen op te lossen en weer een goed fundament te leggen voor vooruitgang. In deze paragraaf wordt verslag gedaan van de voortgang in deze 26 prioriteitsgebieden.

26 Prioriteits-acties urgentiefase en de voortgang per mei 2022	
1.	<p>Vanwege COVID-19 en de algemene gezondheidssituatie zal er een (hopelijk tijdelijke) nieuwe en verantwoorde wijze van samenleven worden vastgesteld. Daarbij zal het accent in eerste instantie liggen op de verantwoorde opstart van scholen, het openbaar vervoer en van de sociale en economische bedrijvigheid. Met de relevante stakeholders zal goed overleg gevoerd worden, zodat de maatregelen breed draagvlak hebben. Voor zover mogelijk dienen ontslagen en toename van grote sociale ongelijkheid als gevolg van COVID-19-voorkomen te worden. Het huidige COVID-19 beleid zal worden geëvalueerd. De wet uitzonderingstoestand COVID-19, SB 2020 no. 83, zal nader beschouwd worden.</p>
	<p>Waar veel landen konden steunen op multilaterale (IMF) steun tijdens de COVID-19 pandemie, is Suriname grotendeels op eigen kracht er doorheen gegaan. Er is in dank steun ontvangen van enkele bevriende naties waaronder Nederland en India, en van particuliere initiatieven. Maar het grootste en belangrijkste werk werd gedaan door de eigen verpleegsters, artsen en belastingbetalers.</p> <p>In overleg kwamen er aangepaste regels voor de voortgang van het onderwijs, transport, horeca en andere economische bedrijvigheid. Zodra mogelijk, werden regels verlicht. Maar er ontstonden ook nieuwe diensten waarvan sommige vermoedelijk blijvend zullen zijn, bijvoorbeeld de levering van producten en maaltijden aan huis. Veel ervaring werd opgedaan met digitale vormen van onderwijs en werk.</p> <p>In maart 2020 werd het COVID-19 Dashboard – COVID-19.sr – geïntroduceerd zodat elke burger de officiële ontwikkelingen rond het coronavirus in Suriname uitgebreid kon volgen. In april 2022 was het virus al een aantal weken nauwelijks meer actief en ging de samenleving langzaam terug naar normaal.</p> <p>Zoveel als mogelijk en waar nodig werd financiële steun gegeven. Als COVID-19 maatregel gold met ingang van mei 2021 voor 6 maanden een heffingskorting op de loonbelasting van SRD 750. Deze werd daarna gecontinueerd en zal doorlopen tot de invoering van de BTW. Er kwam een werklozenuitkering voor mensen die door COVID-19 hun baan kwijtraakten. Via SOZAVO werd een voedingsprogramma voor arme huishoudens uitgevoerd: 100.000 voedselpakketten werden verstrekt. Er kwam een nood- en productiefonds van SRD 400 miljoen voor bedrijven en sectoren die direct door COVID werden geraakt. Uit de IDB Fiseg lening werd USD 20 miljoen omgebogen als steun voor de voortgang van AOV, AKB en financiële bijstand.</p> <p>De Wet Uitzonderingstoestand werd herzien.</p> <p>Tegen eind februari 2022 werd met het openstellen van de scholen overgegaan tot normalisatie, nadat er bijkans 3 maanden geen alarmerende situaties van COVID meer werden gemeld. Verdere versoepeling vond plaats doordat van reizigers die naar Suriname afreizen geen PCR test meer wordt gevraagd.</p>

26 Prioriteits-acties urgentiefase, en de voortgang per mei 2022

2.	Een rechtvaardig, apolitiek en effectief sociaal beschermingsbeleid met als gevolg het instellen van een aangepast sociaal vangnet . Onderdeel hiervan is de reorganisatie en uitwerking van het COVID-19 noodfonds, zodat de middelen doeltreffend besteed worden ter leniging van noden bij degenen die het hard nodig hebben.
	Bestaande sociale en fiscale voorzieningen zijn verhoogd en worden gecontinueerd. Intussen is een sociaal vangnet, alsook de hervorming en structurele verbetering van het sociale stelsel als nieuw project voorbereid. De IDB heeft in maart 2022 de financiering goedgekeurd van het project dat 4 jaren zal lopen.
3.	In samenwerking met het bedrijfsleven en COVID-19 deskundigen het activeren van de door COVID-19 verzwakte economische bedrijvigheid , met in acht neming van de veiligheidsvoorschriften. Tevens wordt een programma opgesteld voor integrale stimulering van Micro, Kleine en Middelgrote Ondernemingen .
	Dialogo met het bedrijfsleven is voortdurend onderhouden. Via het nood- en productiefonds onder 1 genoemd, zijn bedrijven geholpen . Er werden verschillende maatregelen getroffen ter ondersteuning van het bedrijfsleven en in het bijzonder het MKMO. Ze zijn niet per se een reactie op COVID-19, maar hebben zeker ook in dat kader geholpen. De volgende maatregelen zijn al getroffen: Nieuw bestuur en heractivering NOB: 16 april 2021 Productie Krediet Fonds: ontwerp wet gereed NOFA voor de agrarische sector: 11 april 2022 gepubliceerd in het SB Vorbereidingsfonds: ingesteld Fonds Technische Bijstand Particuliere Sector bij NOB: nieuw bestuur 18 feb 2022 Subsidiering lonen FAI: vanaf februari 2020 Ondersteuning micro-ondernemerschap via BNTF en gemeenschapsprojecten
4.	Introductie van een level playing field voor alle lokale ondernemers , waardoor alle ondernemers in een eerlijk concurrerende markt opereren. Onderdelen hiervan zijn: gelijke invoerrechten voor gelijke producten. In de aannemerij en bij aanschaf van goederen en diensten gaat het om openbare inschrijvingen of tenminste drie offertes.
	De procedures van openbare inschrijvingen of tenminste drie offertes zijn weer ingevoerd.
5.	Vaststelling van de werkelijke schuldpositie , vaststelling van het plan tot sanering en herschikking van binnenlandse en buitenlandse schulden .
	De binnenlandse en buitenlandse schuldpositie werd vastgesteld volgens de Wet op de Staatsschuld. Met de binnenlandse schuldeisers, voornamelijk aannemers en oliemaatschappijen werd een plan afgewikkeld tot het inlopen van de schulden . Met buitenlandse schuldeisers worden door F&P, het Bureau Staatsschuld en met steun van Lazard een programma gemaakt om met name met de particuliere buitenlandse schuldeisers tot een vergelijk te komen. Dagelijks verschijnen er nog nieuwe schulden in de vorm van afspraken, voorschotten en afspraken met ministeries uit het verleden, die niet onder de definitie van staatsschuld vallen, maar wel degelijk betaald moeten worden.

26 Prioriteits-acties urgentiefase, en de voortgang per mei 2022	
6	Aanpassing c.q. wijziging van de wet op de Staatsschuld.
	Er is een werkgroep bezig met het concipiëren van aanpassingen op de wet op de Staatsschuld.
7	Wetswijziging tot herstel van de onafhankelijke positie van de Centrale Bank van Suriname.
	De CBvS heeft mede op basis van management letters en adviezen, en met steun van o.m. de Nederlandse Bank en het IMF de interne structuur versterkt. Voor het eerst in de geschiedenis van de Bank wordt de onbeperkte macht van de governor ingeperkt en komen er eigen regels voor risk and compliance. Er ligt een concept voor wijziging van de Bankwet, waardoor het onafhankelijk functioneren van de Bank verbeterd wordt.
8	Het onmiddellijk intrekken van de valutawet.
	Bij de inwerkingtreding van de Wijziging Wet Toezicht Geldtransactie kantoren van 8 april 2021 (S.B. 2021 nr. 53), is de Wet Controle Valutaverkeer en Transactiekantoren (S.B. 2020 no 73) conform art. II vervallen.
9	Aanpassing van de wisselkoers met flankerend sociaal beleid. Besprekingen met banken en cambio's voor de ordening van het valutaverkeer, waardoor transacties kunnen worden gepleegd zonder stagnaties en zonder onnodige kosten en onzekerheden.
	De binnenlandse en buitenlandse schuldbestand werd vastgesteld volgens de Wet op de Staatsschuld. Met de binnenlandse schuldeisers, voornamelijk aannemers en oliemaatschappijen werd een plan afgewikkeld tot het inlopen van de schulden . Met buitenlandse schuldeisers worden door F&P, het Bureau Staatsschuld en met steun van Lazard een programma gemaakt om met name met de particuliere buitenlandse schuldeisers tot een vergelijk te komen. Dagelijks verschijnen er nog nieuwe schulden in de vorm van afspraken, voorschotten en afspraken met ministeries uit het verleden, die niet onder de definitie van staatsschuld vallen, maar wel degelijk betaald moeten worden.
10	Evalueren en bijstellen van directe en indirecte belastingheffingen. Aanpassing van de belastingen zodanig dat de onterechte extra belastingen door de inflatie teruggedraaid worden zodat vooral lagere inkomensgroepen meer financiële- en bestedingsruimte overhouden.
	Van februari 2021 tot februari 2022 gold voor de hogere inkomens 10% solidariteitsheffing . Er werd een plan uitgevoerd tot inning van achterstallige belastingen ; dit is een doorlopende activiteit. Als COVID-19 maatregel gold met ingang van mei 2021 voor 6 maanden een heffingskorting loonbelasting van SRD 750. Deze werd daarna gecontinueerd en zal doorlopen tot de invoering van de BTW. Belastingen zijn herzien zodat inkomens van SRD 4.000/mnd vrij zijn van IB. De tweede fase wordt uitgevoerd bij invoering van de BTW, medio 2022.
11	De randvoorwaarden creëren voor het onmiddellijk in werking doen treden van de anti-corrup-tiewet.

26 Prioriteits-acties urgentiefase, en de voortgang per mei 2022

12	<p>Instelling van een commissie voor inventarisatie van illegale handelingen, corruptieonderzoek en terughalen van corruptiegelden, i.s.m. het Openbaar Ministerie en met de steun van internationale instellingen. Deze en andere maatregelen worden ook getroffen in de context van het National Risk Assessment.</p>
	<p>Voor het terughalen van gelden verkregen uit corruptie is de desk anti-corruptie van het OM samen met de anti-corruptie unit van het KPS actief.</p>
13	<p>Het wijzigen van de Wet vervolging (voormalige) ambtsdragers, zodat ze te allen tijde ter verantwoording geroepen kunnen worden, ook al zou dat door de rechterlijke macht geschieden.</p>
14	<p>Instellen van een ethische code voor ambtenaren en staatsdiensten, terwijl de richtlijnen c.q. wetgeving waaraan contracten moeten voldoen zullen worden bijgesteld en aangescherpt.</p>
15	<p>Evaluatie en waar nodig reorganisatie van instituten voor effectief bestuur waaronder: de belastingdienst, de douane, de CLAD, de Rekenkamer, de CBvS, de MAS, de TAS, het ABS, de SPS en strategische staatsbedrijven (z.a. EBS, SWM, Telesur, SZF). De vlotte benoeming van de leden van de SER.</p>
	<p>Van vrijwel alle instellingen is aandacht gegeven aan numerieke en kwalitatieve verbetering van de bemensing in zowel leiding als toezicht. Bij de bestuurlijke instituties heeft dit vooral tot doel het herstellen en verbeteren van de kwaliteit van het bestuur. Bij de Staatsbedrijven komt daarbij dat de financiële resultaten aanmerkelijk verbeteren; dat past in de uitdrukkelijke beleidsinstructie die werd gegeven aan alle staatsbedrijven en instellingen. Bij bedrijven als de EBS en SWM zijn trajecten voorbereid tot kosten efficiëntie. Het kan leiden tot tariefsverhogingen, de uitvoering wordt daarom zorgvuldig voorbereid.</p>
16	<p>Reorganisatie van de EBS met als belangrijke onderdelen, de uitvoering van het plan tot verbetering van de efficiëntie van het bedrijf en de geleidelijke afbouw van de subsidies.</p>
	<p>Plan tot uitvoering afbouw subjectsubsidies en tegelijk invoering objectsubsidies opgesteld. Eerste fase afbouw is geweest. Verdere afbouw en omzetting in een stelsel van subjectsubsidie wordt zorgvuldig uitgevoerd, zodat er geen ongewenste sociale gevolgen ontstaan.</p>
17	<p>Reorganisatie gezondheidszorg instellingen, i.h.b. SZF tot directe verbetering van de effectiviteit en de financiën in de gezondheidssector. Zekerstelling van medicijnen- en hulpmiddelenvoorziening en urgente vervangingsinvesteringen.</p>
	<p>Bestuur en toezicht van verschillende instellingen is verbeterd en versterkt. Middels subsidies wordt de voorziening van medicijnen, hulpmiddelen en vervangingen gefinancierd. Voor duurzame verbeteringen is er behoefte aan inzicht in de financiële stromen in de zorg; een studie is ingezet.</p>
18	<p>Herstel diplomatieke relaties met Nederland op ambassadeursniveau.</p>
	<p>Direct na wijziging van het beleid werden de relaties met Nederland op ambassadeursniveau hersteld. Ook de relaties met andere bevriende naties werden verbeterd.</p>
19	<p>Verbetering van de terugroepwet zodat die effectief is.</p>

26 Prioriteits-acties urgentiefase, en de voortgang per mei 2022	
20	Instelling commissie evaluatie en herziening grondwet en het kiesstelsel . Het eindproduct zal in een referendum aan het Surinaamse volk worden voorgelegd.
21	Evaluatie van de veiligheidsvoorzieningen en waar nodig maatregelen treffen om de veiligheid van de burgers en van buurten te bevorderen . Evaluatie en samenwerking met security bedrijven en buurtwachten.
22	Reorganisatie bestuur van communicatie-instellingen van de Staat w.o. NII, STVS en SRS. Het accent van de staatsmedia leggen op open en eerlijk voorzien van informatie en publieke dienstverlening.
	Directies, besturen en raden werden vervangen en/of ingevuld. De diensten opereren onder nieuwe instructies om objectief nieuws en informatie te brengen.
23	Ministeries treffen maatregelen om conflicten en acute probleemgebieden direct aan te pakken. Van alle ministeries wordt een QuickScan gemaakt om de knelpunten te identificeren en weg te werken om de realisatiegraad op te voeren.
	Direct na het aantreden van het kabinet in 2020 hebben ministeries een quick scan gemaakt en voorzieningen getroffen tot (beter) functioneren van hun ministeries . De ministeriele rapportages in hoofdstuk III vertellen ook over de reorganisatie en de wederopbouw van hun institutionele capaciteit.
24	Het initiëren van een arbeidsmarktonderzoek om mogelijkheden en knelpunten op de arbeidsmarkt te identificeren.
	Door het ministerie van AWJ is de hulp van de ILO ingeroepen om een uitgebreid arbeidsmarktonderzoek te doen, mede rekening houdend met toekomstige ontwikkelingen van onder meer olie en gas en immigratie van arbeid. Het onderzoek is gestart.
25	Aanzet tot sanering van de staatsfinanciën om duurzaam begrotingsevenwicht te realiseren.
	Er werd actief gewerkt aan uitgavenbeheersing door het weer toepassen van begrotings- en comptabele regels, het onder controle brengen van uitgaven en subsidies. Inkomstenverbetering kwam tot stand door meer aandacht voor inning en hervormingen, o.a. bij de belastingen. Voortdurend zorgvuldig financieel beleid en monitoring vanuit de IMF Monitoring Unit (IMU) zodat de macro-economische targets gehaald worden.
26	Inventarisatie van de infrastructurele voorzieningen m.n. energie, water en wegen.
	Er wordt continu gewerkt aan verbetering en uitbreiding van voorzieningen. Aanleg en onderhoud van wegeninfrastructuur werd weer goed opgestart nadat betalingsachterstanden aan de aannemerij werden ingelopen en er betaalafspraken waren gemaakt. De drinkwater- en energievoorziening vindt voortgang. Zie voor de rapportages van met name de ministeries van OW en NH onder hoofdstuk III.

II.4 VAN REGEERAKKOORD NAAR RESULTATEN: De basis voor een welvarende toekomst

Het Regeerakkoord werd samengevat in zeven hoofdlijnen van beleid. In dit hoofdstuk wordt het resultaat van twee jaren bestuur vermeld in elk van die beleidshoofdlijnen. De inhoud en details van het Regeerakkoord zijn te vinden op website gov.sr onder [regeerakkoord_2020-2025.pdf](#) (gov.sr)

1. BEHEERSING VAN DE FINANCIËEL-ECONOMISCHE CRISIS: stabiliteit en herstel van de economie

Herstel macro-economie

De macro-economie is in twee jaren behoorlijk hersteld en gezond gemaakt. De koersen geven de juiste marktwaarde weer en zijn nu langer dan een jaar stabiel. Er wordt nog wel geleend, maar zowel over het aangaan van de leningen, de voorwaarden als de besteding wordt vooraf zorgvuldig nagedacht. Er is meerjarenbeleid om de schuldquote elk jaar wat verder omlaag te krijgen totdat de norm van 'maximaal 60% BBP' bereikt is. De schuldquote is tussen 2020 en 2022 al teruggegaan van 148% naar 131%.

In leiding en toezicht van de CBvS zijn er wijzigingen aangebracht. De Bank heeft mede op basis van management letters en adviezen en met steun van o.m. De Nederlandse Bank en het IMF de interne structuur versterkt. Voor het eerst sinds de oprichting wordt de onbeperkte macht van de governor ingekaderd en komen er interne regels voor risk and compliance. Er ligt een concept voor wijziging van de Bankwet bij DNA, om het onafhankelijk functioneren van de Bank te garanderen.

De wisselkoers is in twee stappen geünificeerd en gestabiliseerd. De markt bepaalt de koers en die is sinds het vrijlaten op 7 juni 2021 redelijk stabiel. Met het nieuwe instrument van openmarkt operaties – omo – is nu ook de rente naar een aanvaardbaar niveau: schoot die in december 2021 nog richting 90%, nu, nog geen half jaar later zit het op minder dan 10%. Een jaar geleden was er een schaarste aan cash US- dollars, vandaag is er een overschot. Het valutaverkeer moet vrij en onbelemmerd kunnen verlopen. Er is grote vooruitgang geboekt, maar er zijn nog wat knelpunten. De monetaire reserve groeit weer.

De hersteloperatie in de begroting is zo succesvol dat het tekort van 18,1% in 2020 in 2022 al is teruggebracht naar 0,8%, dat is ruim binnen de norm van 3%. Maar er zijn nog problemen. Ministeries zullen merken dat er zeer voorzichtig wordt omgegaan met geld. Meer dan 35% van de begroting voor beleid is bestemd voor aflossing, rente en kosten van oude schulden. Op de begroting staat het er alsof dat geld beschikbaar is voor beleid, maar het is niet het geval; het zijn geen financieringsmogelijkheden maar harde verplichtingen. Verder blijken er nog elke dag verborgen schulden boven water te komen. Er wordt rekening mee gehouden dat veel daarvan betaald zal moeten worden.

Begroting (na Nota van Wijzigingen) 2022	x SRD 1.000
A. Totaal operationele uitgaven	7.022.763
B. Programma's	19.968.751
Rentes, aflossingen en fees	7.141.241
Trekkingen en donaties	5.624.077
Overige programma's	7.203.433
TOTAAL GEHELE DIENST (A+B)	26.991.514
Begrotingstekort	654
BBP nominaal	77.848
Tekort in %	0,8%

Er zijn overzichten gemaakt van buitenlandse en binnenlandse schulden en er zijn afspraken gemaakt hoe die af te lossen.

Voor 2022 (en latere jaren) blijkt dat er voldoende beleid, geld en kader is om te presteren. We moeten deze productiefactoren makkelijk om kunnen zetten in prestaties; het vraagt om een betere manier van werken.

Tijdens de COVID-19 lockdown is overleg gevoerd met alle partijen. Het overleg met het bedrijfsleven ging vooral om het kunnen openhouden van bedrijven. Zoveel als verantwoord geacht werd, is de ruimte gelaten voor producenten en bedrijven om de economische activiteit voortgang te doen vinden.

Als wij kijken naar de uitvoering van het Herstelplan, blijkt dat de moeilijkste economische maatregelen – marktconforme koers, stopzetting monetaire financiering, bezuinigen op subsidies – naar voren werden gehaald en zijn uitgevoerd. Simultaan en even slagvaardig werden de sociale en fiscale maatregelen getroffen om zo veel als mogelijk koopkracht te behouden voor vooral armen en kwetsbare groepen. Hier een overzicht.

	Maatregel	Doelgroep	Beleid
1	AOV verhoogd	Alle ingezetenen van 60+ Circa 70.000 leden	Was SRD 525 Nov 2020: SRD 750 Jun 2021: SRD 1.000 Mrt 2022: SRD 1.250
2	AKB verhoogd	Kinderen van 0 – 18 jaar Maximaal 4 kinderen per gezin	Was SRD 50 per kind Nov 2020: SRD 75 Jun 2021: SRD 125
3	Fin. Bijstand voor mensen met een beperking FB MMEB		Was SRD 325 Nov 2020: SRD 500 Jun 2021: SRD 750 Mrt 2022: SRD 1.000 – 1.750
4	Fin. Bijstand zwakke huishoudens FB HH		Was SRD 33 Nov 2020: SRD 500 Jun 2021: SRD 1.000 Mrt 2022: SRD 1.000 – 1.250
5	Armoedebestrijding	Getroffenen door sociaal-economische situatie, COVID-19, wateroverlast	Premiebetaling BAZO Zie verder specificatie hieronder
a	COVID-19 steun	Armen en kwetsbaren door COVID-19 getroffen	100.000 voedselpakketten verstrekt
b	Financiële steun ouders met drielingen	Ouders met drielingen	Financiële steun voor 60 maanden
c	Voeding en projecten kwetsbare gezinnen		Zie elders in deze tabel Melk tegen gereduceerd tarief
d	Voeding opvangin- stellingen	Opvanginstellingen, later ook zwakke huishoudens	Financiële steun
e	Watersnood	Binnenlandbewoners door watersnood getrof- fen	80.000 voedselpakketten worden verstrekt
6	Schooltassenproject	Behoeftige scholieren voor- zien van schoolbenodigd- heden	Fase 1: 10.000 verstrekt

	Maatregel	Doelgroep	Beleid
7	Subsidies aan overheidstichtingen en part. soc. instellingen	Instellingen	Financiële steun
8	Financial inclusion	Iedereen een basis bankrekening: circa 70% van de volwassen bevolking	Overeenkomst met Bankiersvereniging.
9	Heffingskorting LB van SRD 750 als Covid maatregel	Alle loontrekkers uit publieke en private sector	Ingang mei 2021 voor 6 mnd Te continueren tot de invoering BTW medio 2022
10	Herziening belastingen	Alle loontrekkers uit publieke en private sector	Eerste fase uitgevoerd: SRD 4.000/mnd. Tweede fase bij invoering BTW, medio 2022.
11	Betaalbare babyvoeding voor kwetsbare groepen	Circa 5.000 baby's per jaar	Door VG georganiseerd en in uitvoering
12	Directe armoedebestrijding via relig. organisaties	Arme gezinnen	Public/private voorbereid: start uitvoering mei 2022
13	Subjectsubsidie elektriciteit	Bij de afbouw EBS subsidie opvang voor kwetsbaren	Vorbereid, uit te voeren bij afbouw EBS subsidie
14	Koopkrachtversterking ambtenaren	55.000 ambtenaren	Eerste fase uitgevoerd
15	Uitkering voor hen die door Covid hun baan zijn kwijtgeraakt	Personen hebben een uitkering ontvangen	Vorbereid en uitgevoerd
16	Gratis schoolvervoer voor allen die het niet kunnen betalen	Alle scholieren en studenten die vervoer nodig hebben en het niet kunnen betalen	Voor 80% van de doelgroep is dit reeds gerealiseerd
17	Sociaal vangnet voor duurzame resultaten	Uitkeringen voor armen Hervormingen van beleid	Project 2021 – 2025, IDB- financiering USD 30 mln.

2. ECONOMISCHE GROEI, DIVERSIFICATIE EN WERKGELEGENHEID

Er is weer sprake van economische groei. Wij moeten er vooral op letten dat die groei niet alleen bij de grote bedrijven zoals in goud, olie en de financiële sector tot stand komt, maar ook in het klein- en middenbedrijf. De groei heeft te maken met de herwonnen economische stabiliteit en het herstel van vertrouwen. Transport, horeca en toerisme leven zichtbaar weer op door het einde van de vele COVID-19 maatregelen. Het luchtverkeer is weer open en er vliegen langzaam maar zeker meer luchtvaartmaatschappijen op Suriname. De verwachting is dat de groei stabiel en steeds beter wordt, zoals onderstaande tabel van de Stichting Planbureau Suriname laat zien. Deze projecties zijn zonder rekening te houden met offshore olie en gas.

Macro-economische indicatoren	2021	2022	2023	2024	2025
Reële groei in %	-2,8	1,6	1,7	1,9	3,3
BBPmp in mln SRD	56.985	63.505	66.929	71.348	75.787
BBPmp per capita in USD	4.792	4.900	5.103	5.376	5.643

In de discussie om de economische ontwikkelingsrichting wordt veel aandacht gegeven aan de toekomst met olie en gas. Belangrijk is de visie die ontstaat voor de toekomst. Die komt erop neer dat de ontwikkeling van olie en gas alleen voordelig zal zijn voor de hele Surinaamse bevolking als er vanaf het begin verstandig omgesprongen wordt met de opbrengsten. De inkomsten besteden aan welvaart en welzijn voor dit moment, maar ook voor de generaties na ons.

De thema's van 'goed bestuur' en het 'Sovereign Wealth Fund' zijn ingeburgerd. Daarnaast is het begrip 'local content' bekend geworden: zorgen dat zoveel mogelijk van de ontwikkelingen rondom olie en gas in ons land, lokaal gerealiseerd wordt. De particuliere sector is volop bezig zich hierop voor te bereiden. Investerings worden gedaan in havenfaciliteiten, de verschaffing van kantoren en woningen met alle moderne voorzieningen van connectivity, de luchtvaart speelt in op de toekomst en ook de financiële sector maakt zich klaar. Het NATIN onderwijs stemt af op de toekomstige vraag naar gekwalificeerde arbeid. Een grote kans ligt er ook voor de agrarische sector.

Het besef is er dat wij dit kunnen realiseren door aandacht te geven aan kwaliteit en productiviteit. Dat is een uitdaging, maar het is tegelijk de kans om ons land te verheffen naar internationale standaarden in productie en dienstverlening.

Terwijl wij de komende jaren olie en gas zullen ontwikkelen, beseffen we tegelijk dat de internationale energie-agenda over enkele decennia het gebruik van koolwaterstoffen zal afbouwen. Wij hebben een window of opportunity nu, maar we moeten ook meegaan in de discussie over de ontwikkeling van duurzame energie, waar wij overigens al ervaring mee hebben.

Bovenstaande visie is een waardevol intellectueel product voor het uitzetten van toekomstige ontwikkelingen. Dit kwam tot stand in het debat waarin de publieke sector, de private sector en het maatschappelijk middenveld vrijelijk en constructief deelnamen.

Voor het bedrijfsleven zijn maatregelen getroffen tot behoud van economische activiteit, werkgelegenheid en inkomen. Sommige van de maatregelen zijn bedoeld om acute problemen op te lossen, andere hebben een meer duurzaam karakter. De volgende voorzieningen zijn te noemen:

- Acute steun. Uit het nood- en productiefonds van SRD 400 miljoen was steun beschikbaar voor bedrijven die in problemen waren geraakt. De agrarische sector kreeg financiële steun ten bedrage van SRD 50 miljoen in het laatste kwartaal van 2021 toen er sprake was van overstromingen. In het tweede kwartaal van 2022 ontvangt het binnenland steun in het kader van overstromingen, onder meer door de verstrekking van 80.000 voedsel-pakketten.
- Steun tot behoud van Staatsbedrijven. Het bacoven bedrijf FAI ontving een lening van SRD 31 miljoen voor de doorstart, en sinds november 2020

komen de salarissen ten laste van de staatsbegroting. Aan de SLM werd een lening verstrekt van USD 2 miljoen om het bedrijf een nieuwe start te kunnen geven.

- Kredietfondsen ingesteld. Voor met name micro-, kleine- en middelgrote ondernemingen (MKMO) werden ingesteld het Productie Krediet Fonds en NOFA voor de agrarische sector. Het Voorbereidingsfonds waaruit studies gefinancierd kunnen worden is er weer, en voor het Fonds Technische Bijstand Particuliere Sector kwam weer een bestuur.
- Via het Basic Needs Trust Fund en het Fonds voor Gemeenschapsprojecten kunnen micro-ondernemers georganiseerd aanvragen doen.

In het kader van inclusiviteit werkt SOZAVO met de Surinaamse Vereniging van Bankiers aan voorstellen voor basisbankrekeningen; die zijn belangrijk voor alle mensen om hun zaken met de overheid te kunnen doen; daar zitten talloze micro-ondernemers bij.

Het geïnstitutionaliseerd dialoog tussen sociale partners en maatschappelijke groepen werd nieuw leven ingeblazen. Er kwam nieuwe invulling van de Sociaal Economische Raad en het Arbeids Advies College, er kwam een tripartiet overleg en voor het eerst kwam er een Tripartiet Akkoord en de NOB en het Business Forum werden bemenst en geactiveerd.

In het kader van public-private partnership werd de particuliere sector uitgenodigd mee te denken over grote investeringen en huisvestingsbeleid en voorstellen te doen waarbij hun rol niet beperkt blijft tot uitvoering maar waarbij zij ook de financiering kunnen regelen.

Veel beleid wordt namens de regering uitgevoerd door staatsbedrijven. Van alle staatsbedrijven werden leiding en toezicht beoordeeld en zo nodig aangevuld en/of vervangen. Zij kregen instructies mee met betrekking tot transparant en economisch verantwoord besturen: dat lukt nog niet altijd even goed.

Door de regering is een commissie ingesteld die binnenkort adviseert over behoud of privatiseren van bedrijven en de voorwaarden waaronder het e.e.a. zal moeten geschieden.

3. DEMOCRATIE EN BESTUUR

Veel aandacht is gegeven aan bemensing en functioneren van instituten van bestuur. Directies, raden van bestuur en raden van commissarissen zijn tegen het licht gehouden en waar nodig aangevuld en/of vervangen. Bijzonder is gekeken naar instituten van bestuur. Daartoe behoren zeker de Centrale Bank van Suriname, de Centrale Lands Accountants Dienst, de Rekenkamer van Suriname, de Stichting Planbureau Suriname en het Bureau voor de Staatsschuld. Maar ook kan worden verwezen naar het Korps Politie Suriname, de Dienst der Belastingen en afdelingen van de ministeries belast met planning, begroting en economische aangelegenheden. Geldende regels, zeker als het gaat om middelen en verantwoording, zijn weer breed geïntroduceerd. Er zijn beslist nog problemen die overwonnen moeten worden, maar er kan niet meer gezegd worden dat corruptie de norm is.

Beleids- en technische commissies hebben een Public Sector Reform programma voorbereid dat vooral gaat over een slankere en betere overheid. Het plan ligt ter bestudering en besluitvorming bij de regering. Veel tijd en moeite is besteed aan het dialoog en het heeft dan ook geresulteerd in tal van beleidsplannen die goed op elkaar aansluiten en samen een coherent geheel vormen. De meeste hebben van verschillende zijde ook formele steun en/of goedkeuring verkregen. Daardoor kan bestuurd worden in de wetenschap dat ze doordacht en gedragen zijn. Het overzicht van de belangrijkste beleids-documenten is hiervoren al gegeven.

Meer dan ooit is benadrukt dat de plannen ook uitgevoerd moeten worden. Daar is dan ook mee gestart. Van het overkoepelende Herstelplan zijn zeker 40 van de 184 maatregelen voltooid. En het zijn vooral de moeilijke macro-economische maatregelen en de maatregelen tot sociale opvang, die voltooid zijn. De overige HP -maatregelen zijn bijna allemaal opgestart en in uitvoering. Ook van het EFF- programma mag geconcludeerd worden dat die goed op schema zit, gezien de uitstekende kwartaalbeoordeling en de vlotte goedkeuring van de tweede tranche aan steun.

Er is genoeg beleid, er is genoeg geld en er zijn mensen. Het is nu vooral nodig dat beleid, geld en mensen, zo georganiseerd worden dat de resultaten vlot gehaald worden. De uitvoeringscapaciteit die doorgaans als belemmerende factor wordt aangewezen, gaat om het weer invoeren en toe-

passen van regels, om het trainen van mensen. Maar het gaat vooral om anders werken, efficiënter, kortere procedures, direct op het doel af en meer samenwerkend. Het is de regering menens om in de komende jaren fors in te zetten op deze omslag in arbeidscultuur.

De eerste plannen Public Sector Reform tot stroomlijning van het ambtelijk apparaat zijn uitvoerings-gereed, het besluit tot uitvoering wordt ingewacht.

4. GARANDEREN VAN SOCIALE ZEKERHEID EN BETERE KANSEN VOOR ELKE SURINAMER

COVID-19 trok een zware wissel op alle gebieden van het leven. Er kwam zware druk op de gezondheidszorg. En er was geld nodig. Er was al een dramatische economische, sociale en morele crisis, die het voor iedereen, maar vooral voor armen en kwetsbaren heel moeilijk maakte. En daar kwam nu bij, dat de gezondheidszorg alle zeilen moest bijzetten om de gevolgen van COVID-19 op te vangen, zonder dat de rest van de zorg instortte.

De zorg voor de armen en kwetsbaren werd gecontinueerd, sociale uitkeringen werden meerdere keren aangepast, voedselpakketten en schoolpakketten werden uitgereikt, voor behoeftige scholieren en studenten wordt gratis busvervoer in orde gemaakt. Verder werd melk gesubsidieerd beschikbaar gesteld aan sociale instellingen, de BAZO verzekeringspremie werd betaald voor hen die dat niet kunnen opbrengen, enkele kindercrèches werden gerenoveerd, Tegelijk werd opvang en verzorging van COVID-19 patiënten geregeld, uitgebreide preventieve maatregelen werden ingesteld, en waar mogelijk financiële opvang geregeld voor getroffen (werklozenuitkering, getroffen kleine bedrijven, bijdrage in begrafeniskosten bij overlijden door COVID-19).

Twee van de meest opvallende zaken tijdens de pandemie waren:

1. De uitzonderlijke inzet van medisch en ondersteunend personeel in de zorg en
2. De samenwerking tussen regering en vrijwel alle delen van de gemeenschap.

Behalve het treffen van maatregelen om de acute crises het hoofd te bieden, werd het sociale stelsel ook structureel hersteld. De SDG blijven daarbij richtinggevend. Zo werden verbeteringen aangebracht in drinkwater- en elektriciteitsvoorziening, de voorziening van basismedicamenten werd weer gegarandeerd, achterstallige betalingen werden ingelopen en het geld voor de zorg werd weer verstandiger gebruikt. Scholen en onderwijsfaciliteiten werden gerenoveerd, curricula vernieuwd en er komt meer aandacht voor skills development in het onderwijs.

Het huisvestingsbeleid en bouwprojecten zijn voorbereid, de komende drie jaren worden ze uitgevoerd. De achterstand in uitgifte van grondtitels wordt ingelopen. Het maatschappelijk middenveld, onder andere religieuze organisaties, wordt actief betrokken bij het uitvoeren van sociaal beleid. En er wordt gewerkt aan financial inclusion, zodat iedereen, ook armen en de informele sector meedoen in het financieel systeem.

5. RUIMTELIJKE ORDENING, BEVOLKINGSBELEID EN REGIONALE ONTWIKKELING

Er is een Commissie Ruimtelijke Ordening ingesteld die na ruime consultaties met belanghebbenden, districtscommissarissen en ingenieursbureaus, werkt aan een nationale Nota Ruimtelijke Ordening en de Wet op de Ruimtelijke Ordening voorbereidt.

Er komen algemene richtlijnen voor ruimtelijke ontwikkeling voor residentiële, commerciële, industriële, toeristische en agrarische gebieden. Deze zullen worden vervat in standaarden; ze zijn in concept gereed. De interdepartementale commissie klachten Ruimtelijke Ordening en Milieu werd ingesteld om de vele klachten over ruimtelijke ordening en milieuhinder te behandelen. Deze commissie voltooide in april 2022 een onderzoeksrapport waarin taken en bevoegdheden van departementen en instituten werden getoetst op overlap en contradicties. Ook werden knelpunten in wet- en regelgeving geïdentificeerd en aanpassingen voorgesteld zodat vergunning-verlening en toezicht en handhaving beter worden. Vooral van de Hinderwet en bij de verstrekking van bedrijfs- en bouwvergunningen zijn regels en procedures geëvalueerd. Dit moet aanbevelingen opleveren voor betere vergunningen en beter toezicht en handhaving. Er is een stappenplan gemaakt om de eisen van ruimtelijke ordening en milieu te integreren in de vergunningen.

Het Bureau Migratie en Integratie (BMI) van BIZA heeft een document bevolkingsbeleid afgerond, en Inburgeringsbeleid geformuleerd. Ons land heeft vrij open grenzen, toezicht en actief bevolkingsbeleid zijn belangrijk. Ook met de komende ontwikkelingen van olie en gas hebben wij actief bevolkingsbeleid te voeren. Er zullen immigranten komen, hooggeschoolde maar ook gewone eenvoudige werkers. Wij moeten zorgen dat wij het land georganiseerd houden en dat wij op de eerste plaats menswaardig omgaan met vreemdelingen.

Districten en ressorten zijn aan regels gehouden om plannen te maken. Deze doorgaans goede plannen worden onvoldoende uitgevoerd door gebrek aan financiën. Onder het Bureau Gemeenschapsprojecten is een faciliteit geschapen speciaal om districten te helpen plannen voor te bereiden, te financieren en uit te voeren. De ervaring en het succes van microprojecten worden gebruikt om ook op districts- en ressortniveau projecten uit te voeren. De eerste projecten zijn ingediend en zullen al dit jaar opgeleverd worden. Het Bureau zal onder vergelijkbare voorwaarden ook gemeenschapsprojecten helpen financieren en uitvoeren. De leefbaarheid van gemeenschappen, ressorten en dorpen wordt zo verbeterd naar inzichten van de lokale bewoners zelf.

Sinds september 2020 wordt er gewerkt om gemeenschappen actief te betrekken en bewust te maken van projecten en te bemiddelen bij conflicten tussen gemeenschappen en concessiehouders. Er is verder een project voorbereid om te voldoen aan het Minamata-verdrag voor de klein mijnbouw. Het project beoogt, formalisering van de sector, betere inkomens voor de mijnbouwers, verminderd kwikgebruik door toepassing van betere technologie en kennisdeling en communicatie over het milieu. De voorbereiding is er sinds november 2020, de uitvoering start in de tweede helft van dit jaar.

Bosbeheer instellingen (SBB, LBB/NB) zullen opgaan in een nieuwe Bos- en Natuurbeheer organisatie (BOSNAS). Doel is om een goed gecoördineerd orgaan te hebben, met aanpassing van regels aan de huidige tijd, en het bosbeheer te verbeteren. Er is een 'Commissie her-evaluatie conceptwet BOSNAS' ingesteld om de transformatie tot stand te brengen.

6. BUITENLANDS BELEID EN VEILIGHEID

Relaties met traditionele landen en partners zijn teruggebracht op een betekenisvol niveau. De relaties met de buurlanden zijn geïntensiveerd. In handel, investeringen en toerisme promotie zijn succesvolle initiatieven ontplooid. Dit heeft bijgedragen aan het herstel en de versterking van de economie en heeft steun opgeleverd van o.m. het IMF, de IDB, de WB en de CDB. Het bedrijfsleven gaat mee met officiële bezoeken, zoals aan Nederland, Guyana, Trinidad and Tobago en Barbados. De interacties met andere landen en de participatie in regionale en internationale organisaties, dragen bij aan wederzijds respect en voordeel. Belangrijke bilaterale relaties werden hersteld en consultatie mechanismen zijn ingesteld. Met Nederland kwam ambtelijk overleg, o.a. tot uitvoering van het Makandra project. Met Guyana is op het hoogste niveau een strategisch dialoog en samenwerkingsplatform (SDCP) ingesteld. Met Trinidad en Tobago werd een memorandum of understanding ondertekend voor politieke consultaties tussen de ministeries van Buitenlandse Zaken. Met Brazilië en Guyana werd een trilaterale strategic dialogue and cooperation mechanisme opgezet.

Nagenoeg alle ambassades zijn bemenst en hebben de taak meegekregen te helpen aan de aantrekking van investeringen, het vergaren van kennis, het verkrijgen van technologie en het verwerven van afzetmarkten. In Suriname en in Nederland werd een Diaspora Commissie ingesteld om beleid voor te bereiden en de uitvoering in gang te zetten.

Er is deelgenomen aan de internationale klimaatop in Glasgow in 2021. Tijdens deze vergadering is een verklaring opgenomen dat Suriname, Panama en Bhutan als 'carbon negative countries' zullen samenwerken.

De National Risk Assessment werd uiteindelijk voltooid en daar is een gedegen actieplan uit voortgekomen. De uitvoeringsstructuur is ingesteld en het plan is in uitvoering genomen. Dit zal helpen de veiligheid, betrouwbaarheid en reputatie van ons land te herstellen, onder meer als het gaat om juridische en financiële zaken.

In april jl. was er een High Level Security Conference georganiseerd door BIBIS, J&P, DEF en DNV. Het doel was om samen te werken ter bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit met Jamaica, Brazilië en Frans-Guyana en organisaties waaronder de OAS en EU. De HLSC zal om de twee jaren gehouden worden in een van de deelnemende landen.

7. DE RECHTERLIJKE MACHT

De rechterlijke macht heeft het niet makkelijk gehad. Er was sprake van regelrechte bedreigingen en intimidaties. Maar men heeft standgehouden: Suriname is de rechterlijke macht veel dank verschuldigd voor het overeind houden van de rechtsstaat. Sinds juli 2020 is verder gebouwd aan versterking van de rechterlijke macht en aan de rechtsstaat Suriname.

Verzelfstandiging bij het Hof van Justitie en het Openbaar Ministerie

Naar analogie van de verzelfstandiging en een eigen begroting voor DNA, is dat in januari 2022 – bij Staatsbesluit - ook gedaan voor het HvJ en het OM. Dit zal leiden tot een betere dienstverlening aan de samenleving.

Versterking rechterlijke macht en versnelling rechtszaken

De institutionele capaciteit werd uitgebreid en versterkt door tal van maatregelen die getroffen werden. Er kwamen meer rechters: mr. S. Sewdien werd benoemd, mr. M. Sanches zit in het traject tot rechter; meer juristen zijn geïdentificeerd door het Hof. Schrijffjuristen zijn getraind.

Voor Marowijne en Brokopondo werden inventarisaties gedaan van rechtszaken en zittingszalen werden aangewezen en ingericht. De rechtspositieregeling van de staande en zittende magistratuur is goedgekeurd door de regering. De voorbereiding van de formele wet door het Hof wordt voorbereid. De president van het Hof van Justitie is benoemd, beëdigd en geïnstalleerd.

De RAIO- opleiding is van start gegaan zodat er meer rechters komen voor de civiele rechtspraak. De opleiding loopt van januari 2022 tot december 2023. De Raad is geïnstalleerd en kandidaten zijn geselecteerd. Realisatiedatum in 2024.

Het Procesreglement civiele sector/CNA (Comparitie na antwoord) is af; het advies van SOVA wordt ingewacht. De termijnen worden verkort voor

1. Het doorsturen van hoger-beroepsdossiers door de kantongerechten naar het Hof van Justitie en
2. Afgifte van vonnissen.

Dit project is al in uitvoering bij het Hof, waarbij de interne processen worden geanalyseerd en verbeterd. Met middelen van het COVID-19 fonds wordt gewerkt aan het digitaliseren van de registratie van zaken en zaaks documenten, en het opzetten van digitaal procederen en verhoren op afstand.

De RvM keurde een trainingsproject goed voor snelle betekening en deskundige tenuitvoerlegging van vonnissen door deurwaarders. De uitvoering loopt conform planning via de ministeriele commissie CDR, en de deurwaardersvereniging. De rechtspraak wordt verder gedecentraliseerd/ gedeconcentreerd, en wel in Brokopondo en Sipaliwini-Midden, Marowijne en Sipaliwini- Oost. Twee commissies van het HvJ doen onderzoek naar te behandelen zaken en logistieke en andere voorzieningen voor de uitvoering van dit project in 2022. Sinds 2019 is er een uitsprakendatabank. Deze en de website werden onderhouden en de licenties zijn betaald. Vonnissen worden al gepubliceerd. Een team van medewerkers is ingezet voor publicatie: J&P en F&P zijn belast met de voorbereiding en uitvoering. De uitvoering is in 2022 gestart. Met medewerking van Nederlandse deskundigen is het project gestart tot fasegewijze professionele ontsluiting van de wettenmassa. J&P heeft een Commissie Implementatie Nieuw Burgerlijk Wetboek geïnstalleerd voor de implementatie van het NBW; trainingen aan de juristerij zijn opgesteld door CDR. Een concept wet Algemene Wet Bestuursrecht en Bestuursrechtspraak is gereed voor goedkeuring en uitvoering. Op het kabinet van de president is een Beroepsinstituut Kabinet President ingesteld en functioneel sinds 2021.

Voorzien in eigen begroting z.a. bij DNA

De financiële verzelfstandiging van de rechterlijke organisatie is opgestart en voor het begrotingsjaar 2022 bij resolutie geregeld. Er zijn afspraken en protocollen tussen het Hof en de regering terzake de hoogte van de jaarlijkse begroting; de begroting in 2022 is binnen dit kader van afspraken opgemaakt. Er komt verdere feitelijke institutionele versterking, op weg naar de wettelijke verzelfstandiging door instelling van het directoraat Bedrijfsvoering Rechtspraak. Een functiehuis en functieprofielen zijn al opgesteld.

Openbaar Ministerie

Ook het Openbaar Ministerie heeft ondanks alle moeilijkheden tijdens de COVID-19 besmettingen sinds 2020, de organisatie steeds open en draaiende gehouden. Het OM participeerde daarbij in NRA activiteiten, er werden waarnemend substituut officieren van justitie beëdigd en geïnstalleerd, activiteiten tot 'implementatie alternatieve afdoening jeugdzaken' gingen voort, en de website van het OM werd geactualiseerd.

In de volgende projecten en werkzaamheden werd voortgang geboekt.

- Institutionele versterking/ verzelfstandiging rechterlijke organisatie. De functie van Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie en hoofdofficier van Justitie moeten door de regering ingevuld worden.
- De laatste hand wordt gelegd aan de wettelijke grondslag tot verzelfstandiging van de rechterlijke organisatie, daarna moet de president bekrachtigen.
- Verhogen dan wel invoeren van leges bij de afgifte van vuurwerk- en explosieven vergunningen. Leges bij indiening van vuurwerkvergunningen zijn verhoogd. De PWG zal ook leges invoeren bij explosieven vergunningen.
- Leges en boetes zullen ook worden verhoogd bij de extra –judiciële diensten als crematievergunningen, in- en uitvoer van lijken en urnen, testament-onderzoek, en te late aangiften van geboorten en overlijden. Het voorstel ligt bij de minister van J&P.

Voorzieningen m.b.t. digitale voorgeleiding

- Voorgeleiding. Er ligt een voorstel bij de minister van J&P tot het opzetten van internet faciliteiten voor digitale c.q. video -verbinding voor verhoor van verdachten op afstand. De locaties binnen een regio moeten geïdentificeerd worden.
- De politiepost Paradise in Nickerie is gerenoveerd en voorzien van randapparatuur. Dit project is voltooid.

Anti-corruptie

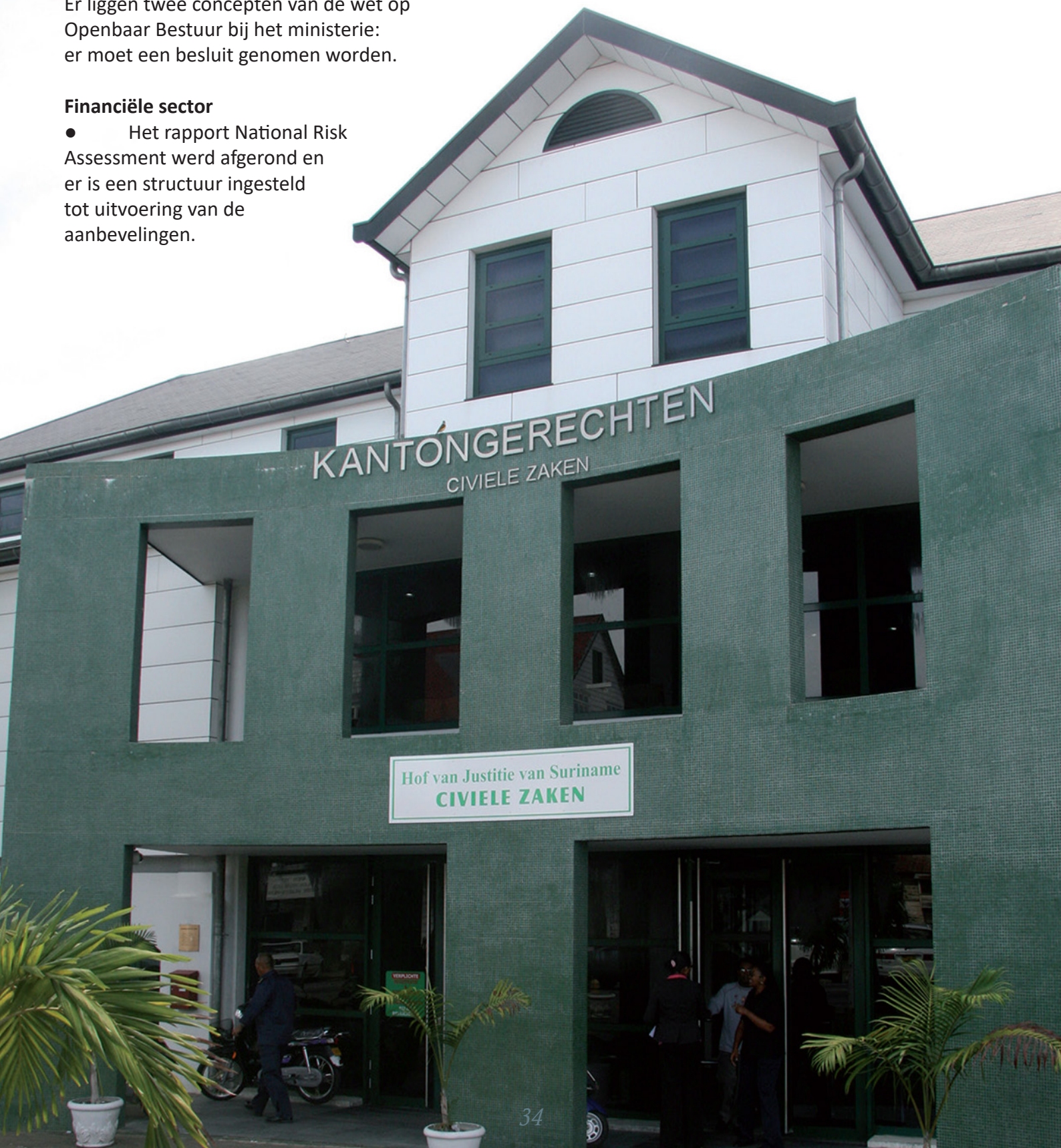
- De anti-corruptiewet moet in werking treden en in lijn gebracht worden met UNCAC. Staatsbesluiten zijn gereed en gaan in juli naar de RvM ter goedkeuring.
- In het kader van het terughalen van gelden verkregen uit corruptie is de desk anti-corruptie samen met de anti-corruptie unit van het KPS actief.
- De concept wet Aanpassen anti-money laundering/counterfinancing terrorism ligt bij DNA ter behandeling.
- Wet op informatie m.b.t. eigendom. Er wordt onderzocht in hoeverre het e.e.a. niet al voorzien is in het nieuw BW.

Good Governance

Er liggen twee concepten van de wet op Openbaar Bestuur bij het ministerie: er moet een besluit genomen worden.

Financiële sector

- Het rapport National Risk Assessment werd afgerond en er is een structuur ingesteld tot uitvoering van de aanbevelingen.

II.5. DE WETGEVINGSAGENDA

Heel veel werk heeft te maken met het scheppen van moderne, aan de huidige tijd aangepaste rechtvaardige wetgeving. Veel wetgeving in ons land heeft dringend aanpassing aan deze tijd. Er is veel werk verzet om ook hier een grote stap vooruit te zetten. Dat is te zien aan onderstaande overzichten. Vanaf medio 2020 zijn de volgende wetgevingsprodukten gerealiseerd.

1. DE NATIONALE ASSEMBLEE

OVERZICHT INGEDIENDE EN GOEDGEKEURDE WETSONTWERPEN OVER 2020, 2021 en 2022

Ingediende wetsontwerpen over het dienstjaar 2020 tevens goedgekeurd

	Type	Soort wet	Goedgekeurd
1	Ontwerpwet houdende regels in verband met de uitvoering van een burgerlijke uitzonderings-toestand afgekondigd ingevolge artikel 23 jo. artikel 72 van de Grondwet (Wet Uitvoering Uitzonderingstoestand)	Initiatiewet ingediend 27-08-2020	8/7/2020 (goedgekeurd) Algemene 43 stemmen S.B. 2020 no. 151
2	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Wet Loonbelasting (S.B. 1981 no. 181, geldende tekst S.B. 1985 no. 10, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2020 no. 16)	Regeringswet Ingediend 03-08-2020	15-01-2021 (goedgekeurd) 31 stemmen voor en 10 tegen S.B. 2021 no. 10
3	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Inkomstenbelasting 1922 (G.B. 1921 no. 112, geldende tekst G.B. 1960 no. 84, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2020 no. 18).	Regeringswet Ingediend 03-08-2022	15-01-2021 (goedgekeurd) 31 stemmen voor en 10 tegen S.B. 2021 no. 9
4	Ontwerpwet houdende regels ter uitvoering van artikel 8 lid 5 van de Wet Uitvoering Burgerlijke Uitzonderingstoestand (S.B. 2020 no. 151) en ter afwijking van artikel 21 lid 2 van de Bankwet 1956.	Initiatiefwet Ingediend 16 september 2020	9/25/2020 (goedgekeurd) Algemene 32 stemmen
5	Ontwerpwet houdende regels ter uitvoering van artikel 8 lid 5 van de Wet Uitvoering Burgerlijke Uitzonderingstoestand (S.B. 2020 no. 151) en ter afwijking van artikel 21 lid 2 van de Bankwet 1956.	Initiatiefwet Ingediend 16 september 2020	9/25/2020 (Goedgekeurd) Algemene 32 stemmen
6	Ontwerpwet houdende vaststelling van de Staatsbegroting van ontvangsten en uitgaven, voor het dienstjaar 2020 (Wet Staatsbegroting 2020)	Regeringswet Ingediend 29 september 2020	11/17/2020 (goedgekeurd) Algemene 33 stemmen
7	Ontwerpwet houdende regels voor de oprichting van het Surinaams Nationaal Instituut voor Voedselveiligheid (Wet SNIV 2020)	Initiatiefwet Ingediend 30 oktober 2020	12/18/2020 (goedgekeurd) Algemene 39 stemmen S.B. 2021 no. 19
8	Wet houdende goedkeuring van de 'Overeenkomst tussen de Regering van de Republiek Suriname en de Regering van de Verenigde Mexicaanse Staten' betreffende visa vrijstelling voor houders van diplomatieke en officiële/dienstpaspoorten	Overeenkomst Ingediend 11-11-2020	Stilzwijgende goedkeuring 20-11-2020

Ingediend in het dienstjaar 2021

	Type	Soort wet
1	Ontwerpwet houdende regels in verband met de uitvoering van een burgerlijke uitzonderings-toestand afgekondigd ingevolge artikel 23 jo. artikel 72 van de Grondwet (Wet Uitvoering Uitzonderingstoestand)	Initiatiefwet Ingediend 29 januari 2021
2	Wet houdende goedkeuring van de 'Overeenkomst tussen de Koninkrijk der Nederlanden en de regering van de Republiek Suriname inzake wederzijdse Erkenning en Tenuitvoering van Rechterlijke beslissingen en Authentiek akten in Burgerlijke zaken tot Aruba, Curaçao, Sint-Maarten, Bonaire, Saba en Sint-Eustatius'	Overeenkomst
3	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de 'Agreement between the Government of the Republic of Suriname and the Government of the Republic of Peru on Partial Abolition of Visa Requirements'	Overeenkomst
4	Wet houdende goedkeuring van de 'Economische Partnerschapsovereenkomst tussen de CARIFORUM Staten enerzijds en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten anderzijds en de bij deze overeenkomst behorende protocol I, Bijlage I, Appendix I tot Annex III Schedule of tariff liberalization of the CARIFORUM States en de Slotakte'	Overeenkomst
5	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de 'amendering van de 'Framework Agreement of the International Solar Alliance'	Overeenkomst
6	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de 'Overeenkomst tussen de Regering van de Republiek Suriname en de Regering van de Federatieve Republiek Brazilië inzake de uitvoering van Bezoldigde Activiteiten door Afhankelijken van Diplomatieke, Consulaire, Militaire, Administratieve en Technische Functionarissen van Diplomatieke Missies en Consulaire Posten'	Overeenkomst
7	Ontwerpwet houdende regels voor de oprichting van het Surinaams Nationaal Instituut voor Voedselveiligheid (Wet SNIV 2020)	Overeenkomst
8	Ontwerpwet houdende wijziging van de Wet Toezicht Geldtransactiekantoren 2012 (S.B 2012 No. 170).	Regeringswet
9	Ontwerpwet houdende toestemming tot oprichting door de Staat van een naamloze vennootschap Suriname Investment Enterprise NV (Machtiging-swet Suriname Investment Enterprise NV)	Regeringswet
10	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de 'Oprichtingsovereenkomst voor het Strategisch Dialoog en Samenwerkingsplatform tussen de Regering van de Republiek Suriname en de Regering van de Coöperatieve Republiek Guyana'	Overeenkomst
11	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de 'Agreement Concerning Co-operation in Suppressing Illicit Maritime and Air Trafficking in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances in the Caribbean Area'	Overeenkomst

	Type	Soort wet
12	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de 'Raamovereenkomst inzake Samenwerking en Vriendschap tussen de Regering van de Republiek Suriname en de Regering van de Franse Republiek'	Overeenkomst
13	Herstelplan 2020-2022	Regeringswet
14	Ontwerpwet houdende vaststelling van de Staatsbegroting van ontvangsten en uitgaven, voor het dienstjaar 2021 (Wet Staatsbegroting 2021).	Regeringswet
15	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de toetreding van de Republiek Suriname tot de 'United Nations Convention against Corruption (UNCAC)'	Verdrag
16	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Wet op Omzet-belasting 1997, S.B. 1997 no. 83, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2021, no. 11	Regeringswet
17	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Zegelwet (G.B. 872 no. 13, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2001 no. 37)	Initiatiefwet
18	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van het Decreet Uitgifte	Overeenkomst
19	Domeingrond (S.B. 1982 no. 11, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2017 no. 85)	Initiatiefwet
20	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Rijwet 1971 (G.B. 1971 no. 65, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2007 no. 92).	Regeringswet
21	Ontwerpwet houdende intrekking van de Wet van 05 april 2012 (S.B. 2012 no. 49), inzake wijziging van de Amnestiewet (G.B. 1992 no. 68)	Initiatiefwet Ingediend 12 augustus 2021
22	Ontwerpwet houdende Verlenging van de termijn van de Uitvoering Burgerlijke Uitzonderingstoestand zoals gewijzigd bij S.B. 2021 no. 20 (Wet Verlenging Burgerlijke Uitzonderingstoestand 2021)	Initiatiefwet Ingediend 29 juli 2021
23	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de 'Inter-American Convention on Protecting the Human Rights of Older Persons'	Verdrag
24	Ontwerpwet houdende instelling van de Suriname Tourism Board (Wet Suriname Tourism Board)	Initiatiefwet Inged. 13 juli 2021
25	Ontwerpwet houdende regels met betrekking tot voorafgaande informatieverstrekking betreffende vracht van vervoermiddelen (Wet Voorafgaande Vracht-informatieverstrekking 2021)	Regeringswet
26	Ontwerpwet houdende regels met betrekking tot collectieve rechten van de Inheemse volken en de Tribale volken (Wet Collectieve Rechten Inheemse volken en Tribale Volken)	Regeringswet
27	Wet houdende nadere wijziging van het Surinaams Burgerlijk Wetboek, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2016 no. 67	Initiatiefwet Inged. 04 mei 2021
28	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de toetreding van de Republiek Suriname tot de United Nations Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (UNCAT)	Verdrag
29	Ontwerpwet houdende regels met betrekking tot collectieve rechten van de Inheemse volken en de Tribale volken over hun traditionele woon- en leefgebieden, demarcatie, overige collectieve rechten, traditioneel gezag en bestuur en FPIC	Initiatiefwet Ingediend 24 mei 2021

	Type	Soort wet
30	Ontwerpwet houdende regelingen betreffende de openbaarheid van bestuur (Wet Openbaarheid van Bestuur 2021)	Initiatiefwet
31	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Wet Bieraccijns (G.B. 1954 no. 16, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2005 no. 40)	Regeringswet
32	Ontwerpwet houdende verlening van de Surinaamse nationaliteit door naturalisatie aan HOLDER, HEZRON MARK EN 54 anderen	Regeringswet
33	Ontwerpwet houdende wijziging van de Wet Werkvergunning Vreemdelingen (S.B. 1981 no. 162, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2002 no. 23)	Regeringswet
34	Ontwerpwet houdende regels ter instelling van Productschappen (Wet Productschappen)	Regeringswet
35	Ontwerpwet houdende vaststelling van een Meerjaren Ontwikkelingsplan voor de periode 2022-2026 (Meerjaren Ontwikkelingsplan 2022-2026)	Regeringswet
36	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de 'Overeenkomst tussen de Regering van de Republiek Suriname en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de status van het militair en burgerpersoneel van het Ministerie van Defensie van het Koninkrijk der Nederlanden dat in verband met opleidingen en trainingen aanwezig zal zijn in de Republiek Suriname'	Overeenkomst
37	Ontwerpwet houdende goedkeuring van het 'Protocol tussen de Republiek van Suriname en de Franse Republiek met het oog op de Regeling van de Grens tussen Suriname en Frans-Guyana over de Marowijne en Lawarivier bij het Verdrag getekend in Parijs op 30 september 1915 tot het vaststellen van de Grens in een deel van de Grensrivier inclusief de Gezamenlijke Verklaring, aangaande het gezamenlijk management van de Marowijne en Lawarivier, en de gezamenlijke ontwikkeling van het grensgebied'	Verdrag/Protocol
38	Ontwerpwet houdende vaststelling van de Staatsbegroting van ontvangsten en uitgaven, voor het dienstjaar 2022 (Wet Staatsbegroting 2022).	Regeringswet
39	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Wet Inkomstenbelasting 1922 (G.B. 1922 no. 112, geldende tekst G.B. 1960 no. 84, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2021 no. 38)	Regeringswet
40	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Wet Loonbelasting (G.B. 1981 no. 181, geldende tekst G.B. 1985 no. 10, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2021 no. 95)	Regeringswet
41	Ontwerpwet Wet Toezicht en Controle Kansspelen	Regeringswet
42	Wet Casinowezen & nadere wijz. Wetboek Strafrecht, Wetboek Strafvordering en Wet Casinobelasting 2002-1	Regeringswet
43	Ontwerpwet houdende regels betreffende uitvoering van het verdrag betreffende het verbod op de ontwikkeling, de productie, de aanleg van voorraden, het gebruik van chemische wapens en de vernietiging van deze wapens, alsmede wijziging van het Wetboek van Strafrecht (Wet Uitvoering Chemisch Wapenverdrag)	Regeringswet
44	Ontwerpwet houdende het vaststellen van regels met betrekking tot het exploiteren van loterijen (Loterijwet)	Regeringswet
45	Ontwerpwet houdende wijziging van de Wet op de jaarrekening (S.B. 2017 no. 84)	
46	Ontwerpwet houdende vaststelling regels ter bescherming en gebruik van het militair uniform (Wet Militair Uniform)	Regeringswet
47	Ontwerpwet houdende vaststelling van een nieuw Burgerlijk Wetboek (Burgerlijk Wetboek).	Regeringswet

	Type	Soort wet
48	Ontwerpwet houdende aanpassing van de bestaande wetgeving in verband met de invoering van het nieuwe Burgerlijk Wetboek (Aanpassingswet nieuw Burgerlijk Wetboek).	Regeringswet
49	Ontwerpwet houdende berekening van termijnen in verband met de zaterdag, de zondag en algemeen erkende feestdagen (Algemene termijnenwet)	Regeringswet
50	Ontwerpwet houdende nieuwe bepalingen met betrekking tot het handelsregister (Handelsregisterwet)	Regeringswet
51	Ontwerpwet regelende het overgangsrecht ter zake van de aanpassing van de bestaande wetgeving in verband met de invoering van het nieuwe Burgerlijk Wetboek (Overgangswet aanpassingswetgeving nieuw Burgerlijk Wetboek).	Regeringswet
52	Ontwerpwet regelende het overgangsrecht ter gelegenheid van de invoering van het nieuwe Burgerlijk Wetboek (Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek).	Regeringswet
53	Ontwerpwet houdende vaststelling van het nieuwe Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).	Regeringswet
54	Ontwerpwet houdende vaststelling regels betreffende de instelling van het Nationaal Ontwikkelingsfonds voor Agribusiness (NOFA)	Regeringswet
55	Ontwerpwet houdende nieuwe regels voor het Centrale Bankwezen (Centrale Bankwet 2022)	Regeringswet
56	Ontwerpwet houdende vaststelling van regels inzake het voorkomen en bestrijden van money laundering en de financiering van terrorisme (Wet ter voorkoming en bestrijding van Money Laundering en Terrorismen financiering)	Regeringswet
57	Ontwerpwet houdende regels omtrent Reisdocumenten	Regeringswet
58	Initiatiefvoorstel houdende wijziging van het Wetboek van Strafrecht	Initiatiefvoorstel Ingediend 29 maart 2022
59	Ontwerpwet houdende regels omtrent Reisdocumenten	Regeringswet
60	Ontwerpwet houdende vaststelling van regels inzake de beperking op het slachten van runderen van het vrouwelijk geslacht (Wet Beperking Slacht Vrouwelijke Runderen)	Regeringswet

Goedgekeurde wetten 2021, 2022

No	Wetsontwerp	Goedgekeurd
1	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de wet Omzet-belasting 1997 (S.B. 1997 no. 83 zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2020 no. 15)	15/01/2021
2	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Wet Loonbelasting (S.B. 1981 no. 181, geldende tekst S.B. 1985 no. 10, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2020 no. 16)	15/01/2021
3	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Inkomsten-belasting 1922 (G.B. 1921 no. 112, geldende tekst G.B. 1960 no. 84, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2020 no. 18).	15/01/2021
4	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Muntwet 1960 (GB 1960 no. 38, zoals laatstelijk gewijzigd bij SB 2003 no. 90)	04/02/2021
5	Initiatiefvoorstel: krachtens artikel 78 van de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, zoals gewijzigd bij S.B. 1992 no 38), ingediend d.d. 29 januari 2021 door: A. Gajadien, C. Wang en M. Huur allen leden van De Nationale Assemblée, houdende wijziging v.d. Wet Uitvoering Burgerlijke Uitzonderingstoestand (S.B. 2020 no. 151)	05/02/2021
6	Ontwerpwet houdende wijziging van de Wet Toezicht Geldtransactiekantoren 2012 (S.B 2012 No. 170)	30/03/2021
7	Ontwerpwet houdende toestemming tot oprichting door de Staat v.e. naamloze Venootschap Suriname Investment Enterprise NV	15/04/2021
8	Ontwerp Staatsbegroting 2021	25/06/2021
9	Herstelplan	25/06/2021
10	Wet van houdende nadere wijziging van de Wet Omzetbelasting 1997 (SB 1997 no. 83, zoals laatstelijk gewijzigd bij SB 2021 no. 11)	03/08/2021
11	Initiatiefvoorstel: Wet Verlenging Burgerlijke Uitzonderlijke toestand 2021	05/08/2021
12	Initiatiefvoorstel: Intrekken van de wet van 05 april 2012 (SB 2012 no. 49), inzake wijziging van de Amnestiewet 1989 (SB 1992 no. 68)	27/08/2021
13	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Wet Bieraccijns (G.B. 1954 no. 16, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2005 no. 40)	18/11/2021
14	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Wet Inkomsten-belasting 1922 (G.B. 1922 no. 112, geldende tekst G.B. 1960 no. 84, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2021 no. 38)	29/12/2021
15	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Wet Loonbelasting (G.B. 1981 no. 181, geldende tekst G.B. 1985 no. 10, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2021 no. 95)	20/12/2021
16	Ontwerpwet houdende vaststelling van een Meerjaren Ontwikkelingsplan voor de periode 2022-2026 (Meerjaren Ontwikkelingsplan) 2022-2026	15/02/2022
17	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Rijwet 1971 (G.B. 1971 no. 65, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2007 no. 92).	03/03/2022
18	Ontwerpwet houdende vaststelling regels betreffende de instelling van het Nationaal Ontwikkelingsfonds voor Agribusiness (NOFA)	11/03/2022
19	Ontwerpwet houdende vaststelling regels ter bescherming en gebruik van het militair uniform (Wet Militair Uniform)	17/03/2022

Goedgekeurde overeenkomsten

No	Overeenkomsten	Goedgekeurd
1	Wet houdende goedkeuring van de 'overeenkomst tussen de Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van de Republiek Suriname inzake wederzijdse Erkenning en Tenuitvoering van Rechterlijke beslissingen en Authentiek akten in Burgerlijke zaken tot Aruba, Curaçao, Sint-Maarten, Bonaire, Saba en Sint-Eustatius	25 maart 2021
2	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de 'Agreement between the Government of the Republic of Suriname and the Government of the Republic of Peru on Partial Abolition of Visa Requirements'	26 februari 2021
3	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de amendering van de 'Framework Agreement of the International Solar Alliance'	26 februari 2021
4	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de 'Overeenkomst tussen de Regering van de Republiek Suriname en de Regering van de Federatieve Republiek Brazilië inzake de uitvoering van Bezoldigde Activiteiten door Afhankelijken van Diplomatieke, Consulaire, Militaire, Administratieve en Technische Functionarissen van Diplomatieke Missies en Consulaire Posten'	26 februari 2021
5	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de 'overeenkomst tussen de Regering van de Republiek Suriname en de Regering van de Republiek van Estland inzake vrijstelling van de Visumplicht voor houders van Diplomatieke Paspoorten'	16 maart 2021
6	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de 'Oprichtingsovereenkomst voor het Strategisch Dialoog en Samenwerkingsplatform tussen de Regering van de Republiek Suriname en de Regering van de Coöperatieve Republiek Guyana'	08 juni 2021
7	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de 'Agreement Concerning Co-operation in Suppressing Illicit Maritime and Air Trafficking in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances in the Caribbean Area'	29 april 2021
8	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de 'Overeenkomst tussen de Regering van de Republiek Suriname en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de status van het militair en burgerpersoneel van het Ministerie van Defensie van het Koninkrijk der Nederlanden dat in verband met opleidingen en trainingen aanwezig zal zijn in de Republiek Suriname'	20 december 2021
9	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de 'Raamovereenkomst inzake Samenwerking en Vriendschap tussen de Regering van de Republiek Suriname en de Regering van de Franse Republiek'	08 juni 2021

Goedgekeurde verdragen

No	Convention/verdrag	Goedgekeurd
1	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de 'Inter-American Convention on Protecting the Human Rights of Older Persons'	23 maart 2021
2	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de toetreding van de Republiek Suriname tot de 'United Nations Convention against Corruption (UNCAC)'	23 maart 2021
3	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de toetreding van de Republiek Suriname tot de United Nations Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (UNCAT)	02 augustus 2021
4	Ontwerpwet houdende goedkeuring van het 'Protocol tussen de Republiek van Suriname en de Franse Republiek met het oog op de Regeling van de Grens tussen Suriname en Frans-Guyana over de Marowijne en Lawarivier bij het Verdrag getekend in Parijs op 30 september 1915 tot het vaststellen van de Grens in een deel van de Grensrivier inclusief de Gezamenlijke Verklaring, aangaande het gezamenlijk management van de Marowijne en Lawarivier, en de gezamenlijke ontwikkeling van het grensgebied'	01 maart 2022

2. DE STAATSRaad

Overzicht ontwerp wetten en Staatsbesluiten behandeld en voorzien van advies door de Staatsraad juli 2020 tot en met mei 2022

No	Type	Advies gestuurd
1	Ontwerp wet houdende regels ter bescherming van privacy en persoonsgegevens (Wet Bescherming Privacy en Persoonsgegevens).	14-02-2020
2	Ontwerp wet houdende de goedkeuring van de "vrijstelling van het visumvereiste voor houders van nationale paspoorten tussen de regering van de republiek Suriname en de regering van de Republiek Chili" bij notawisseling.	23-09-2020
3	Ontwerp wet houdende goedkeuring van de "overeenkomst tussen de regering van de republiek Suriname en de regering van de verenigde Mexicaanse staten inzake visa vrijstelling voor houders van diplomatiek en officiële/ dienstpaspoorten".	23-09-2020
4	Ontwerp wet houdende nadere wijziging van De Rijwet 1971 (G.B. 1971 no. 65, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2007 no. 92).	04-11-2020
5	Ontwerp wet Nieuw Burgerlijk Wetboek en aanverwante wetten.	8-09-2021
6	Ontwerp wet houdende vaststelling van regels inzake het voorkomen en bestrijden van money laundering en de financiering van terrorisme (Wet ter voorkoming en bestrijding van Money Laundering en Terrorisme Financiering).	10-11-2021
7	Ontwerp wet houdende regels met betrekking tot het exploiteren van casino's (Wet Casinowezen), alsmede nadere wijziging van Het Wetboek Strafrecht, Wetboek Strafvordering en Wet Casinobelasting 2002.	03-01-2021
8	Ontwerp wet houdende nadere wijziging van de Wet op de Nationaliteit en het Ingezetenschap (G.B 1975 no. 171, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2014 no. 121).	07-10-2021
9	Ontwerp wet houdende regels omtrent reisdocumenten (Wet Reisdocumenten).	14-04-2022
10	Ontwerp wet houdende regels betreffende de openbaarheid van bestuur (Wet Openbaarheid van Bestuur).	24-01-2022
11	Ontwerp wet houdende nieuwe regels voor de Centrale Bankwet 2022.	16-02-2022
12	Ontwerp wet nieuw Burgerlijk Wetboek en aanverwante wetten.	01-09-2021
13	Ontwerp wet houdende vaststelling regels ter bescherming en gebruik van het militair uniform (Wet Militair Uniform).	20-12-2021
14	Ontwerp wet houdende goedkeuring van de "Inter-Amerikaans Convention on protecting the human rights of older persons.	19-01-2021
15	Ontwerp wet houdende regels omtrent de "Status of Forces Agreement 2008 tussen de Republiek Suriname en het Koninkrijk de Nederlanden.	14-05-2021
16	Ontwerp wet houdende goedkeuring van de uitbreiding van de overeenkomst tussen het koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Suriname inzake wederzijdse erkenning en ten uitvoerlegging van rechterlijke beslissingen en authentieke akten in burgerlijke zaken, Den Haag, 27 augustus 1976" tot Aruba, Curaçao, St. Maarten, Bonaire, Saba en st. Eustatius".	02-02-2021
17	Ontwerp wet betreffende de oprichtingsovereenkomst voor de strategische dialoog en samenwerkingsplatform tussen de regering van de Republiek Suriname en de regering van de Coöperatieve Republiek Guyana.	25-02-2021

No	Type	Advies gestuurd
18	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de "raamwerkovereenkomst inzake samenwerking en vriendschap tussen de regering van de Republiek Suriname en de regering van de Franse Republiek.	15-03-2021
19	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de toetreding van de republiek Suriname tot " de agreement concerning co-operation in suppressing illicit maritime and air trafficking in narcotic drugs an psychotropic substances in the Caribbean Area.	01-04-2021
20	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de toetreding van de Republiek Suriname tot de United Nations Convention against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment (UNCAT).	12-05-2021
22	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de toetreding van de Republiek Suriname tot de "United Nations Convention against corruption (UNCAC)".	18-06-2021
23	Ontwerpwet goedkeuring van het protocol tussen de Republiek Suriname en de Franse Republiek met het oog op de regeling van de grens tussen Suriname en Frans – Guyana over de Marowijne en Lawarivier bij het verdrag getekend in Parijs op 30 september 1915 tot het vaststellen van de grens in het deel van de grensrivier inclusief de gezamenlijke verklaring aangaande het gezamenlijk management van de Marowijne en Lawarivier, en de gezamenlijke ontwikkeling van het grensgebied".	06-07-2021
24	Ontwerpwet betreffende de "United Nation Convention on the recognition and enforcement of foreign arbitral awards, New York 1958" beleid tot macro economisch herstel.	27-11-2020
25	Ontwerpwet houdende regels met betrekking tot voorafgaande informatieverstrekking betreffende vracht van vervoermiddelen (wet voorafgaande vracht - informatieverstrekking 2020).	09-02-2021
26	Jaarplan Ontwikkelingsprioriteiten en projecten van de regering voor het begrotingsjaar 2022.	22-06-2021
27	Ontwerp Staatsbegroting 2022 van de uitgaven en ontvangsten voor het dienstjaar 2022.	07-12-2022
28	Meerjaren ontwikkelingsplan 2022-2026.	30-09-2021
29	Financieel jaarplan 2022	30-09-2021
30	Staatsschuldenplan 2022	30-09-2021
31	Begrotingsstrategie 2022	30-09-2021
32	Nota van wijziging op het ontwerp Staatsbegroting van uitgaven en ontvangsten voor het dienstjaar 2022.	11-04-2022
33	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de muntwet 1960 (G.B. 1960 no. 38, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2003 no. 90).	23-09-2020
34	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de wet omzetbelasting 1997 (S.B. 1997 no. 83, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2020 no. 15).	08-07-2021
35	Ontwerpwet houdende wijziging van de wet toezicht geldtransactiekantoren 2012 (S.B. 2012 no. 170).	24-03-2021
36	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Wet Bieraccijns (GB 1954 no. 16, zoals laatstelijk gewijzigd bij SB 2005 no. 40).	28-07-2021
37	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Wet Omzetbelasting 1997 (S.B. 1997 no. 83, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2021 no. 11).	24-12-2021

No	Type	Advies gestuurd
38	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Inkomstenbelasting 1922 (G.B. 1921 no. 112, geldende tekst (G.B. 1960 no. 84, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2021 no. 38).	16-12-2021
39	Ontwerpwet houdende wijziging van de Wet Toezicht en Controle Kansspelen (S.B. 2009 no. 78).	17-02-2022
40	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van het Wetboek van Koophandel (G.B. 1936 no. 115, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2017 no. 84)	02-08-2021
41	Ontwerpwet houdende wijziging van de Wet op de Jaarrekening (S.B. 2017 no. 84).	23-08-2021
42	Ontwerpwet houdende regels ter instelling van productschappen (Wet Productschappen 2021).	28-07-2021
43	Ontwerpwet houdende vaststelling van regels inzake de beperking op het slachten van runderen van het vrouwelijk geslacht (Wet Beperking Slacht Vrouwelijke Runderen).	08-02-2022
44	Ontwerpwet houdende vaststelling van regels betreffende de instelling van het nationaal ontwikkelingsfonds voor Agribusiness (Wet Nationaal Ontwikkelingsfonds voor Agribusiness NOFA).	06-09-2021
45	Ontwerpwet houdende goedkeuring van de amendering van de "framework Agreement of the International Solar Alliance".	18-01-2020
46	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Wet Bekwame Burgers Caribische Gemeenschap (S.B. 2006 no. 19, zoals gewijzigd bij S.B. 2008 no.29).	12-11-2021
47	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de veiligheidswet 1947 (G.B. 1947 no. 142, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B.1980 no. 116).	12-11-2021
48	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de wet werkvergunning vreemdelingen (S.B. 1981 no. 162, zoals gewijzigd bij S.B. 2002 no. 23).	12-11-2021
49	Wet van houdende wijziging van de wet ter beschikking stellen arbeidskrachten door intermediairs (S.B. 2017 no. 42).	12-11-2021
50	Ontwerpwet houdende wijziging van de vacantiewet 1975 (S.B. 1975 no. 164c).	12-11-2021
51	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de ongevalenregeling (G.B. 1947 no. 45, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2007 no. 111).	12-11-2021
52	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de arbeidswet 1963 (G.B. 1963 no. 163, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2001 no. 71).	12-11-2021
53	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de arbeidsgeschillenwet 1946 (G.B. 1946 no. 104, zoals gewijzigd bij G.B. 1948 no. 8).	12-11-2021
54	Ontwerpwet houdende wijziging van regels voor duurzaam milieumanagement (milieu raamwet) (S.B. 2020 no. 97).	8-02-2022
55	Ontwerpwet houdende regels in verband met de uitvoering van een burgerlijke uitzonderingstoestand afgekondigd ingevolge artikel 23 no. artikel 72 van de grondwet (Wet Uitvoering Uitzonderingstoestand).	26-05-2021
56	Ontwerpwet houdende regels ter uitvoering van artikel 8 lid 5 van de wet uitvoering burgerlijke uitzonderingstoestand (S.B. 2020 no. 151) en ter afwijking van artikel 21 lid 2 van de Bankwet 1956.	23-09-2020
57	Ontwerpwet houdende regels met betrekking tot collectieve rechten van de inheemsen en de tribale volken over hun traditionele woon- en leefgebieden, demarcatie, overige collectieve rechten, traditioneel gezag en bestuur en fpic (Wet Collectieve Rechten Inheemse en Tribale volken).	8-09-2021

No	Type	Advies gestuurd
58	Ontwerpwet houdende instelling van de Suriname Tourism Board (Wet Suriname Tourism Board).	01-10-2021
59	Ontwerpwet houdende intrekking van de wet van 05 april 2021 (S.B. 2012 no. 49), inzake wijziging van de Amnestiewet 1989 (S.B. 1992 no. 68)	23-08-2021
60	Ontwerpwet houdende regelingen betreffende de openbaarheid van bestuur (Wet openbaarheid van bestuur 2021)	28-02-2022
61	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de wet op staatsschuld (S.B. 2002 no. 27, zoals gewijzigd bij S.B. 2019 no. 134)	24-08-2020
62	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van de zegelwet (G.B. 1982 no. 13, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2001 no. 37)	23-07-2021
63	Ontwerpwet houdende nadere wijziging van het decreet uitgifte domeingrond (S.B. 1982 no. 11, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2017 no. 85)	24-08-2021
64	Ontwerpwet houdende toestemming tot oprichting door de Staat van een naamloze vennootschap Suriname Investment Enterprise N.N. (Machtingswet Suriname Investment Enterprise N.V.)	03-09-2021
64	Ontwerpwet houdende verlenging van de termijn van de burgerlijke uitzonderingstoestand zoals afgekondigd in de wet uitvoering burgerlijke uitzonderingstoestand (S.B. 2020 no. 151), zoals gewijzigd bij S.B. 2021 no 20. (Wet Verlenging Burgerlijke Uitzonderingstoestand augustus 2021).	05-08-2021

Staatsbesluiten

No	Type	Advies gestuurd
1	Ontwerp-staatsbesluit houdende vaststelling van het Besluit Financiële Voorzieningen voor de leden van het Constitutioneel Hof (voorzitter, vice-voorzitter, leden en plaatsvervangende leden (S.B. 2019 no. 118).	4-02- 2020
2	Ontwerp-staatsbesluit houdende vaststelling van het besluit secundaire voorzieningen voor de leden van het constitutioneel hof (voorzitter, vice-voorzitter, leden en plaatsvervangende leden (S.B. 2019 no. 118).	2-02-2020
3	Ontwerp-staatsbesluit houdende instelling van de raad voor rechterlijke ambtenaren in opleiding en vaststelling van regels ter zake de selectie en opleiding van rechterlijke ambtenaren (raio-besluit).	14-02-2022
4	Ontwerp-staatsbesluit houdende nadere wijziging van het staatsbesluit van 29 september 1984 ter uitvoering van artikel 26a van de wet militaire strafrechtspleging (G.B. 1975 no. 175, zoals laatstelijk gewijzigd S.B. 1994 no. 107) (S.B. 1984 no. 73, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2008 no. 42).	18-12- 2020
5	Ontwerp-staatsbesluit houdende herziening van de bezoldigingsreeks voor leden van de rechterlijke macht met rechtspraak belast en de procureur - generaal bij het hof van justitie (besluit bezoldiging leden rechterlijke macht met rechtspraak belast en de procureur - generaal 2021).	11-05-2021
6	Ontwerp-staatsbesluit ter uitvoering van de artikelen 3 lid 4, 13 lid 6 en 14 lid 1 van de ontslagwet 2018 (ontslagwetbesluit 2020).	2-02- 2020
7	Ontwerp-staatsbesluit houdende herziening van de bezoldigingsreeks voor leden van de rechterlijke macht behorende tot de staande magistratuur (besluit bezoldiging van de advocaat - generaal, hoofdofficieren van justitie, officieren van justitie en substituut - officieren van justitie 2021).	11-05-2021
8	Ontwerp-staatsbesluit houdende wijziging van artikel 3 lid 3 van het besluit raad voor personele aangelegenheden (S.B. 2012 no. 187, zoals gewijzigd bij SB 2016 no. 65).	24-09-2020
9	Ontwerp-staatsbesluit houdende nadere wijziging van het Besluit Taakomschrijving Departementen 1991 (SB 1991 no. 58, zoals laatstelijk gewijzigd bij SB 2017 no. 22).	23-09-2020
10	Ontwerp-staatsbesluit houdende nadere wijziging van het "Besluit Rustdagen 1971".	19-02-2021
11	Ontwerp-staatsbesluit houdende nadere wijziging van het staatsbesluit van 29 mei 1997, ter uitvoering van artikel 3 lid 1 van de Wet Heffing Kanselarijrechten (SB 1992 no. 4) (SB 1997 no. 32) (SB 2009 no. 176), (SB 2012 no 71) zoals laatstelijk gewijzigd bij SB 2021 no. 40).	13-01-2022
12	Ontwerp-staatsbesluit houdende wijziging van het Reglement van Orde voor de Staatsraad (SB 1989 no. 30).	27-04-2022
13	Ontwerp-staatsbesluit ter uitvoering van artikel 9 van de "wet nationaal leger" (SB 1996 no. 27) (Rangenbesluit Nationaal Leger).	16-11-2021
14	Ontwerp-staatsbesluit houdende wijzigingen van het besluit georganiseerd overleg militairen (S.B. 2010 no. 103)	20-12-2021
15	Ontwerp-staatsbesluit houdende instelling van de Suriname Investment and Trade Agency (SITA).	11-11-2021
16	Ontwerp-staatsbesluit van ter uitvoering van artikel 18a van de Wet Loonbelasting (S.B. 1981 no. 10, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2020 no. 206).	24-12-2020
17	Ontwerp-staatsbesluit ter uitvoering van artikel 52h van de Inkomstenbelasting 1922 (GB 1921 no. 112, geldende tekst G.B. 1960 no. 84, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2021 no. 9).	05-03-2021
18	Ontwerp-staatsbesluit ter uitvoering van artikel 17 lid 4 van de Elektriciteitswet 2016 (SB 2016 no. 42) (Besluit Subjectsubsidie Elektriciteit 2021).	8-07-2021
19	Ontwerp-staatsbesluit ter uitvoering van artikel 18a van de Wet Loonbelasting (SB 1985 no. 10, zoals laatstelijk gewijzigd bij SB 2021 no. 10).	06-07-2021
20	Ontwerp-staatsbesluit houdende nadere wijziging van het Comptabiliteitsbesluit (G.B. 1953 no. 100, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2011 no. 63).	23-02-2021

No	Type	Advies gestuurd
21	Ontwerp-staatsbesluit houdende nadere wijziging van het Besluit Royalty Kleinmijnbouw terzake van goud en exploitatie bouwmaterialen (SB 1989 no. 40, zoals laatstelijk gewijzigd bij SB 2015 no. 51).	24-12-2020
22	Ontwerp-staatsbesluit houdende wijziging van het staatsbesluit van 29 mei 1997 ter uitvoering van artikel 47 lid 1 van de wet tarief van invoerrechten 1996 (S.B. 1995 no. 111) (grondstoffenbesluit 1997).	09-12-2021
23	Ontwerp-staatsbesluit houdende wijziging van het staatsbesluit van 3 december 1995, ter uitvoering van artikel 73 lid 1 van de inkomstenbelasting 1922 (S.B. 1995 no. 98).	12-05-2021
24	Ontwerp-staatsbesluit houdende nadere wijziging van het comptabiliteitsbesluit (G.B. 1953 no. 100, zoals laatstelijk gewijzigd bij SB 2021 no. 30).	23-12-2021
25	Ontwerp-staatsbesluit houdende wijziging van besluit KMO fonds (S.B. 2017 no. 43)	26-04-2022
26	Ontwerp-staatsbesluit houdende regels betreffende de instelling van het nationaal ontwikkelingsfonds agribusiness (nofa) in het kader van het stimuleren en ter voorziening in de kredietbehoefte van kleinschalige en middelgrote bedrijven in de agrarische sector. (besluit nationaal ontwikkelingsfonds agribusiness (NOFA).	06-09-2021
27	Ontwerp-staatsbesluit ter uitvoering van de artikelen 27 lid 7 en 29 lid 5 van de wet Inspectie vlees en overige dierlijke producten (S.B. 2017 no. 17) (besluit invoer- en doorvoer van vlees en overige dierlijke producten voor eigen consumptie).	08-02-2020
28	Ontwerp-staatsbesluit houdende uitvoering van de artikelen 17, 18 en 20 van de electriciteitswet 2016 (SB 2016 no. 42) (Besluit elektriciteitstarieven 2021).	08-12-2021
29	Ontwerp-staatsbesluit ter uitvoering van de artikelen 60, 73 van het decreet mijnbouw (SB 1986 no. 82, zoals laatstelijk gewijzigd bij sb 1997 no. 44) (besluit inventarisatie kleinschalige goudsector).	29-07-2021
30	Ontwerp-staatsbesluit houdende nadere wijziging van het besluit royalty klein mijnbouw ter zake van goud en exploitatie bouwmaterialen (SB 1989 no. 40, zoals laatstelijk gewijzigd bij 2021 no. 12).	24-12-2020
31	Ontwerp-staatsbesluit houdende nadere wijziging van de artikelen 63 en 64 van het decreet mijnbouw (SB 1986 no. 28), (zoals laatstelijk gewijzigd bij SB 2014 no. 176) ingevolge artikel 76 lid 2.	24-12-2021
32	Ontwerp-staatsbesluit houdende wijziging van het besluit ter beschikking stellen arbeidskrachten door intermediairs (SB 2008 no. 77) (Besluit aanpassing tarief ter beschikking stellen Arbeidskrachten door Intermediairs).	29-07-2021
33	Ontwerp-staatsbesluit ter uitvoering van artikel 5 lid 2 van de wet grondregistratie en landinformatie systeem (SB 2009 no, 149) (Besluit additionele taken MI-GLISS).	28-01-2022
34	staatsbesluit houdende nadere wijziging van het staatsbesluit van 29 september 1984 ter uitvoering van artikel 26a van de Wet Militaire Strafrechtspleging (GB 1975 no. 175, zoals laatstelijk gewijzigd s.b. 1994 no. 107) (SB 1984 no. 73, zoals laatstelijk gewijzigd bij SB 2008 no. 42).	d.d.18 december 2020

III BELEIDSREALISATIE

Kabinet van de president van de Republiek Suriname

Het kabinet van de president is het knooppunt waar alle hoofdlijnen van bestuur naar toe lopen. Hier is een belangrijk coördinatiepunt voor beleid. Van de president wordt verwacht dat hij beleidsmatig en inhoudelijk leiding en richting geeft. Hij is de belangrijkste functionaris als het gaat om het buitenlands beleid. Als er een crisis is wordt van hem verwacht dat hij op kantoor op de post is, maar tegelijk wordt ook verwacht dat hij in het veld aanwezig is, dichtbij de mensen.

Het kabinet is de eerste en meest directe organisatie die hem in het dragen van zijn verantwoordelijkheden en in de uitoefening van zijn taken bijstaat.

Op het kabinet van de president is vanaf juli 2020 veel gedaan door het directoraat Bestuurlijke en Administratieve Aangelegenheden (BAA), Directoraat Nationale Veiligheid (DNV), adviesteams, Bureau Eenheid en alle overige directoraten, onderdirectoraten en afdelingen. Hieronder een samengevatte en zakelijke opsomming.

Commissies en presidentiële werkgroepen

In het bestuur van het land is veel capaciteit nodig in de voorbereiding en in de uitvoering. Dat overzicht over huidige en toekomstige problemen moet er zijn, zodat teams tijdig aan het werk kunnen en helpen zorgen voor oplossingen. Er worden raden, besturen en commissies ingesteld. Een greep uit de veelheid aan ingestelde teams:

- Adviescommissie 'Eervolle ontheffing en benoeming voorzitter en leden van de Adviescommissie voor Surinaamse Onderscheidingen';
- Benoeming van de nieuwe leden en plaatsvervangend leden van de Sociaal Economische Raad (SER);
- Werkgroep Inventarisatie, advies en optreden omtrent ontplofbare en/of gevaarlijke stoffen;
- Presidentiële werkgroep e-Government;
- Presidentiële instelling Administratief Beroepsinstituut ter advisering van de President van de Republiek Suriname;
- Presidentiële werkgroep Randvoorwaarden en Implementatie Kinder-ombudsinstituut (KOS);
- Presidentiële werkgroep Breed Welzijn voor Personen met een Beperking;
- Presidentiële instelling stuurgroep Ontwikkeling Traditionele Medische Systemen Industrie (OTMSI);
- Presidentiële werkgroep Formulering Vuurwapenbeleid in Suriname;

- Presidentiële werkgroep Veiligheid luchthaven Zorg en Hoop;
- Presidentiële instelling Platform Rijstsector;
- Presidentiële instelling Maritime Technical Working Group;
- Presidentiële instelling Wijken in Ontwikkeling Paramaribo
- Benoeming leden van de Staatsraad voor de zittingsperiode 2020 – 2025;
- Presidentiële werkgroep Alcoa/Suralco stuurgroep;
- Presidentiële Nationale Veiligheidscommissie;
- Presidentiële instelling AML Steering Council (ASC) National Risk Assessment (NRA) i.v.m. CFATF Mutual Evaluation;
- Presidentiële instelling Project Implementatie Unit (PIU) AML/CFT National Risk Assessment (NRA) i.v.m. CFATF Mutual Evaluation;
- Presidentiële instelling werkgroep Randvoorwaarden en implementatie Anti-corrupwet;
- Presidentiële instelling van het Tripartiet Overleg en benoeming voorzitter leden en secretaris.

Delen werkprogramma president Santokhi in Suriname

Van de president wordt verwacht dat hij veldbezoeken aflegt, in tijden van crisis, bij belangrijke gebeurtenissen, bij instellingen en instanties, of bij een oplevering. Een kleine greep uit het werkprogramma:

- Bezoek i.v.m. wateroverlast aan de dorpen: Vertrouw, Wanhati, Pniët, Boschland, Boven-Saramacca, Padua, Pijeti, Pusugrunu, Soekibaka; alle dorpen hebben overheidssteun gekregen;
- Bezoek douanekorps: eerste presidentieel bezoek aan het korps ooit. Bij deze gelegenheid werd de containerscan in gebruik genomen;
- Instelling Georganiseerd Overleg Militairen;
- Ingebruikname Parlementsgebouw, ceremonieel;
- Ingebruikname praktijklokalen LBO Meerzorg;
- Installatie Rijstplatform Nieuw Nickerie;
- Installatie Presidentiële Werkgroep Vuurwapenbeleid;
- Beëdiging Trio Granman;
- Beëdiging ambassadeurs;
- Instelling Stuurgroep ‘Ontwikkeling traditionele medische systemen industrie’;
- Installatie Tripartiet Overleg;
- Ingebruikname vernieuwde, uitgebreide gekoelde vis- en vleeshal Nickerie;
- Motivational speech AdeKUS;
- Nieuwjaarsrede VES 2022.

Delen werkprogramma president Santokhi in het buitenland

De president heeft de belangrijkste stem in het buitenlands beleid. Behalve het werkprogramma dat hij thuis behoort af te draaien, moet hij ook de tijd vinden om soms in het buitenland zijn werk te doen:

- Participatie CARICOM-vergadering;
- Participatie Glasgow Conference;
- Versterking banden Nederland;
- Bezoek aan buurland Guyana, plannen bouw brug Corantijnrivier;
- Bezoek CELAC Meeting en Algemene vergadering VN.

Bijdrage vanuit de Communicatie Diens Suriname

De C.D.S. voorheen N.I.I. heeft een bijzondere transitie doorstaan. C.D.S. is de het orgaan dat belast is met de externe communicatie van het kabinet. Enkele verrichtingen zijn;

- Een samenwerking met meer dan 21 mediahuizen voor de externe producties van de regering
- Meer dan 3500 geschreven berichten, 2000 plus video's op de TV en Sociale Media en meer als 4000 radioberichten zijn tot stand gekomen.
- De operatie van GovTV via kanaal 8.3 en Govradio als recente toevoeging

Projecten uitgevoerd door Bureau Eenheid

Aan het kabinet is verbonden het Bureau Eenheid, dat de president direct assisteert in concrete sociale verzoeken die hem bereiken en in het bouwen van sociale cohesie. Naast de dagelijkse hulp in de vorm van concrete steun en verwijzingen, worden ook projecten uitgevoerd. Een kleine greep:

- Gran mati project;
- Renovatie Monkouschool;
- Bacove distributie;
- Logistieke samenwerking met het kabinet.

Projecten door DNV

DNV heeft uitdrukkelijke veiligheidstaken. Het volgende kan gemeld worden:

- Coördinatie met het ministerie van BIBIS van de 1ste High Level Security Conference, 21-22 April 2022, te Paramaribo;
- Het DNV heeft onder andere het faciliterend gedeelte (Conference portal, Secretariaat, Veiligheid en Cultural event) en het technisch inhoudelijke opgezet en gecoördineerd;
- Cyber Security;
- Coördinatie Immigratie en grensbewaking;
- Nationale Coördinatie Internationale Veiligheid en Samenwerking.

Kabinet van de vice-president van de Republiek Suriname

De vice-president heeft als belangrijkste taak dat hij voorzitter is van de raad van ministers en dus leiding geeft aan dit bestuursorgaan. Hij geeft mede sturing aan de uitvoering van het regeerbeleid. In verschillende onderraden wordt belangrijk voorwerk gedaan.

Periode 16 juli t/m eind december 2020

Vanaf medio juli 2020 heeft de Raad van Ministers 25 maal vergaderd en zijn er 610 missives uitgegaan. De eerste RvM-vergadering vond plaats op woensdag 22 juli 2020. De RvM-vergadering van woensdag 14 oktober 2020 was de eerste in de geschiedenis die via Zoom plaatsvond, vanwege de COVID-19 pandemie.

In 2020 werd het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten over 2019 goedgekeurd, dit is een unicum. Het slot van de begroting dient volgens de Comptabiliteitswet voor of op de laatste dag in december van het daarop-volgend jaar door het ministerie van Financiën en Planning te zijn gestuurd naar de regering ter doorzending aan de rekenkamer. Dit is de regering dus gelukt.

Na ampele bestudering en discussies werd het ontwerp Nieuw Burgerlijk Wetboek goedgekeurd. Deze wet zal de rechtszekerheid van burgers transformeren en verbeteren.

De Onderraad voor Aanbesteding en Gunning vergaderde drie maal met 96 missives als resultaat. De ORAG buigt zich over aanschaffingen en uitvoering van werken en projecten vanaf SRD 4.000. Deze grens werd opgetrokken naar SRD 10.000.

De Onderraad voor het Sociaal Zekerheidsstelsel heeft zesmaal vergaderd om te beraadslagen over de beste manier om de basiszorg te garanderen, kosteneffectief en besparend. Het werk leidde tot een principe-akkoord tussen zorgverzekeraars en zorggroepen, waardoor de zorg tot en met eind december 2020 gewaarborgd werd. Voor een meer duurzame oplossing werd besloten dat de overheid een door beide groepen gedragen accountant aantrekt, om een rekenmodel te ontwikkelen ter vaststelling van definitieve tarieven.

Om de basiszorg te garanderen werden de geëxpireerde verzekeringspaspjes stilzwijgend verlengd voor drie maanden, dus tot eind december 2020. Tegelijkertijd werd begonnen met het opschonen van het bestand.

De Onderraad Armoedebestrijding heeft eenmaal vergaderd, vooral over de aankoop en distributie van voedselpakketten ter leniging van de acute nood van sociaal zwakke huishoudens.

Naast overleg in de onderraden, is er ook regulier overleg met en tussen diverse ministers inzake o.a. departementale beleidsvraagstukken, oplossingen, plannen van aanpak, crosscutting issues, onderhandelingen en bemiddelingen.

Op vrijwel alle ministeries werden vacatures ingevuld en waar nodig invulling van posities gereorganiseerd om effectief het uitgezette beleid uit te kunnen voeren. Dat gebeurde ook bij raden en besturen van de parastatale instellingen en bij departementale commissies en werkgroepen.

In het belang van ordening werden er werkgroepen en commissies ingesteld om snel inzicht te verkrijgen in de problematiek en aanpak. De ordening van de goudsector moet hier zeker genoemd worden. De ingestelde commissie bracht advies uit.

Bij de uitvoering van departementaal beleid werd voornamelijk de beschikbaarstelling van financiële middelen als stagnatie ervaren. In de regering werden afspraken gemaakt om de regels weer goed toe te passen. Als onderdeel hiervan vroeg de minister van F&P om vooraf overleg te hebben, voordat besluiten aan de RvM worden voorgelegd.

Besloten werd om vanaf januari 2021 themavergaderingen te houden. Enkele van de thema's waren:

- Het subsidiebeleid staatsbedrijven en het algemeen subsidiebeleid;
- De bananen industrie (FAI);
- Het integraal plan Sociaal Zekerheidsstelsel.

In het verlengde hiervan de promotie van een gezonde levensstijl;

- De evaluatie van huurcontracten met overheidskantoren;
- Het beurzenbeleid;
- Privatisering staatseigendommen;
- Public Sector Reform;
- Vergroting van ease of doing Business;
- Het schoolvervoer.

Missives 2020	
RvM	699
ORAG	137

SAMENVATTING BEGROTINGSJAAR 2021

In 2021 vergaderde de RvM 50 maal. Dat resulteerde in 2.799 missives. Het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten over het dienstjaar 2021 werd goedgekeurd, ook nu werd op tijd voldaan aan het vereiste in artikel 32 van de Comptabiliteitswet.

Om de efficiëntie van de besluitvorming in de RvM en de uitvoering van de besluiten op te voeren, is door ministerie van F&P een nieuwe procedure voor controle van de begrotingsruimte en begrotingsartikelen geïntroduceerd.

De onderraad voor Aanbesteding en Gunning vergaderde in dit jaar dertien maal, en maakte 580 missives. Voor grotere slagvaardigheid werd de ondergrens voor ORAG besluiten verder opgetrokken naar SRD 25.000.

De onderraad voor het Sociaal Zekerheidsstelsel vergaderde twee keren. Onderwerpen waren onder meer het garanderen van basiszorg en invulling van opengevallen posten in het bestuur en de Pensioenraad van het Algemeen Pensioenfonds.

De onderraad Armoedebestrijding is eenmaal geconvoceerd, waarna is besloten om vooraf een themavergadering te wijden aan armoedebestrijding in het algemeen in januari 2022.

Op woensdag 24 maart 2021 werd de onderraad Kinderbescherming ingesteld. Het Bureau Rechten van het Kind verzorgde toen een presentatie voor de Raad over de onderzoeksresultaten van het MICS Rapport 2018.

De onderraad voor Personele Aangelegenheden (OPA) vergaderde achttien keer. Ook dit jaar werd voortgegaan met de aanstelling van kundige personen voor de uitvoering van beleid.

De RvM behandelde voorstellen tot het vrijmaken van financiële middelen om achterstallige contributies, soms teruglopend tot 2016, van 35 internationale, multilaterale en bilaterale organisaties in te lopen. Het is niet alleen belangrijk om stemrecht en voordelen te kunnen blijven hebben door de contributies te betalen, het is vooral belangrijk dat wij een degelijke internationale reputatie opbouwen en hooghouden.

Vanwege voortgaande beheersing van COVID-19 werd het luchtruim weer opengesteld voor commerciële vluchten, zij het dat er hiervoor protocollen werden vastgesteld.

Voor 2021 werden er 214 buitenlandse dienstreizen goedgekeurd, 72 voor ministers, 142 voor ambtenaren.

Missives 2021	
RvM	2.799
ORAG	580
Dienstreizen	214

SAMENVATTING JANUARI 2022 TOT EN MET MEI 2022

Van januari tot mei 2022 vergaderde de RvM zeventien maal. Dat resulteerde in 699 missives.

Veel aandacht ging dit jaar naar de verlening van noodhulp aan door wateroverlast getroffen gebieden in het binnenland door aanhoudende regens en door het spuien van water van het stuwmeer. Er wordt nagedacht en gepraat over permanente oplossingen.

De onderraad voor Aanbesteding en Gunning vergaderde zeven keren wat maar leidde tot 137 missives.

De Onderraad voor Sociaal Zekerheidsstelsel heeft een keer vergaderd om te beraadslagen over de basiszorg. Voorstellen tot integrale wijziging van de Wet Nationale Basiszorgverzekering werden besproken. Er werd een werkgroep Basiszorg ingesteld om voorstellen te doen voor het nader regelen van de categorieën van personen voor wie de regering premiesubsidie wenst te betalen.

De Onderraad voor Personele Aangelegenheden (OPA) vergaderde tweemaal en behandelde personele aangelegenheden.

Tussen januari en mei 2022 werden 228 buitenlandse dienstreizen gefiatteerd, waarvan 24 voor ministers en 204 voor ambtenaren. Van de ondernomen dienstreizen wordt, in het belang van continuïteit, verlangd dat aan de RvM gerapporteerd wordt: er werden 4 verslagen ontvangen.

Missives 2020	
RvM	699
ORAG	137

1. Ministerie van Justitie en Politie

Inleiding:

Ter realisering van het regeerakkoord identificeert het ministerie van Justitie en Politie (J&P) zich met vijf van de aandachtspunten n.l.

1. het bevorderen van de nationale veiligheid;
2. het aanpassen en ontwikkelen van wettelijke regelingen, die voorwaarde zijn voor de beleidsuitvoering;
3. corruptiebestrijding;
4. buitenlands beleid vooral op het gebied van veiligheid, bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit, en voor een goede relatie met buurlanden en internationale en regionale organisaties;
5. de rechterlijke macht.

Hier volgt een overzicht van gerealiseerd beleid en projecten in genoemde vijf gebieden van aandacht. Ook in het werk van J&P liep de COVID-19 pandemie door alles heen, en heeft veel mankracht, manuren en middelen getrokken van ministerie en dienstonderdelen.

1. Het bevorderen van de nationale veiligheid

Om de veiligheid van de burgers en buurten te bevorderen zijn de volgende projecten geïdentificeerd en uitgevoerd.

CariSECURE project.

Strengthening Evidence Based Decision Making for Citizen Security in the Caribbean (CariSecure) Het doel van dit project is om landen in het Caraïbisch gebied te assisteren met het ontwikkelen van een gestandaardiseerd mechanisme voor monitoring, evaluatie en rapporteren/verslaan van Burgerveiligheidsdata. Het wordt ondersteund door USAID i.s.m. de UNDP. Van 01 maart tot en met september 2021 ging een pilot van start op politiepost Latour met het Police Incident Form (PIF) systeem. Er werd gestart met het online verwerken van processen – verbaal.

Het Makandra programma

Algemeen doel van het programma is versterking van de rechtsstaat door te zorgen voor een eerlijk, sneller en meer mensenrechten-conforme rechtspraak voor de burgers van het Caraïbisch gebied. Nederland steunt dit programma financieel. De wijze van samenwerking werd in een gemeenschappelijke verklaring vastgelegd, waarna er op hoog ambtelijk niveau overleg is geweest. Er wordt besproken welke projecten onder het programma gebracht kunnen worden. Het programma is in uitvoering.

Introductie/lancering digitaal rijbewijs (E-rijbewijs)

Per 9 februari 2021 kwamen de eerste digitale rijbewijzen beschikbaar. Het zogenaamde E-rijbewijs maakt vervalsen onmogelijk en draagt dus ook bij aan de criminaliteitsbeheersing.

Project veiligheidszone Paramaribo centrum

Dit project startte op 5 januari 2021 en vloeit voort uit het 'Concept Criminaliteits Urgentieplan' welke voorziet in strategische- en operationele maatregelen. Het gaat samen met het safe city 2 project en zorgt voor 24-uurs surveillance, per voertuig, te voet, of op de fiets door de bikers. De surveillance maakt de aanwezigheid van het gezag zichtbaar en draagt bij aan het veiligheidsgevoel van de burger. Leden van het KPS, de BBS en veiligheidspersoneel van de CBvS doen mee.

Project decentralisatie rechtszorg

Het doel is om in alle districten een rechtshulp unit te hebben voor rechtzoekenden. Op 15 oktober 2020 werd een commissie geïnstalleerd, het projectplan is goedgekeurd en is in uitvoering.

Gender-based violence interventions in response to COVID-19

Tussen juni en december 2020 werd dit project uitgevoerd dat voorzag in door-verwijsroutes voor gender-based violence en trainingen eromheen. Het werd uitgevoerd in samenwerking tussen J&P, BIBIS, UNDP, UNFPA, stichting Stop Geweld tegen Vrouwen en stichting de Stem.

Wederom instellen van de Nationale Raad Huiselijk Geweld

De Nationale Raad Huiselijk Geweld heeft onder andere als taak het actualiseren van het nationaal beleidsplan Structurele Aanpak Huiselijk Geweld 2014-2017. Dit project is op 15 maart 2021 gestart en duurt èèn jaar.

Survey inzake Huiselijk Geweld op J&P

In november 2020 werd onder de medewerkers van het ministerie een survey gehouden m.b.t. hun kennis over huiselijk geweld, hulpverlenende instanties, en vaststelling van eventuele behoefte om de kennis hierover te vergroten.

De verkregen informatie wordt meegenomen in het formuleren van beleid en in voorlichting en trainingen over huiselijk geweld.

ASYDA - dataverzamelsysteem

Al in 2007 begon het BVK, met steun van UNICEF, met uniforme data te verzamelen. Op J&P is nu een datasysteem ASYDA opgezet waar de afdelingen JZ van het KPS, AJN/RW, BUFAZ, JKB, Bureau Slachtofferzorg, het Openbaar Ministerie en BVK zijn aangesloten. Op basis van de data kan nu beter jeugdbeleid geformuleerd worden.

Korps Politie Suriname - Operatie 'Saka Yu Tempo' met ondersteuning van het Nationaal Leger en Beveiligingsbedrijven

Ter vergroting van het veiligheidsgevoel worden sinds april 2021, 24-uurs surveillance uitgevoerd in de ressorten van de regio's Paramaribo en Midden.

KPS – Neighbourhood Policing

De aanwezigheid van buurtmanagers (BM) was een groot succes. Onder de benaming Neighbourhood Policing brengt het PKS de BM's weer in beeld, die opgeleid en toegerust, het veiligheidsgevoel in wijken zullen doen terugkeren en vergroten. De modules worden geschreven, ICT wordt aangeschaft, BM's worden geworven. Het project moet eind van dit jaar voltooid zijn, dat wil zeggen dat de BM's actief zijn in de wijken en het veiligheidsgevoel vergroot is.

Versterking capaciteit en deskundigheidsbevordering KPS

De basispolitie opleiding (BPO) is van start gegaan, andere opleidingen volgen. Ze moeten ertoe bijdragen dat deskundigheid en professionaliteit bij de politie verbeteren, en dat handhaving van de openbare orde, veiligheid en het vertrouwen in de politie eveneens sprongen vooruit maken. De financiering geschiedt uit de eigen begroting, aangevuld met middelen uit Makandra fonds en van de EU.

Memorandum of Understanding (MOU) tussen de staat Suriname en Rosebel Gold Mines N.V.

Op 16 februari 2021 tekenden J&P en Defensie namens de staat Suriname een MoU met Rosebel Gold Mines N.V. voor handhaving van de openbare orde en veiligheid inzake de exploitatierechten van het bedrijf.

Memorandum of Understanding (MOU) tussen J&P en Newmont Suriname LLC

J&P en Newmont Suriname LLC tekenden op 11 december 2020 een MoU inzake de politiezorg in het zuidoosten van Suriname en het aldaar handhaven van de openbare orde en veiligheid.

KBS - bikersproject

Ook bij het Korps Brandweer Suriname kwamen de nodige verbeteringen. Van het KPS werden twaalf fietsen ontvangen voor het KBS bikers project,

de ICT-werkruimte werd uitgebreid en er werd begonnen met de bouw van de garage te Waterloo. De kazernes Nw. Amsterdam en Kwatta, en het gebouw aan de Gemaalweg Nickerie werden geschilderd. De bikers-unit ging op 25 november 2020 van start. De bikers worden ingezet bij de preventie in woonwijken. Het is ook bedoeld om de zichtbaarheid en de pro-activiteit te bevorderen.

Beveiliging en Bijstandsdienst Suriname (BBS)

De elementaire opleiding is weer opgestart. De afdeling Bijstand is opgestart en helpt verschillende afdelingen van de politie. Dat gebeurt bij de operaties als 'Saka joe Tempo', roadblocks, invallen, surveillances in het uitgaanscentrum, en bij rechtszitting en protestacties. Er is een nieuw managementteam aangesteld.

Installatie COVID-19 brigade en de aanschaf van 10 voertuigen t.b.v. KPS voor de handhaving van de COVID-19 maatregelen

In het kader van de verdere handhaving van de COVID-19 maatregelen is de COVID-19 brigade bestaande uit leden van het Korps Politie Suriname, het Nationaal Leger, Korps Penitentiaire Ambtenaren, Arbeidsinspectie, Bestuursdienst, Economische Controle Dienst en het Bureau voor Openbaar Gezondheidszorg geïnstalleerd en ook tien voertuigen voor het uitvoeren van de werkzaamheden aangeschaft. Het project is afgerond.

Vreemdelingenzaken

Op 25 maart 2022 werd het nieuw gebouw van het onder directoraat Vreemdelingenzaken in gebruik genomen. Ook de helpdesk wordt daar ondergebracht. Het project Legalisatie wordt voortgezet tot reductie van illegaliteit in Suriname.

Opa Doeli en Jeugd Correctie Centrum (JCC)

De centra zetten sterk in op (re)socialisatie van jeugdigen. Zo wordt het onderwijs er thans vakgericht verzorgd zodat pupillen na detentie alsnog instromen in het regulier onderwijs of kunnen solliciteren voor een baan. Afstandsonderwijs wordt met OWC en internationale partners voorbereid. Beide jeugdinrichtingen (Opa Doeli en JCC) zijn met steun van UNICEF kindvriendelijk ingericht. UNICEF stelde ook computers ter beschikking zodat de mediatheek nu volledig is ingericht. Het personeel is met financiering van de PAHO getraind in het signaleren van ingrijpende problemen bij jongeren, en actie te ondernemen, met name tegen suïcide. Het JCC werd na 11 jaar gerenoveerd en de school is in gebruik genomen.

2. Het aanpassen en ontwikkelen van wettelijke regelingen, als voorwaarde voor de beleidsuitvoering

Aanpassing Rijwet 1971

Op 15 februari 2022 keurde DNA goed, de aanpassing Rijwet 1971 m.b.t. het gebruik van alcohol in het verkeer, met aanscherping van sancties en opname van effectieve strafrechtelijke en administratieve sanctiemogelijkheden, en administratieve dwangmiddelen. De bedoeling is dat het verkeer veiliger wordt.

Aanpassing Rijbesluit 1957

Een voorstel tot aanpassing tarieven keuring en herkeuring van motorrijtuigen ligt bij de Staatsraad. Ook deze maatregel is in het belang van een betere verkeersveiligheid.

Wet ter voorkoming en bestrijding van money laundering en terrorisme financiering (samenvoeging WED en MOT)

In januari werd een voorstel aan DNA aangeboden om de AML/CFT wetgeving in lijn te brengen met de Financial Action Task Force standaarden. De bepalingen van de Wet MOT en de Wet WED zijn gecombineerd. Voordeel is dat dienstverleners eenvoudiger de verschillende wettelijke bepalingen kunnen identificeren en toepassen. DNA behandelde het voorstel op 8 maart jl.

Wet Casinowezen

Eveneens stond op de agenda van DNA van 8 maart 2022 het actualiseren van de verouderde wetgeving. Aanscherping van de regels zijn nodig om money laundering, terrorismefinanciering, proliferatie financiering en corruptierisico's te voorkomen. De wetsaanpassing leidt ook tot betere belastinginning en minder ontduiking. Ook kan kansspelslaving in beeld worden gebracht en aangepakt.

Loterijwet

Eveneens op 8 maart 2022 behandelde DNA de actualisering van verouderde wetgeving tot een moderne Loterijwet die waarborgen biedt voor transparantie van de activiteiten in deze sector, het voorkomen van misbruik, en het waarborgen van een eerlijk spelverloop.

Wet wijziging wet Toezicht en Controle-Instituut voor Kansspelen

Op dezelfde dag behandelde DNA de uitbreiding van de taken van het Toezicht en Controle- Instituut voor Kansspelen, voor verbeterd toezicht en controle op vergunninghouders van kansspelen. Ook hier zijn betere belastinginning en minder belastingontduiking de bijkomende voordelen.

Wet wijziging Wetboek van Strafvordering i.h.k.v. Regeling bijzondere opsporingsbevoegdheden

Er ligt een initiatiefwet bij DNA voor de Regeling bijzondere opsporingsbevoegdheden. De wet moet een goede balans bieden tussen voldoende toedeling van bijzondere opsporingsbevoegdheden, een adequate regeling daarvan en controle daarop.

Ratificatie UN Convention Against Corruption (UNCAC)

De UN Convention against Corruption (UNCAC) gaat verder dan het Inter- Amerikaans Verdrag bij de bestrijding van corruptie binnen de publieke- en private sector. UNCAC behandelt ook money laundering en het terugvloeien van gelden uit corruptie.

De betekenis van het verdrag is ook gelegen in het besef dat adequate aanpak van corruptie met een regeling moet, inzake de restitutie van naar het buitenland gesluisde opbrengsten van corruptiemisdrijven of ontvreemde overheidsmiddelen. Bij Besluit van 23 juli 2021 PB. no. 54/2021, is voornoemde wet bekrachtigd.

Uitvoeringsregelingen Anti-corruptiewet (5x staatsbesluiten en 1x beschikking) ontwerp staatsbesluit ter uitvoering van artikel 2 lid 11, 4 lid 6, 5 leden 1 en 6, 9 lid 5, 11 lid 3 en 13 lid 3 Anti-corruptiewet.

Concept staatsbesluiten ter uitvoering van artikel 9 lid 1 onder k, en artikel 6 lid 3

Om de Anti-corruptiewet te activeren zijn de uitvoeringsbesluiten voorbereid. Er komt de formulering van een strategie om corruptie te bestrijden inclusief onderzoek en vervolging. De wet is al op 4 november 2017 in werking getreden maar de randvoorwaarden ontbraken. Deze werden op 15 juli 2021 aan de regering aangeboden door de voor dat doel ingestelde presidentiële werkgroep.

WET houdende regels betreffende de openbaarheid van bestuur (Wet Openbaarheid van Bestuur)

Deze wet strekt ertoe dat de bevolking goede mogelijkheden heeft tot inzage in het overheidshandelen en kan deelnemen aan de overheidsbesluitvorming. Overheidsinformatie is in beginsel altijd openbaar. De Staatsraad heeft op 24 februari 2022 geadviseerd op de voorstellen, dat wordt nu verwerkt.

Nieuw Burgerlijk Wetboek en nieuw Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

Op 15 november 2021 werden ter modernisering van het verouderde Burgerlijk Wetboek acht vernieuwde boeken elk met een memorie van toelichting aan DNA aangeboden ter behandeling. De herziening/ vernieuwing van het BW maakte ook aanpassing en modernisering van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering noodzakelijk. Deze werd dus op dezelfde datum aan DNA aangeboden. De commissie Gangaram Panday/De Boer werkte aan het NBW als aan het NWBR. De volgende zes wetten die besproken worden komen eveneens van deze commissie en werden ook op 15 november 2021 aan DNA aangeboden.

Overgangswet Aanpassingswetgeving NBW

Overgangsbepalingen die de opvolging van het oude recht door het nieuwe begeleiden. De invoering van het nieuwe Burgerlijk Wetboek gaat vergezeld van overgangsbepalingen die de opvolging van het oude recht door het nieuwe begeleiden. Het belangrijkste pakket daarvan bestaat uiteraard uit de regels die nodig zijn voor de overgang van het oude BW naar het nieuwe BW zelf.

Overgangswet NBW

Overgangsrecht behorende bij de vervanging van het bestaande Burgerlijk Wetboek door de nieuwe Boeken 1 tot en met 8. Het wetsontwerp behelst de regels van overgangsrecht die behoren bij de vervanging van het bestaande Wetboek door de nieuwe Boeken.

Aanpassingswet NBW

Aanpassing aan de nieuwe Boeken: de wijzigingen dienen tot aanpassing aan de nieuwe Boeken 1 tot en met 8 BW. Het gaat om wijziging Wetboek van Koophandel en Wijziging van de Faillissementswet.

Algemene Termijnenwet

Het nieuw Burgerlijk Wetboek en de daarmee verband houdende nieuwe burgerrechtelijke wetgeving gaan uit van de toepasselijkheid van een algemene regeling inzake de berekening van termijnen in verband met vrije dagen, inclusief de zaterdag.

Wet Elektronische Overeenkomsten

Handel, financiële dienstverlening en commerciële activiteiten verlopen versneld langs elektronische weg: E-commerce wordt van toenemende maatschappelijke en economische betekenis. Er ligt een wetsvoorstel om dit goed ingekaderd te hebben.

Handelsregisterwet

De wet regelt het ontstaan en hebben van een openbaar register waarin alle in het desbetreffende gebied gevestigde rechtspersonen en ondernemingen geregistreerd staan.

Wet wijziging wet op de Nationaliteit en Ingezetenschap

Artikel 9 van de wet wordt gewijzigd om het mogelijk te maken, dat personen betrokken kunnen worden om invulling te geven tot het halen van aspiraties op de gebieden van sport, cultuur en andere vormen van vertegenwoordiging van ons land, tot grotere nationale, regionale en internationale participatie van Suriname. Advies van de Staatsraad d.d. 17 februari 2022 wordt verwerkt.

Wet bescherming Privacy en Persoonsgegevens

Deze wet gaat over de verantwoordelijkheid van eenieder die met persoonsgegevens te maken heeft. Het legt het fundamentele recht op bescherming van persoonsgegevens vast. Het ontwerp is in behandeling bij de commissie van rapporteurs van DNA.

Wet wijziging Wetboek van Strafrecht

Artikel 30a lid 1 onder g van het Wetboek van Strafrecht, werd gewijzigd in die voege dat alle strafbare feiten van de Wet Verdovende Middelen zonder onderscheid als weigeringsgrond worden opgenomen. In de praktijk bleek, dat veroordeelden bezwaar ex. artikel 33 van het Wetboek van Strafrecht indienen, waarop de kantonrechter besliste om het verzoek om voorwaardelijke invrijheidstelling alsnog toe te wijzen. De regering heeft reeds goedkeuring gehecht, zie missive 10 juni 2020 no. 759/RvM, die moet nu uitgevoerd worden.

Ontwerpwet houdende bepalingen inzake het lidmaatschap van De Nationale Assemblée en ter uitvoering van artikel 62 van de Grondwet (Wet Verbod Nevenfuncties Leden van De Nationale Assemblée)

Het ontwerp Wet Verbod Nevenfuncties Leden van De Nationale Assemblée werd in september 2020 doorgeleid. Het gaat erom dat het lidmaatschap van De Nationale Assemblée gekwalificeerd kan worden als een voltijdse baan.

Het uitvoeren van nevenfuncties is dus moeilijk tot onmogelijk. Bovendien is het ongewenst enige vergoeding te ontvangen zonder te presteren. Voor DNA leden bestaat verder het risico van belangenverstrengeling.

Staatsbesluit houdende nadere wijziging van het Staatsbesluit van 20 december 1978, houdende vaststelling van een regeling omtrent de beloning aan toegevoegde raadslieden (S.B. 1978 no. 66, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2007 no. 115)

De huidige vergoedingen zijn niet realistisch en moeten worden aangepast. Hiertoe is op 23 maart 2022 een raadsvoorstel ingediend.

Concept-beschikking aanpassing vergoeding kosteloze rechtsbijstand in civiele zaken

De huidige tarieven zijn achterhaald. Er ligt een voorstel van 23 maart 2022 tot aanpassingen.

Wet houdende verlening van de Surinaamse nationaliteit door naturalisatie

Per 3 februari 2022 werd 55 personen genaturaliseerd. Alle verzoeken voldoen aan de vereisten van de wet, en verzoekers hebben affiniteit met de samenleving.

Ontwerp staatsbesluit nadere wijziging wet economische delicten (opneming decreet Mijnbouw)

Aangezien bij de inwerkingtreding van het decreet Mijnbouw, de Delfstoffenwet is komen te vervallen, is het noodzakelijk om het decreet Mijnbouw in de opsomming mee te nemen. Het ontwerp werd per 9 maart 2022 aan de RvM aangeboden.

Wet houdende algemene bepalingen met betrekking tot het bestuursrecht (Algemene Wet Bestuursrecht)

Het bestuursrecht verbrokkelt, en het is onoverzichtelijk en moeilijke toegankelijkheid. Het is verspreid over talrijke wettelijke regelingen die ten aanzien van dezelfde materie van elkaar afwijkende bepalingen hebben. Er dient ordening te komen in het belang van het goed functioneren van de overheid, en rechtszekerheid voor de burger. De ontwerpwet is op 13 juli 2021 aangeboden aan de regeringsleiding.

Toetreding tot de Inter-American Convention Against Terrorism

Er is een ontwerpwet bij de regering ter goedkeuring. Toetreding tot de conventie helpt bij de internationale samenwerking en coördinatie om

Ontwerpwet houdende goedkeuring van de CARICOM Arrest Warrant Treaty

De verdere integratie van CARICOM-lidstaten vereist ordening en coördinatie van regels, procedures en autoriteiten als het gaat om uitlevering tussen lidstaten. Dit werd in september 2020 goedgekeurd door de regering.

Ontwerpwet houdende goedkeuring van het protocol Amending the Revised Treaty of Chaguaramas to Incorporate the Council for National Security and Law Enforcement as an organ of the Community and the CARICOM Implementation Agency for Crime and Security as an institution of the Community

Ook deze stap tot verdere eenwording van de CARICOM werd per september 2020 door de regering goedgekeurd, waardoor voorzien wordt dat veiligheidsorganen in de CARICOM geïnstitutionaliseerd worden.

Ontwerpwet houdende goedkeuring van de Agreement establishing the regional justice protection programme

Op 11 september 2020 gaf de RvM eveneens goedkeuring aan het wettelijk regelen van rechtsbescherming in de regio. Het programma heeft tot doel de goede rechtsbedeling te bevorderen en te waarborgen door de verschillende deelnemers de bescherming, bijstand en veiligheid te bieden, waardoor ze hun taken efficiënt en met vertrouwen kunnen uitoefenen.

Wet wijziging wet Overdracht passagiers en bemanningslijsten

Het blijkt dat niet alle lucht- en scheepvaartondernemingen zich houden aan de rapportageplicht zoals bij wet is geregeld. Dat houdt ernstige risico's in voor de openbare orde en rust, maar ook voor de volksgezondheid en de nationale veiligheid. Door opname van een nieuw artikel 9a wordt dit onderzocht. Het voorstel is op 27 oktober 2021 aan de regering voorgelegd.

Beschikking vaststelling strafrechtelijke boete (overtredingen Tabakswet)

De geldboetes voor overtredingen dienen te worden aangepast. Dit geschiedde mede in het kader van de WHO Framework Convention on Tobacco control (WHO FCTC) 2030 project. Goedgekeurd d.d. 15 juli 2021 jno. 21/04533.

Beschikking effectuering van art. 6 lid 2 onder b v/d Wet PSA (S.B. 2014 no. 8)

De beschikking werd per 19 maart 2021 geslagen onder no. 21/01924. Het regelt dat personen van Surinaamse afkomst die de PSA-status aantonen, van rechtswege het verblijf voor onbepaalde tijd in Suriname verkrijgen.

Beschikking Vaststelling nadere voorschriften ter regulering van verlopen verblijfsvergunningen

Bij beschikking d.d. 24 oktober 2021 Jno. 21/06754 werd bepaald dat vreemdelingen die vanwege COVID-19 of anderszins niet in staat zijn geweest hun zaken tot verblijf, na een verlopen verblijfsvergunning adequaat in orde te maken, het tussen maart en oktober 2020 alsnog in orde konden maken.

Beschikking Naamswijziging Bureau Rechtszorg in Bureau voor Rechtshulp

Bij beschikking d.d. 12 mei 2021 Jno. 21/03271 werd de naam van het Bureau Rechtszorg gewijzigd in het Bureau voor Rechtshulp. Dit sluit beter aan op de taakstelling en is begrijpelijker.

3. Corruptiebestrijding

In aansluiting op rapportages elders, kan over corruptiebestrijding de volgende aanvulling worden gegeven. Uitvoeringsregelingen van de anti-corruptiewet werden geactualiseerd en aan de president aangeboden tot afkondiging en inwerkingtreding.

De gaming board Suriname maakte voor 2020 – 2021 een stappenplan voor het werk en zond dat naar de minister.

De gaming board bracht bezoeken aan verschillende casino's en kantoren van kansspelen. Gesproken werd over de naleving van regels, de instelling van compliance officers, de financiële relaties met banken en de certificering van slot machines. Bij die gelegenheid werd de algemene AML/CTF instructie 2020 overhandigd. De regering keurde toetreding tot de UN Convention against Corruption (UNCAC) goed. Dit verbreedt de internationale (juridische) samenwerking tot bestrijding van corruptie.

4. Buitenlands beleid, vooral voor veiligheid, bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit, en voor een goede relatie met de buurlanden en internationale en regionale organisaties

Support of effective administration of Criminal Justice Systems in the Caribbean. 'Capacity strengthening of target groups within the criminal sector of Suriname'. Dit project loopt sinds 2017 met steun van de EU voor de Caribische regio, en is bedoeld om de rechtsstaat te versterken door eerlijker, sneller en meer mensenrechten-conforme rechtspraak. Specifieke doelstellingen zijn:

- betere effectiviteit en efficiëntie van het strafrechtstelsels, met name het verwijderen van knelpunten die tot achterstand leiden;
- een betere nationale en regionale coördinatie tussen instituties en stakeholders van het strafrecht systeem;
- betere naleving van internationale mensenrechtennormen.

De nationaal betrokken instituties zijn het Hof van Justitie, Het Openbaar Ministerie en het Korps Politie Suriname.

TA voor verbetering veiligheid

In 2021 stelde de IDB technische assistentie tot USD 70.000 beschikbaar voor verbetering van de veiligheid. Geïdentificeerde prioriteitsgebieden zijn: huiselijk geweld en gender-based violence, transnational crime (in het bijzonder human trafficking), verkeersmanagement, basispolitiezorg en community policing, cybercrime, financial crime en drugsbestrijding.

Akkoord uitwisseling en bijstand in justitiële aangelegenheid Suriname en Frankrijk

Per 15 maart 2021 werd er een akkoord gesloten met Frans-Guyana om de samenwerking op justitieel en politieel gebied te verdiepen. Er wordt gesproken over het delen van informatie en het steunen van elkaar bij vervolging in strafzaken en de ten uitvoerlegging van straffen.

Conceptwet Pleegzorg, met ondersteuning van UNICEF

In november 2020 werd in samenwerking met UNICEF begonnen met de uitvoering van het project 'Wet Pleegzorg'. Hierdoor wordt uitvoering gegeven aan een aanbeveling van het Comité Kinderrechtenverdrag Suriname uit 2016. Onderdeel hiervan is de reorganisatie van BUFAZ. Een concept Wet Pleegzorg ligt gereed.

Gender Based Violence interventions in response to COVID 19

Het project is tussen juni en december 2020 uitgevoerd in samenwerking met de UNDP, de UNFPA, de ministeries van BIZA en van J&P, Stichting Stop Geweld tegen Vrouwen en Stichting de Stem. Bij follow-up van dit project wordt de doorverwijsroute geactualiseerd, meer bekendheid zal worden gegeven aan de doorverwijsroute en er zullen voorlichting sessies/trainingen voor verschillende doelgroepen georganiseerd worden.

Letter of Agreement (LOA) tussen Suriname en Amerika

Op 8 april 2021 werd met de regering van de VSA een overeenkomst getekend tot continueren van de samenwerking tot controle op verdovende middelen en wetshandhaving.

5. Rechterlijke Macht

In januari 2022 werd de verzelfstandiging van het HvJ en het OM een feit. Voor een inhoudelijke rapportage van de ontwikkelingen hier, wordt verwezen naar het vorige hoofdstuk onder punt 6.

Mensenrechten

Er wordt naar gestreefd om de garantie voor de bescherming van de mensenrechten van allen op het grondgebied Suriname, te waarborgen. Zo trekt het Bureau Mensenrechten aan de verschillende issues in relatie tot de ratificatie van de verschillende internationale verdragen. In dit verband mag worden genoemd de afronding van de Universal Periodic Review voor Suriname met de aanname van verschillende aanbevelingen. Zoals bekend werd in 2016 het Nationaal Mensenrechten Instituut (NMI) afgekondigd, echter is het nog niet gelukt om dit instituut functioneel te stellen. In dat verband is een commissie in het leven geroepen om een concept wet ter zake voor te bereiden.

Met de Hoge Commissaris voor de mensenrechten van de Verenigde Naties zijn concrete afspraken gemaakt voor een bezoek aan Suriname. Ondertussen is via het ministerie van BIBIS deze uitnodiging verzonden. Door deze autoriteit is ook de toezegging gedaan voor het permanent aanstellen van een mensenrechten-specialist bij de UN-House hier in Suriname.

Voor wat betreft de werkzaamheden in relatie tot de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) zijn een Agent en een Deputy Agent aangesteld door het ministerie van Justitie en Politie. Ondertussen heeft hun aanmelding bij de Inter-Amerikaanse Commissie voor de Mensenrechten plaatsgevonden (IACHR). Met de Commissie zijn er afspraken gemaakt om het mensenrechten-infrastructuur van Suriname te versterken, bij de Overheid alsook bij civil-society, waarbij trainingen kunnen worden verzorgd en de mogelijkheid van internship alsook onsite-visit ingezet zullen worden.

National Risk Assessment

In oktober 2021 rondde Suriname haar National Risk Assessment (NRA- nationale beoordeling) af voor wat betreft het beleid aangaande anti-money laundering, de financiering van terrorisme en proliferatie. De NRA werd uitgevoerd over de periode 2015 tot en met midden 2020. Dit gebeurde met fondsen van de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) en de Inter-American Development Bank (IDB) en gefaciliteerd door de Amerikaanse Ambassade in Suriname. In aansluiting hierop werd van 28 februari 2022 tot en met 11 maart 2022 een meeting gehouden en met inzet van het mutual evaluation mechanism (MEM) door de Caribbean Financial Action Task Force (CFATF) uitgevoerd. De inzet hier is het versterken van de instituten die belast zijn met de monitoring van dit beleidsgebied, namelijk de Financial Intelligence Unit (FIU) en het Controle-Instituut voor Kansspelen, in de volksmond bekend als de Gaming Board. Hiertoe zal de wetgeving, namelijk de Wet Identificatieplicht Dienstverleners (WID) en de wet Melding Ongebruikelijke Transacties (MOT) worden geactualiseerd en samengevoegd. Ook de wetten Casinowezen, de wet Loterijwezen en de wet Toezicht en Controle Kansspelen worden aangepast. Dit geldt ook voor de wet Internationale Sancties. Deze activiteiten vinden plaats met technische assistentie van het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Er wordt verder gewerkt om de maatregelen die getroffen moeten worden in samenhang uit te voeren.

Commissies

Naast de inzet van de lijnstructuur vindt de aanpak van beleidsvraagstukken in commissieverband plaats. Enkele van deze commissies worden hier vermeld:

- Commissie Herziening Wettelijke Regelingen KPS: *ter ondersteuning van de reorganisatie van het KPS;*
- Overlegcommissie Justitie en Politie: *deze commissie is toegankelijk voor alle bonden die onder het ministerie opereren. Ter bevordering van de relatie tussen de werkgever en de werknemer.*
- Commissie Bezwaar- en Beroepschriften Justitie en Politie: *zoals bekend fungeert de Minister van Justitie en Politie als beroepsinstantie in verschillende wetten en wettelijke regelingen. Daarom is gemeend deze commissie in te stellen om de minister te adviseren in alle zaken waarin bezwaar of beroep bij de minister is aangetekend.*
- Commissie Geestelijke Gezondheidszorg binnen de Justitiële Keten

- Opzetten amber alert system in Suriname: *om op een kordate manier vermiste jeugdigen te signaleren;*
- Commissie toezicht Penitentiaire Inrichtingen: *deze commissie heeft als taak het bewaken van mensenrechten van personen in detentie.*
- Daarnaast zijn verschillende commissies geïnstalleerd die belast zijn met vreemdelingenbeleid, mensenrechten, vuurwapenbeleid, Anti-Money laundering beleid.
- Verder zijn er diverse tuchtcolleges geïnstalleerd zoals, het Advocatentuchtcollege, het Tuchtcollege voor Notarissen en het Tuchtcollege voor Deurwaarders.

Uitdagingen

Los van de uitdagingen bij de verschillende korpsen en dienstonderdelen is het ministerie overgenomen met een veelheid aan nationale- en internationale schulden (o.a. achterstanden in de betaling van contributies bij internationale organisaties), alsook een verouderde ICT-netwerk en telefooncentrale, koeling systemen, kantoormiddelen en logistiek. Daarnaast is deskundig en gekwalificeerd personeel weggetrokken of ontbreekt het al jaren aan bepaalde disciplines, zoals criminologen, maatschappelijke werkers, psychologen en wetgevingsjuristen. Bij de korpsen spelen issues met betrekking tot het personeel (onderbezetting), de aanschaf van persoonlijke standaarduitrusting (PSU) en een terugval van de fysieke werkomstandigheden (elektriciteits werken, logistiek, kazernes, politieposten, werkloosden). Om het tekort aan kader op het ministerie enigszins aan te pakken zijn twee Masters-studies in voorbereiding, namelijk Wetgeving en Criminologie.

2. Ministerie van Binnenlandse Zaken

Het ministerie van Binnenlandse Zaken (BiZa) kreeg op 16 juli 2020 als een van de belangrijkste taken mee om het overheidsapparaat te hervormen en efficiënt te maken. In zijn inaugurele rede zei de president dat de overheid weer dienstbaar moet worden, en het ambtenarenapparaat efficiënter en vooral productiever gemaakt moet worden. Ambtenaren moeten nieuwe kansen krijgen met hogere inkomens, zowel in de publieke maar ook daarbuiten, zoals de olie-industrie, voor de groene en blauwe industrie en in ICT. Delen van de overheid zullen verzelfstandigd moeten worden zonder landsdienaren brodeloos te maken.

In deze paragraaf worden de resultaten weergegeven van het ministerie van Binnenlandse Zaken sinds juli 2020.

Realisatie van beleidsmaatregelen

In de afgelopen bijna 2 jaren werden in vele beleidsgebieden resultaten geboekt. Het gaat concreet om de gebieden Human Resource Management (HRM), Nationaal Archief Suriname (NAS), Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB), Religieuze Aangelegenheden (RA), Kustwacht Suriname (KWS), Algemeen Secretariaat Verkiezingen (ASV), Bureau Genderaangelegenheden (BGA) en Bureau Migratie en Integratie (BMI).

1. Human Resource Management (HRM)

In de districten Brokopondo en Marowijne werd de ambtenarenopleiding gestart en afgerond. Een Public Sector Reform Uitvoeringsplan is afgerond en goedgekeurd. De managementstructuur PSR is gefinaliseerd en in voorbereiding zijn de opschoning van het landsdienarenbestand, actualisering van de betaalrol van het Centraal Bureau Mechanische Administratie (CEBUMA), inwerkingtreding van het Personeel Data Informatie Systeem (PDIS), Opzetten en uitvoeren van een programma voor vrijwillig vroegtijdig uittreden uit overheidsdienst en de shared services center.

Het werk van het Onderhandelingsorgaan voor de Overheid (OO) en het georganiseerd Overleg (GO), voor wat betreft de primaire en secundaire voorzieningen van de landsdienaren verdient hier ook vermelding.

2. Nationaal Archief Suriname (NAS)

Er wordt veel aandacht geschonken aan ons archieveninstituut. In uitvoering is de professionalisering van archiefkader (studie en stage 2 functionarissen NAS ter afronding van de Masters Archives and Records Management/University of the West Indies). In uitvoering is ook het project “Developing an Emergency Management & Disaster Preparedness Plan for the Heritage institutions in Suriname” of the Prince Claus Fund and the Gerda Henkel Stiftung. Het NAS heeft in verband met de herdenking van 45 jaar Srefidensi een tentoonstelling georganiseerd en heeft het startsein gegeven van het eerste publieksproject van het Nationaal Archief Suriname ‘Vind Jezelf Vind SU’.

In uitvoering is ook het project ‘Saving Suriname history. Preserving archival heritage and infrastructure in Suriname’, in samenwerking met Radboud Universiteit (financiering door de Gerda Henkel Stiftung’s Patrimonies Programme). In voorbereiding zijn de aanschaf van hardware apparatuur (server) ten behoeve van het NAS, de aanschaf van storage faciliteiten (60 TB) bij DATASUR en de betaling van lidmaatschapskosten International Council on Archives (ICA) voor het jaar 2022. Er is een onderhoudscontract gesloten met de firma Van Der Hilst Lift & Construction N.V. daar er urgent een lichtgordijn en back up voor het MPK-besturing mechanisme t.b.v. de liftinstallatie van het NAS moeten worden aangeschaft.

3. Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB)

Bij het Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB) is de regelgeving inzake het bevolkingsregister en de Burgerlijke Stand gewijzigd. Ook de verbetering van akten van de Burgerlijke Stand is een feit. Onlangs is de Wet Reisdocumenten goedgekeurd in de Nationale Assemblee. In uitvoering zijn de validatie van het CBA-bestand, dataverbindingen tussen het CBB en de BvB’s en webapplicaties voor de bevolkingsadministratie en de uitbreiding van het e-loket. De ontwikkeling en implementatie van de module ‘mutatie verhuizingen’ op de BvB’s en de uitbreiding van de e-ID booths zijn in voorbereiding. Er wordt hard gewerkt aan het renoveren, afronden en operationeel stellen van de in aanbouw zijnde BvB’s.

4. Religieuze Aangelegenheden (RA)

Voor wat het beleidsgebied Religieuze Aangelegenheden betreft zal er gefocust worden op de Deskundigheidsbevordering van bezoldigde geestelijken. Er wordt ook een bijdrage geleverd om via en met de denominaties de armoede aan te pakken, en wel in samenwerking met de Inter Religieuze Raad in Suriname (IRIS), het Comité Christelijke Kerken (CCK) en het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SOZAVO).

5. Kustwacht Suriname (KWS)

In de afgelopen twee jaren heeft de Kustwacht Suriname (KWS) reguliere werkzaamheden conform haar taakstelling uitgevoerd. Er zijn beleidsmaatregelen die zijn voorbereid, waaronder de versterking van de Kustwacht (capaciteit, materieel en infrastructuur), en het opzetten van een secundaire basis met een aanmeerfaciliteit in de districten Nickerie en Paramaribo (hoofdkwartier). Er zal ook gewerkt worden aan het formatieplan. President Santokhi heeft als eerste president ooit een persoonlijk bezoek gebracht aan de kustwacht. Dit in het kader van de versterking van de maritieme rechtshandhaving.

6. Algemeen Secretariaat Verkiezingen (ASV)

Het Algemeen Secretariaat Verkiezingen (ASV) heeft in de cyclus van pre- en postelectorale werkzaamheden in uitvoering de actualisering van het kiezersbestand, werkzaamheden in verband met de productie van de e-ID's in het binnenland van Suriname en het realiseren van een data-driven system.

7. Bureau Genderaangelegenheden (BGA)

Het Bureau Genderaangelegenheden (BGA) heeft het genderactieplan van het district Nickerie afgerond. In voorbereiding zijn het Nationaal Gender Actieplan, het monitoring- & evaluatieplan ten behoeve van het Gendervisie beleidsdocument 2021-2035, de rapportage aan de UNCEDAW-commissie (7th CEDAW-country report: Convention on the Elimination of all forms of Discrimination Against Women) waarvan het concept-rapport af is, de CEDAW sensitization session, awareness met betrekking tot gender based violence en gender-awareness in relatie tot milieu en klimaatsverandering.

8. Bureau Migratie en Integratie (BMI)

Het Bureau Migratie en Integratie (BMI) heeft als een van haar beleidsdomeinen het bevolkingsbeleid. Het document bevolkingsbeleid is afgerond. Daarnaast is er een Inburgeringsbeleid geformuleerd. Er zal gewerkt worden aan de capaciteitsopbouw en –versterking bij het bevolkingsbeleid, waardoor de implementatie vlot kan verlopen. De uitvoering van het bevolkingsbeleid zal regelmatig worden gemonitord en geëvalueerd.

Slot

Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft veel werk verzet om de beleidsdoelen uit het Regeerakkoord 2020 – 2025 te realiseren. De beleidsinstructies zijn opgevolgd de maatregelen uit de urgentiefase zijn uitgevoerd. Waar nodig zijn wettelijke regelingen aangepast en ontwikkeld (vb. CBB).

Maatregelen uit de stabilisatiefase zijn voorbereid of uitgevoerd. Het streven is om alle beleidsmaatregelen uit het Regeerakkoord die het ministerie regardereren, tot en met 2025 uit te voeren.

3. Ministerie van Regionale Ontwikkeling en Sport

Het ministerie werd bij presidentieel besluit van 16 juli 2020 no.14/2020, houdende aanpassing instelling Departementen van Algemeen Bestuur (S.B. 2020 no.141), uitgebreid met het directoraat Sportzaken.

De beleidsrichting van het ministerie van Regionale Ontwikkeling en Sport is afgeleid van het algemeen regeringsbeleid geformuleerd in het Regeerakkoord, de Regeringsverklaring 2020 – 2025, het Ontwikkelingsplan 2017 – 2021 en Crisis- en herstelplan 2020 – 2022. Gelet op de uitgangspunten opgenomen in het Regeerakkoord 2020-2025 heeft het ministerie maatregelen getroffen die bijdragen aan de doelen in het Regeerakkoord. Onderstaand treft een selectie van de bereikte resultaten door het ministerie van Regionale Ontwikkeling en Sport.

Verbeteringen bestuur: Stichtingen

De volgende stichtingsbesturen werden geïnstalleerd, te weten:

- Stichting Beheer en Exploitatie Nationaal Indoor Stadion;
- Radio Boskopu Suriname;
- Nyun Combé;
- Fonds Ontwikkeling Binnenland;
- Regional Sport Academy;
- Instituut Bestuursambtenaren Suriname.

Versterking Traditioneel Gezag

De rechtspositie en voorzieningen van het Traditioneel gezag werden verbeterd. In maart 2021 werd de remuneratie verhoogd. Verder werden er bankrekeningen geopend, en bankpassen bij de functie en het werk behorende attributen verstrekt. De installatie vond plaats van de Granmans van de Pamaka, de Kwinti en van de Trio.

Economische ontwikkeling: Gemeenschapsbos

In het kader van Gemeenschapsontwikkeling zijn er negen overeenkomsten getekend met betrekking tot de 'commerciële houtexploitatie gemeenschapsbos' in de dorpen: Baling, Goejaba 2x, Balingsoela, Kalebaskreek, Santigrón, Misalibi, Gengestonu en Wanhatti.

Projecten/ Samenwerking met internationale organisaties

In de afgelopen twee jaren zijn projecten uitgevoerd en/of samenwerkingen aangegaan met internationale organisaties. De volgende resultaten werden bereikt.

Het project Rain Water Harvesting is uitgevoerd in samenwerking met de UNDP. Het primaire doel is het vergroten van de weerbaarheid tegen de gevolgen van klimaatverandering van gemeenschappen in het binnenland, met name de toegang tot drinkwater. Hierbij zijn 57 gezinnen in de gebieden tussen Kraka en Rama voorzien van schoon en veilig drinkwater.

In augustus 2020 is in samenwerking met IAM Gold Rosebel Mines N.V. de weg naar Nyun Jacobkondre gerehabiliteerd. Middels een schenking van de Chinese ambassade van USD 20.000 werden de residenties van de Granmans van de Kwinit's, Saramaccaners en Matuariers gebouwd/gerenoveerd.

Het 'Mitigating Impact of COVID-19 on Indigenous and Tribal People in Suriname' werd in samenwerking met de UNDP uitgevoerd. Hierbij zijn er trainingen verzorgd in het maken van mond- en neusbedekking in een 29-tal Inheemse dorpen zoals Kalebaskreek, Corneliskondre en Donderskamp. Een 11-tal dorpen werd verder voorzien van materiaal voor het maken van mond- en neusbedekking te weten: Maho, Apoera, Section, Washabo, Tapoekoe, Erowarte, Bigi Poika, Wit Santi, Hollandse Kamp, Matta en Pikin Saron.

In verband met de wateroverlast in het district Brokopondo heeft het ministerie samen met Conservation International (CI) de getroffen gemeenschappen voorzien van voedselpakketten.

Als resultaat van de samenwerking met de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB) en Surisports werd het kunstgras voetbalveld te Hanna's Lust opgeknapt en zijn er attributen beschikbaar gesteld.

Districtsbestuur en Decentralisatie

Op het gebied van het Districtsbestuur en de Decentralisatie heeft het volgende plaatsgevonden. Districtscommissarissen (DC) en Districts- en Ressortraden (DR en RR) werden geïnstalleerd. De DR en RR leden werden getraind en van attributen voorzien.

Vorbereidingen zijn getroffen voor het aanpassen van de tarieven die zijn opgenomen in artikel 4 van de Wet Regionale Organen.

Op 12 november 2021 werd conform art. 28 van de wet Regionale Organen, daadwerkelijk het districtsbestuur voor elk district benoemd, waarin vertegenwoordigers van de verschillende ministeries zitting nemen. Van 22- 29 november 2021 werden ze getraind in hun taken, bevoegdheden en instructies van het districtsbestuur. Ze kregen ook een uiteenzetting van de rol van het districtsbestuur bij het plan- en begrotingsproces en het districtsfonds.

Het traject tot de Capaciteitsversterking van de Districtscommissarissen is afgerond. Het trainingstraject bestond onder andere uit de volgende onderwerpen/onderdelen: leidraad districtsfonds, interim-regeling financiële decentralisatie, eet- en drinkgelagen en rol M.G.D, regeling tot verkoop van gedistilleerd, wet op drankhuizen en huizen van openbare vermakelijkheden, decreet inzake openingstijden, decreet vergunningen bedrijven en beroepen en de Hinderwet.

Capaciteitsopbouw Agrarische Ontwikkeling Binnenland

Het directoraat Agrarische Ontwikkeling Binnenland heeft in samenwerking met de Nederlandse Universiteit, en gefinancierd door Nuffic, een train de trainerscursus verzorgd aan de ressortleiders. Deze is in december 2020 afgerond middels certificaat uitreiking. Er is verder het startsein gegeven voor een gember verwerkingsunit in het district Marowijne, die gefinancierd is door de Alcoa Foundation. In februari 2021 is er samen met het districtscommissariaat Marowijne Zuid- West gewerkt aan de rehabilitatie van de weg die leidt naar de kostgronden van de boeren te Perica. Van 15 t/m 17 november 2021 werden 70 gemberboeren van het district Marowijne getraind in Goede Agrarische Praktijken (GAP) i.s.m. het ministerie van Landbouw Veeteelt en Visserij. Ook hier werden certificaten uitgereikt.

Het projectvoorstel 'Businessplan schrijven' is door NUFFIC in Nederland goedgekeurd en zal door de Van Hall Larenstein Universiteit (VHU) in Nederland worden uitgevoerd.

Sport

Op het gebied van sport is het volgende bereikt:

- Er is een inventarisatie gemaakt van alle topsporters;
- Het startsein werd gegeven voor de decentralisatie van het sportbeleid;
- de werkgroep 'Herinrichting voor de Exploitatie en Onderhoud van Sportaccommodaties' werd geïnstalleerd;
- Het document 'Gericht Nationaal Sportbeleid' werd geproduceerd.
- Te Domburg werd een mini kunstgrasveld in gebruik genomen.

Grondenrechten

Ten aanzien van het grondenrechten vraagstuk heeft de deelbetaling van de proceskosten aan de VIDS/ KLIM plaatsgevonden ter waarde van SRD 112.000.

Overlegmomenten

Er is permanent overleg met medewerkers van het ministerie en met de gemeenschappen, onder andere tijdens werkbezoeken die werden afgelegd aan districten en dorpen: Nickerie, Coronie, Saramacca, Apetina, Stoelmanseiland, Drietabbetje, Matawai, enkele dorpen in Boven-Suriname Abenaston, Kajapati, Amaka Konde en Jaw Jaw.

4. Ministerie van Defensie

De defensieorganisatie moet Suriname beschermen en ondersteuning bieden aan overige overheidsdiensten en organisaties in/bij nood. Dit moet gedaan worden in een wereld, die onveiliger wordt en aan verandering onderhevig is. De dreigingen zijn verschillend, complex en vaak onvoorspelbaar. De COVID-19 pandemie heeft laten zien dat we als land en als volk kwetsbaar zijn. Dat we verbonden zijn met de hele wereld en dat we niet bespaard zijn van ontwikkelingen elders. Deze kunnen een enorme impact hebben op ons leven en onze veiligheid. Daarom is het van het grootste belang om het Nationaal Leger te transformeren naar een professionele organisatie, die proactief haar verantwoordelijkheden tegemoet treedt.

In de eerste maanden van het aantreden van de regering, is een nauwkeurige inventarisatie gemaakt van personeel, materieel, processen, schulden, begroting enzovoorts. Er is een beleidsplan ontwikkeld met draagvlak binnen en buiten het Leger. Er zijn 11 beleidsprioriteiten benoemd t.w.: preventief en repressief optreden bij dreigingen, beheersen COVID pandemie, grenscontrole verbeteren, ondersteunen productiebedrijven, meer aanwezigheid in het binnenland, ondersteuning bij rampen, beveiliging van strategische objecten en subjecten, cybersecurity, meer aanwezigheid in de maritieme zone, versterken van civiel militaire relaties en de immigratie. Hierna is begonnen met het ordenen, motiveren, inlopen van achterstanden, herschikken en versterken, teneinde de beleidsprioriteiten beter aan te pakken. Aan de ondersteuning tot het beheersen van de COVID-19 pandemie is grote prioriteit gegeven. Er werden meer dan 400 militairen ingezet voor onder meer handhaving van COVID regels, ondersteuning van het ministerie van VG, vaccinatieteams en bewaking. Ondersteuning werd ook gegeven bij de uitvoering van het sociaal vangnet, de distributie van pakketten, de uitbetaling van Algemene Ouderdomsvoorziening (AOV) en kinderbijslag in het binnenland, de waterdistributie in Nickerie, en bij de overstromingen in stad en district.

Ook sociale organisaties werden geholpen met onder meer bus transport en schoonmaak. Bij het bieden van de steun werd ook materieel van het ministerie ingezet: vier ambulances, veldbedden, vier watertankwagens bij de brandweer, een brandblusvoertuig op de Luchthaven Zanderij, acht stuks zwaar materieel bij Openbare werken en de districtscommissarissen. De voertuigen, vaartuigen en helikopters van het ministerie werden regelmatig ingezet, zonder additionele kosten voor andere departementen en hulpverlening. Om de veiligheid te vergroten wordt in meerdere districten samen gesurveilleerd met de politie, en is een eigen surveillancedienst door de Militaire Politie opgezet. Ook werd ondersteuning in de bewaking en beveiliging geboden aan productie-

bedrijven, waaronder Newmont Suriname, IAM Gold, Themen construction, Chiu Shu Mining en Sail. Alle ontplofbare stoffen zijn uit woongebieden gehaald en veilig opgeslagen, met duidelijke veiligheidscriteria. Ook in dit opzicht is de veiligheid dus vergroot.

De veiligheid in de grensgebieden werd opgevoerd door gezamenlijke surveillances met de Frans-Guyanese collega's, de aanschaf van twee boten en de versterking van de posten langs de Marowijne rivier. Ook in de Corantijnrivier is de surveillance verbeterd; dit moet verder versterkt worden. De aanschaf van twee boten wordt voorbereid. Het leger is in het binnenland geweest met bijzondere operaties als Marbonsu en Gran Mati, tot ontmoediging van illegaliteit. Deze operaties krijgen een structureel karakter. In het maritiem gebied wordt samen met de kustwacht gesurveilleerd door onze Marine. En in dit gebied hebben trainingen plaatsgevonden samen met Amerika en Brazilië.

Op het gebied van Cyber security start een trainingsprogramma van 16 IT professionals, die voorwaarde zijn bij de opzet van de unit Cyber security. Een nieuwe legerleiding is aangesteld en er wordt geïnvesteerd in opleiding en training van personeel van het leger. Inmiddels zijn twee officiersopleidingen gaande, twee onderofficiers opleidingen, een opleiding van de militaire politie en meerdere korte cursussen. De HRM facetten zijn beter belicht en jarenlange organisatie brede rechtspositionele achterstanden zijn ingelopen, o.a. met het bevorderen van meer dan 834 personen. Het personeelsbestand wordt doorgelicht en hiaten worden opgevuld. Er werden meer dan 560 medailles uitgereikt. Na 22 jaar is inspraak en medezeggenschap geregeld door installatie van het Overleg Orgaan door de President. De processen worden beschreven, transparanter gemaakt en efficiënter. Zo zijn alle toelagen in kaart gebracht, aanvraagprocedures zijn versneld, en er komt een handboek medische voorzieningen personeel nationaal leger. Het integriteitsbeleid is aangescherpt.

Het bureau molest op de werkvloer is opgezet en vertrouwenspersonen zijn aangesteld. De bewustwording met betrekking tot huiselijk geweld en molest is verhoogd, en er wordt een veilige werkomgeving, ook voor vrouwelijke collega's.

Op het gebied van de paraatheid van het personeel worden sport- en fitness activiteiten geïnitieerd, als best physical soldier en de defensie games 2022.

Er is gestart met de bouw van een hindernisbaan. 149 personen hebben trainingen in het buitenland gevolgd. De samenwerking met Nederland, de Verenigde Staten van Amerika, Frankrijk (Frans-Guyana), Brazilië en Guyana is versterkt. Ook met China en India zijn goede bilaterale relaties. Bezoek van hoge militaire delegaties, donaties van materiaal, en gezamenlijke trainingen maken deel uit van de samenwerking. Hoogtepunten zijn de donatie van een veldhospitaal en COVID materiaal door Southcom, de renovatie van scholen en medische hulp, medical readiness training exercise (Medrete) in Brokopondo en Sipaliwini door militairen van Suriname en South Dakota alsmede de jungle training door Nederlandse militairen op ons grondgebied. Ook de bijdrage aan de organisatie van de high level security conference van 21 en 22 april 2022 in Suriname met als thema 'aanpak transnationale criminaliteit' is een hoogtepunt geweest.

Op het gebied van de wetgeving is de doodstraf uit ons militair strafrecht verwijderd, het uniform van het leger is bij wet beschermd, de sofa, die de jungletraining van Nederland regelt goedgekeurd, en is de concept wet regulering chemische wapens in behandeling genomen door DNA.

De begroting komt meer in balans, waarbij nu 82% naar personeelskosten (lonen en salarissen) gaat en 18% naar de beleidsbegroting. Door hernieuwd vertrouwen in het ministerie van Defensie is de samenwerking met Surinaamse leveranciers verbeterd. De schulden worden betaald en stap voor stap wordt de achterstand in onderhoud en investering ingelopen. Inmiddels zijn 7 gebouwen gedeeltelijk gerenoveerd en lopen er projecten voor dit jaar voor nog eens 4 detachement posten. De voeding van gedetacheerde militairen is verbeterd en een aanvang wordt gemaakt met aanbesteding van kleding en schoeisel. Er is behoorlijk bespaard op personeelskosten, doordat het integriteitsbeleid is aangescherpt. Meer dan 350 medewerkers zijn ontslagen er zijn tien aangetrokken, waarvan vijf met een ontheffing van de personeelsstop.

De ingestelde Ontwikkeling Eenheid, waarbij ongeveer 700 militairen rechtstreeks onder de minister ressorteerden, is ontmanteld; deze militairen zijn onder het gezag van de bevelhebber geplaatst. De interne en externe communicatie is verbeterd, door een eigen Facebook page, een maandelijks infoblad, en door de introductie van gestructureerd overleg. Hiermee wordt meer draagvlak en ownership geschapen, en wordt proactief het imago van leger en defensie verbeterd. Het jaarverslag over 2021 is af, waardoor ook breed verantwoording wordt afgelegd van beleid en er transparantie gecreëerd wordt. Dit pad zal voortgezet worden.

5. Ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking

Introductie

Het buitenlands beleid van de Republiek Suriname staat in het verlengde van de ontwikkelingspolitiek van de regering, gericht op het aantrekken van investeerders, het promoten van het Surinaamse product en duurzame en verantwoordelijke ontwikkeling van de economie en de samenleving. Het Surinaamse belang staat centraal en wordt onderbouwd door erkenning van en respect voor de internationaal geaccepteerde normen en beginselen, zoals democratie, rechtsstaat, mensenrechten en goed bestuur, zoals ook vastgelegd in verdragen, conventies en overeenkomsten. Het buitenlands beleid is proactief, voorspelbaar, 'intelligence based', consistent, dynamisch, ontwikkelings- en doelgericht en vertrouwenwekkend.

Bilaterale relaties

Er is met succes gewerkt aan het verbeteren van het beschadigde imago op diplomatiek politiek niveau zowel regionaal, internationaal en multilateraal. Relaties met belangrijke traditionele partners zijn inmiddels teruggebracht op een strategisch en betekenisvol niveau, welke ook hebben geleid tot officiële en werkbezoeken door hoogwaardigheidsbekleders. De relaties met de buurlanden zijn geïntensiveerd.

Op het gebied van handel, investeringen en toerisme promotie zijn succesvolle initiatieven ontplooid.

Dit heeft bijgedragen aan het ingezette herstel en de versterking van de Surinaamse economie, en heeft substantiële steun opgeleverd (IMF, IDB, WB, CDB).

De samenwerking met het bedrijfsleven is geïntensiveerd; de sociale partner gaat mee met officiële bezoeken aan diverse landen, zoals in het geval met Nederland, Guyana, Trinidad and Tobago, en Barbados.

De interacties met andere landen (alook de actieve participatie in beraadslagingen van regionale en internationale organisaties), hebben bijgedragen aan de realisatie van de nationale ontwikkelingsdoelen en de ontwikkelingsprioriteiten op basis van wederzijds respect en voordeel. Er is actief deelgenomen aan vergaderingen met betrekking tot mondiale vraagstukken, waarbij standpunten zijn ingenomen als bijdrage aan duurzame ontwikkeling, vrede en financiële stabiliteit, strategische allianties zijn versterkt en investerings- en handelsmogelijkheden van ons land zijn bevorderd.

Naast de acties ondernomen om imago en reputatie wereldwijd te verbeteren, zijn belangrijke bilaterale relaties hersteld en of versterkt en consultatie mechanismen ingesteld, zoals:

- met **Nederland** het hoog ambtelijk overleg (en de uitvoering van het Makandra project);
- op het hoogste niveau met **Guyana** een strategic dialogue and cooperation platform (SDCP);

- met **Trinidad en Tobago** een memorandum of understanding ondertekend voor politieke consultaties tussen de ministeries van Buitenlandse Zaken;
- met de buurlanden **Brazilië en Guyana** is een trilaterale strategic dialogue and cooperation mechanisme opgezet.

In juli 2022 worden de relaties met Barbados versterkt in de vorm van een SDCP te gieten.

De verdiepte bilaterale relaties met landen uit de Aziatische regio hebben bijgedragen aan de sociaal-economische, culturele ontwikkeling van Suriname en in het bijzonder aan het bestrijden en beheersbaar maken van de effecten van de COVID-19 pandemie.

Er is een aanvang gemaakt met de evaluatie van de verschillende diplomatieke en consulaire missies, op basis waarvan personen zijn geïdentificeerd om als Chef de Postes te functioneren. Inmiddels zijn twee opleidingstrajecten afgerond, in samenwerking met het gerenommeerde instituut Clingendael in Den Haag. Verschillende bilaterale diplomatieke en consulaire missies zijn inmiddels voorzien in een Chef de Poste. Het vervolgtraject voor de detachering van 2e en 3e lijns diplomatiek en consulaire personeel is thans in volle gang. In het kader van bevorderen van handelsrelaties en aantrekken van investeringen, alook het uitbreiden van de Surinaamse vertegenwoordiging op verschillende continenten, is er een aanvang gemaakt met het opzetten van een ambassade en consulaat in Marokko.

In het kader van de versterking c.q. uitbreiding van de bilaterale relaties zijn tussen november 2020 – april 2022 geloofsbrieven aangeboden door totaal 25 ambassadeurs (4 ambassadeurs h.t.s. en 21 niet-residerende ambassadeurs).

Vanwege de maatregelen m.b.t. de COVID-19 pandemie, hebben 17 (zeventien) ambassadeurs een kopie van hun geloofsbrieven tijdens een virtuele meeting aan de minister gepresenteerd.

De relaties met de honorair consuls van bevriende naties in Suriname zijn geïntensiveerd, zodat zij ook kunnen bijdragen aan een geïntegreerde inspanning bij de realisatie van de duurzame ontwikkelingsdoelen van de regering. Tevens is een aanvang gemaakt met het identificeren van HC's voor Suriname in het buitenland en zijn de procedures gestart voor de benoemingen.

Multilaterale aangelegenheden

Suriname is per 27 februari 2022 toegetreden tot PROSUR. In de relatie met de EU Multi-Annual Programme 2021-2027 (MIP) met als prioriteitssector 'EU-Suriname Forest Partnership' voor ongeveer € 13 miljoen goedgekeurd. De 7e en 8e artikel 8 politieke dialoog welke voortvloeit uit de Cotonou-Overeenkomst zijn gehouden. Suriname heeft van 1 juli 2020 tot 30 juni 2021 het CARIFORUM-voorzitterschap bekleed. In de EU-OACPS is op 15 april 2021 de Samoa overeenkomst (opvolging van de Cotonou Agreement) geparafeerd. Naast de voorbereidingen en het participeren in de CARICOM-vergaderingen op presidentieel en ministerieel niveau, is een Nationale Reparatie Commissie ingesteld ter implementatie van de Roadmap en het Kennisinstituut voor onderzoek naar genocide en reparaties.

Er is actief geparticipeerd in de CELAC ministeriële vergaderingen en de summit. In het kader van voedselzekerheid wordt via CELAC-ZUID-ZUID samenwerking een project in Suriname uitgevoerd. In ACTO verband hebben de launches plaatsgevonden van the Amazon Regional Biodiversity Program d.d. 1 juli 2021 en het Protocol Forest Fire Management d.d. 5 mei 2021 (Leticia Pact). Er is ondersteuning verleend en geparticipeerd in de mensenrechten rapportages. Er is op het gebied van bescherming en behoud van het milieu ondersteuning gegeven aan en geparticipeerd in belangrijke milieu vergaderingen zoals de klimaatop in Glasgow in 2021. Tijdens deze vergadering is een verklaring opgenomen dat Suriname, Panama, en Bhutan als 'carbon negative countries' zullen samenwerken. Een high level security conference is, in samenwerking met de ministeries van Defensie en Justitie en Politie, en met DNV georganiseerd van 21 - 22 april 2022.

Het doel was om samenwerkingen op het gebied van grensoverschrijdende criminaliteit tot stand te brengen met Jamaica, Brazilië en Frans-Guyana, en organisaties waaronder de OAS en EU. De HLSC zal om de twee jaren gehouden worden in een van de deelnemende landen.

Capaciteitsversterking

Tussen 2020 en april 2022, heeft het Suriname Diplomaten Instituut van 27 landen en internationale organisaties, studiebeurzen en online trainingen aangeboden gekregen, waarvan 19 werden benut. De trainingen zijn ter capaciteitsversterking van BIBIS en de overige ministeries en betroffen o.a. (economische) diplomatie, protocol, talen, human resource management en internationale business. De bachelors-, masters- en doctoraal studiebeurzen zijn doorgeleid naar het ministerie van Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur. Zijdens BIBIS en/of in samenwerking met het ministerie hebben 383 mensen geparticipeerd.

Directoraat International Business

Voorstellen tot investeringen werden bestudeerd en er werd advies uitgebracht. De voorbereidingen voor het instellen van SITA zijn in volle gang en de website is al ontwikkeld. Er is ook begonnen met het ontwikkelen van beleid m.b.t. 'Ease of doing Business'.

Ter bevordering van de samenwerking overheid en private sector zijn diverse evenementen georganiseerd en in geparticipeerd, zoals een ontmoeting van de president met het bedrijfsleven en de vakbonden, privatisering van de staatsbedrijven, en het seminar Local Content. De herschrijving van de

Investeringswet is aangevangen onder coördinatie van het ministerie. Er is bemiddeld, gefaciliteerd en geparticipeerd in werkbesprekingen van CGEM (Marokko) en de VSB, de Business Council Meeting tussen Suriname en Guyana, APEX Brasil, en CEDA. Verder is assistentie verleend bij het organiseren van en participatie in de virtuele handelsmissies in Suriname (Nederland en de SEOG 2021).

Suriname heeft met succes geparticipeerd aan de World Expo 2020 in Dubai. Naast concrete investeringen en business to business contacts, zijn high level gesprekken gevoerd met potentiële investeerders. Suriname's paviljoen heeft veel aandacht getrokken en is gekwalificeerd als één van meest functionele onder de kleine landen die deelnamen. Suriname participeert van 14 april tot en met 9 oktober 2022, voor het eerst aan de Floriade Expo 2022 (Floriade) in Almere, Nederland. BIBIS, de ambassade van Suriname in Nederland en het ministerie van LVV hebben met andere relevante actoren de deelname voorbereid.

Het traject van investeerders binnenhalen heeft er inmiddels in geresulteerd dat Suriname binnenkort 4 Shorebase rijker is. De bouw van de eerste start reeds in de maand April 2022. Daarnaast zijn er nog 2 Shore bases pending in het district Nickerie waarbij de basisgedachte van het voorzien van Local Content terdege tot uiting zal komen.

Directoraat Internationale Samenwerking

I.h.k.v. internationale samenwerking tot aantreking van technische en financiële ondersteuning door bevriende naties en internationale organisaties, worden vakministeries geassisteerd in identificatie en coördinatie. De UNCR, UNICEF en UNDP hebben voor diverse sociaaleconomische projecten financiële ondersteuning verleend met bedragen van SRD 396.800, - en USD 3.726.563 (waarin ook de bekostiging van participatie van een jeugdige in COP26). Door de ondertekening van de CARIFORUM-United Kingdom Economic Partnership Agreement op 4 maart 2021 is het mogelijk om ook tariefvrij en quotavrij naar het Verenigd Koninkrijk te exporteren.

Japan schonk voor grassroots en human securityprojecten, medische apparatuur waaronder 3 ambulances tot USD 1.007.810. Canada stelde CAD\$ 14.999,1 (USD 11.719,35) beschikbaar voor versterken van de capaciteit van ontwerpers in het binnenland.

Uit het European Regional Development Fund (ERDF) - European Territorial Cooperation (ETC) is Euro 11.735.658 beschikbaar gesteld voor gezamenlijke projecten in Brazilië, Suriname en Frans – Guyana/ Guyana schild in infrastructuur, gezondheid, milieu, technische en wetenschappelijke samenwerking, veiligheid, bescherming van natuurlijk erfgoed en landbouw.

Consulaire Zaken en Personenverkeer

Ter bescherming van de Surinaamse bevolking, ter garandering van de veiligheid van het inreizend publiek, en ter voorkoming van de verdere verspreiding van het COVID-19 virus werd continu het reisbeleid bijgesteld en werden in- en uitreis verzoeken getoetst waarna schriftelijke in- en uitreisgoedkeuringen werden uitgegeven. Naast de reguliere consulaire dienstverlening (zoals afhandelen van verzoeken voor paspoorten, akten, rijbewijzen), is consulaire bijstand verleend aan Surinamers in het buitenland (uitzettingen, familierechtelijke zaken, rechtshulpverzoeken, en vluchtelingen).

In 2020 zijn 12.852 visa en 27.325 toeristenkaarten afgegeven; in 2021 waren het er 10.707 visa en 20.422 toeristenkaarten. Vanaf januari tot medio april 2022 zijn 11.681 visa en 5.079 toeristenkaarten afgegeven.

De visumafschaffing met Mexico en de Verenigde Arabische Emiraten voor diplomatieke en service paspoorten is in 2021 inwerking getreden en de gehele visumafschaffing met Chili is in 2021

in werking getreden. In oktober 2021 heeft de regering de visumplicht afgeschaft voor alle personen geboren in Suriname maar thans over een andere nationaliteit beschikken. In 2022 wordt de visumplicht afgeschaft voor alle nationaliteiten waarvan personen afreizen naar Suriname voor toeristische doeleinden en familiebezoeken. De voorbereidingen worden getroffen voor de implementatie van de heffing van de entry ree die betaald zal worden door alle vreemdelingen die voor toeristische doeleinden en familiebezoek afreizen.

Migratie

Er wordt een strategisch en transparant migratie beleidsplan voorbereid in samenwerking met de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM). Er worden prioriteitsgebieden geïdentificeerd, ter voorbereiding van het kader voor het migratiebeheer.

De werkgroep 'Terugname wederzijdse onderdanen Suriname-Nederland' is geheractiveerd voor continuering van de besprekingen over de terugname van illegaal verblijvende Surinamers in Nederland en de condities voor de terugname van deze personen. Met België is een Memorandum van Overeenstemming ondertekend voor het bevorderen van reguliere en ordelijke migratie tussen de beide landen.

Slotopmerking

Suriname zal per 1 juli 2022 het voorzitterschap van de CARICOM bekleden. Daarnaast zal Suriname de verantwoordelijkheid hebben aangaande de “Industrial Policy” binnen de CARICOM. Dat maakt dat we niet alleen onze eigen ontwikkeling, maar tegelijkertijd dat van de hele regio ter hande kunnen nemen. BIBIS zal in overleg met het kabinet van de president en in samenwerking met overige vakministeries de inhoudelijke en logistieke voorbereiding doen. Via media en scholen zal bekendheid worden gegeven aan de rol van en mogelijkheden van deze regionale organisatie. Op 28 april 2022 werd een Nationale Commissie geformaliseerd. Het buitenlands beleid zal zich blijven richten op de versterking van de internationale positie van ons land door het aangaan van strategische partnerschappen. Het beleid zal zich verder toespitsen op vergroting van de nationale en regionale veiligheid, bescherming van de soevereiniteit en territoriale integriteit, verbeteren en in stand houden van de reputatie van ons land, op basis van respect en gelijkwaardigheid, duurzame ontwikkeling (economisch, sociaal en milieu), bevordering van de politieke stabiliteit en veiligheid in de regio met het oog op realisatie van duurzame vrede. Het ministerie zal zich verder inzetten voor het bevorderen van de handel en investeringen, het stimuleren van internationaal ondernemen, het sluiten en uitvoeren van handels- en investeringsovereenkomsten via bi- en multilaterale netwerken, en het bijdragen aan het realiseren van de duurzaamheids- en ontwikkelingsdoelstellingen.

De ambassades en consulaten zullen intensiever betrokken worden om bij de uitvoering van het beleid een substantiële rol vervullen en hebben ook als taak meegekregen aantrekking van investeringen, het vergaren van kennis, het verkrijgen van technologie en het verwerven van afzetmarkten.

6. Ministerie van Financiën en Planning

Bij het aantreden van de nieuwe regering was het duidelijk dat Suriname zich in een ernstige economische crisis bevond, met het gevolg economische krimp, een instabiele en stijgende koers en hoge inflatie. Voor het oplossen van de economische crisis werd een strategie ontwikkeld vervat in het Herstelplan. Dit plan geldt als blauwdruk voor de gezondmaking van de economie in de periode 2020 – 2022.

De belangrijkste resultaten op fiscaal, monetair, en institutioneel gebied van de afgelopen twee jaar worden nu nader besproken.

Fiscaal

Herstel overheidsfinanciën

Op fiscaal terrein was acuut van belang het beheersbaar maken van de overheidsfinanciën door terugbrengen van onnodige en discutabele uitgaven. Daarnaast zijn de staatsinkomsten verhoogd door effectievere inning en maatregelen zoals de tijdelijke solidariteitsheffing. Met de implementatie van onder andere de inkomsten verhogende- en de uitgaven verlagende maatregelen is een traject ingezet om de financiële positie van de Staatskas te versterken en de economische crisis aan te pakken.

Als beheerder van alle staatsgelden ziet het ministerie van Financiën en Planning (F&P) erop toe dat de begrotingsuitvoering in lijn is met de goedgekeurde begroting en de begrotingsdiscipline in acht wordt genomen. Er zijn instructies uitgevaardigd om alle vakministeries en onder haar vallende parastatalen en staatsbedrijven, erop te wijzen dat van elke besteding achteraf onderbouwd moet kunnen worden aangetoond dat de middelen doelmatig zijn besteed. Ondanks de uitdagingen om uit de economische crisis te geraken, heeft de regering in 2021 door prudent financieel beleid een surplus bereikt op zowel de primaire rekening als de totale rekening, in vergelijking met tekorten in het afgelopen decennium.

Ondersteuning IMF

Ter ondersteuning van de langere termijn maatregelen met de nodige sociaaleconomische gevolgen, zijn in september 2020 gesprekken opgestart met het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Dit heeft op 22 december 2021 geresulteerd in het EFF (Extended Fund Facility) programma waarbij Suriname gedurende gespreid over drie jaar financiële ondersteuning ontvangt van in totaal USD 690 miljoen. Het EFF omvat fiscale en monetaire targets te halen binnen een vastgestelde periode. Door het IMF wordt elke drie maanden een evaluatie uitgevoerd, waarbij getoetst zal worden of de gestelde vereisten zijn behaald. Het is van belang te waarborgen dat Suriname de gestelde targets tijdig en volledig behaalt. Hiertoe is een 'IMF Program Monitoring Unit' (IMU) ingesteld, met het doel de voortgang van het programma te bewaken, risico's te identificeren en deze onder de aandacht te brengen van de autoriteiten zodat het programma onbelemmerd voort kan. Het IMF heeft reeds twee tranches gestort voor samen USD 110 miljoen; hiervan is USD 75 miljoen budget support, het andere deel is bestemd voor de Centrale Bank van Suriname als betalingsbalans steun.

Treasury

Vanaf het laatste kwartaal van 2020 zijn er stappen ondernomen om de treasury functie te versterken. Het plan is om dit uit te bouwen tot een volwaardig onderdirectoraat Treasury. Dit moet het ministerie van F&P in staat stellen het beheer van de Staatsmiddelen doelmatig en rechtmatig uit te voeren in lijn met de eisen die de wet stelt.

Verbetering subsidiebeheer en toezicht op staatsbedrijven

Ten laste van de begroting worden subsidies verstrekt aan parastatalen. Het verstrekken van subsidies is primair gericht op het bieden van bepaalde producten en diensten, het verrichten van prestaties en het behalen van resultaten, gekoppeld aan de beleidsdoelen van de regering. Ter verbetering van het subsidiebeheer, is in 2021 een traject ingezet voor een betere samenwerking met de subsidie ontvangende instellingen.

Verder is informatie verstrekt omtrent het subsidie-beleid, met name dat het ministerie van F&P zich wil inzetten in het maken van beleid met als doel organisaties met eigen inkomsten onafhankelijk van subsidie te maken, en voor subsidie afhankelijke organisaties oplossingen aan te dragen voor efficiëntere bestedingen van subsidiemiddelen. Effectieve procedures van het subsidieproces, performance monitoring en evaluatie gericht op doelmatig functioneren van de staatsbedrijven en andere parastatale instellingen zijn ook uitgewerkt. In het kader van transparantie wordt sedert het begin van 2022 de jaarrekeningen van staatsbedrijven en parastatalen gepubliceerd op de website van het ministerie van F&P.

Schuldverschikking

Door de hoge schulden drukken de rente- en terugbetalingsverplichtingen zwaar op de cashflow van de overheid, zodanig dat de normale operationele uitgaven in de verdrukking dreigden te raken. Herschikking van de schulden is daarom essentieel. Deze herschikking komt in de vorm van (een combinatie van) het verlagen van de hoofdsom en de rente, verlengen van de looptijd, en hanteren van een grace periode. De schuldherschikking is met name van belang bij de zogenaamde Oppenheimer bondholders.

Deze maken een groot deel uit van de schulden en zijn afgesloten tegen zeer hoge rentes. Na het aantreden van de regering werd een standstill afgekondigd, waarbij de betalingsverplichtingen in goed overleg werden opgeschort. Dit schiept een situatie van rust waarin de schuldonderhandelingen kunnen worden gevoerd.

De onderhandelingen met de bondholders bereiken nu een finale fase. De verwachting is dat deze binnen enkele maanden worden afgerond. Dit geldt ook voor de bilaterale leningen met China en India, alsmede de leningen waar de afwikkeling loopt via de Paris Club.

Ook op het gebied van de lokale schulden zijn grote stappen voorwaarts gezet. Zo zijn de noodleningen die rondom de periode van de verkiezingen en aantreden van het nieuwe kabinet in 2020 waren aangegaan, volledig afbetaald. Ze waren nodig om onder andere de salarissen te kunnen betalen. Met lokale aannemers is een bedrag van USD 100 miljoen geherstructureerd, met de lokale banken is USD 50 miljoen geherstructureerd. De herstructurering van de resterende lokale leningen is in gang en wordt binnen afzienbare tijd afgerond.

Monetair

Op monetair vlak is het belangrijkste doel het herwinnen van het vertrouwen in de Surinaamse Dollar. Dit komt tot uiting in een stabiele wisselkoers. Het vergroten van de internationale reserves en het beheersbaar houden van de maatschappelijke geldhoeveelheid zijn de belangrijke instrumenten. Sinds juni 2021 is er sprake van een zwevend wisselkoersregime. De koers wordt sindsdien bepaald door vraag en aanbod. De gewenste stabiliteit wordt bereikt door enerzijds voldoende internationale reserves op te bouwen, en anderzijds een disciplinair fiscaal beleid, aangevuld met het nieuwe instrument van Open Market Operaties (OMO). Dit laatste houdt in dat de Centrale Bank van Suriname middels competitieve rentevergoedingen op deposito's de maatschappelijke geldhoeveelheid binnen proporties houdt. Hierdoor wordt de vraag vanuit speculatief oogpunt naar vreemde valuta significant ingeperkt.

Sinds 2 juli 2021 is monetaire financiering niet meer mogelijk. Een uitzondering werd gemaakt voor de trekking van tweemaal SRD 250 miljoen voor het COVID Fonds. Er worden geen nieuwe leningen gesloten ter financiering van de begroting.

Institutioneel

Sterke instituten zijn van belang om te komen tot duurzaam herstel en het voorkomen van herhaling van wat zich heeft afgespeeld in het verleden. De institutionele versterking uit zich in enerzijds het (her)bemensen en verbeteren van de capaciteit en expertise. Op het ministerie van F&P is gewerkt aan institutioneel herstel: belangrijke functies als de begrotingsopmaak, kasbeheer, en betaaladministratie zijn weer ingesteld, verbeterd en gemoderniseerd.

Het herstel op fiscaal, monetair, en institutioneel gebied is een randvoorwaarde voor de nu in te zetten groei van de economie. Bekend is dat productie essentieel is voor de ontwikkeling. Maar tegelijkertijd is het zo dat productie voortkomt uit investeringen, en hiervoor pas voedingsbodem is als het onderliggende economisch klimaat gezond is. Met de maatregelen van de afgelopen twee jaar is die goede basis gelegd.

BELANGRIJKSTE ONDERSTEUNINGS MAATREGELEN:

In juni 2020

- Geholpen met lening van SRD 380 miljoen bij lokale banken om salarissen en subsidies te betalen. Deze is inmiddels afgelost.
- Geholpen met lening van USD 7,6 miljoen om IDB af te lossen. Deze is inmiddels herschikt met de Finabank.

In juli 2020

- Lening bij lokale banken van ca. SRD 480 miljoen om salarissen, vakantiegeld en subsidies te kunnen betalen. Deze is inmiddels geheel afgelost.

In maart 2022 werden de eerste leningen voor beleid van SOZAVO, OWC en NH getekend met de IDB voor totaal USD 85 miljoen.

Er is een sociaal vangnet uitgerold, zonder monetaire financiering en of nieuwe leningen. Er zijn ondersteuningsmaatregelen getroffen zoals:

- De uitkering van 2 maal SRD 300 (in nov en dec 2020);
- De ondersteuningstoelage van SRD 1.000 (vanaf juni 2021);
- De verhoging van de koerscompensatie van SRD 100 naar SRD 800 (vanaf sept 2021);
- Op een gemiddeld inkomen van SRD 4.000 als basis, zijn deze twee laatste verhogingen 45%;
- De aanpassing van het loon met 17% per 1 januari 2022 (na incorporatie van de ondersteunings-toelage en de koerscompensatie);
- Het voornoemd basis inkomen van SRD 4.000 is dan met ca. 70% aangepast.

7. Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie

Institutionele verbeteringen

De naam van het ministerie werd gewijzigd van Handel, Industrie en Toerisme naar Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EZOTI). De organisatie werd geëvalueerd, aangepast en door de RvM in september 2020 goedgekeurd. Het ministerie werkt met jaarplannen en een resultatenmatrix voor diverse beleidsplannen en maatregelen. De matrix wordt maandelijks besproken en bijgewerkt. In januari 2021 werd het directoraat Technologische Innovatie ingesteld. Beleid en jaarplan zijn opgesteld, er wordt gewerkt aan de verdere bemensing. Alle commissies, besturen en RvC's waar het ministerie zitting in heeft werden geëvalueerd. Onnodige en inefficiënte commissies zijn ontbonden. Per 5 november 2021 werden nieuwe besturen ingesteld voor het Suriname Business Forum (SBF) en het Surinaams Standaarden Bureau (SBB). Het personeelsbestand werd doorgelicht met als uiteindelijk doel een verbeterde dienstverlening. De huisvesting en werkvoorzieningen van het ministerie, in het bijzonder de dependances in de districten werden beoordeeld en waar nodig en mogelijk maatregelen tot verbetering ingezet. Er kwam een communicatieplan om de samenleving te informeren.

Basisgoederen en controle

Basisgoederen moeten bereikbaar blijven omdat het van primair belang is om armoede tegen te gaan. Het Basisgoederen Project is geëvalueerd en de geldigheidsduur werd enkele malen verlengd.

De basisgoederen zijn vrijgesteld van IR, OB en SR, in elk geval tot 31 dec 2022. Voor het garanderen van basis- en strategische goederen, alsook voor medicamenten en brandstof werden in de eerste van 2021 deviezen gealloceerd, zolang de koersen nog niet helemaal geunificeerd waren. Broodsubsidie werd goedgekeurd door de regering, en het ministerie werkte mee aan voorstellen voor gesubsidieerde babyvoeding voor arme gezinnen.

Dit laatste is in uitvoering genomen door het ministerie van Volksgezondheid.

Een controleplan voor beheersing van prijzen in de winkels is voortdurend in uitvoering. Er wordt niet alleen gecontroleerd op prijzen maar ook op naleving van vergunningvoorwaarden. Verenigingen van importeurs en winkeliers werken goed mee. Tussen februari 2021 en april 2022 werde meer dan 1.000 winkels gecontroleerd door de ECD. Overtreders zijn beboet. De Economische Controle Dienst (ECD) werd bijgestaan door de Vliegende Brigade. In de winkels worden zowel groothandels- als consumenten-prijzen opgenomen. Ook ambtenaren van de bestuursdienst van commissariaten worden getraind in de controles. Van een reeks goederen worden tweewekelijks de prijzen gepubliceerd.

Er is een COZA Web App ingesteld zodat controle op prijzen efficiënter kan en met betrokkenheid van consumenten. Ten tweede kunnen prijzen gezien en vergeleken worden.

Beheersing van brandstof/pompprijzen

Onder de instabiele economische situatie is meer aandacht nodig om brandstofprijzen goed vast te stellen. Te hoge prijzen worden een extra kostenverzwaring, te lage prijzen leiden tot smokkel en verspilling. De methode van vaststelling van pompprijzen werd per juli 2021 gewijzigd, nu maandelijks met een price cap in plaats van tweewekelijks.

Op diesel en unleaded geeft de overheid nog een korting op de marktconforme prijs. Sinds 26 januari 2022 bepaalt het ministerie van Financien en Planning de pompprijzen.

Controle op valutahandel

Via deelname in de Deviezencommissie werkte het ministerie mee aan de volgende maatregelen die per 1 maart 2021 werden afgekondigd:

- Exporteurs zijn verplicht al hun deviezen inkomsten naar Suriname terug te laten keren;
- Zij moeten 30% procent daarvan inwisselen bij de CBvS tegen de wisselkoers van de Bank;
- Exporteurs moeten betalingen voor hun importen uit Suriname doen.

Dit hielp om de valutamarkt en de koersen te ordenen en te stabiliseren.

Consumentenbescherming

Naast de controle op prijsopdrijving, wordt er ook gelet op de vervaldata, prijsaanduiding, juiste gewicht en smokkelwaar. Er is beleid voor het uitbannen van single use producten, waaronder styrofoam en single use plastic uitgewerkt. Het gaat om wet- en regelgeving voor import- en gebruiksverboden, instrumenten voor uitfasering, en het bieden van alternatieve producten. Bewustwordingsactiviteiten hierover zijn in uitvoering.

Er zijn standaard operating procedures opgesteld voor producten die in Suriname zijn vervaardigd, opgesteld. Er zijn een Consumentenbescherming en een Mededingingswet gereed, deze worden binnenkort aan DNA aangeboden.

Suriname Electronic Single Window (SESW)

Doel van dit project is het verbeteren van (controle op) de staatsinkomsten en het indammen van corruptie door digitalisering van de procedures voor import, export en doorvoer. Het ministerie is in de fase van contractering van een uitvoerder van het project.

Online portal CARICOM Interactive Marketplace Suspension Procedure (CIMSuPro)

CIMSuPro is een webportaal zodat ndiening en verwerking van ontheffingsverzoeken het invoertarieff bij importen van buiten de CARICOM transparant, makkelijk en goedkoop kan. Het project is aan Surinaamse zijde voltooid. Het systeem is door een Surinaamse ondernemer ontworpen. Met het CARICOM secretariaat worden nu moderators van de CARICOM lidlanden getraind in het gebruik van het systeem.

Deelname aan regionale en internationale markten Een Economic Partnership (EPA) van CARIFORUM met het Verenigd Koninkrijk werd ondertekend. Van de marktvoorwaarden van de CARIFORUM – EU EPA maken wij al gebruik maar de overeenkomst moet nog geratificeerd worden; het is aan DNA aangeboden. Sedert 2018 zijn wij in heronderhandeling met de WTO om de invoertarieven op te trekken naar het Caricom niveau met vijf landen (Brazilië, USA, Argentinië, Dom. Rep. en Canada). Suriname moet een bod doen ter afronding.

Export Readiness

Vijfendertig ondernemers zijn getraind in EU labeling en packaging requirements for CARIFORUM exporters om ondernemers bekend te maken met EU voorwaarden voor verpakking en etikettering. Er is een coachingtraject hieraan verbonden voor verdere begeleiding van ondernemers.

Ondernemerschap in het bijzonder MKMO's

Het Surinaams Standaarden Bureau trainde 26 ondernemers in ondernemerschap. Verschillende andere trainingen in ondernemerschap werden verzorgd in de districten via dependances Commewijne en Brokopondo. Landelijk werden ondernemers geassisteerd met de registratie van COVID-19 steun; in totaal werden 481 ondernemers geregistreerd. Het fonds voor Klein- en Middelgrote Ondernemingen (KMO fonds) is goedgekeurd en in werking getreden; ondernemers kunnen lening verkrijgen uit dit fonds. Er zit USD 10 miljoen in het fonds, een bestuur werd op 29 juni 2021 benoemd. De eerste leningen worden in het eerste kwartaal 2022 verstrekt. Middels het project Innovation for Firms (IFS) werden grants geboden aan 64 ondernemingen ter stimulering van ondernemerschap. Succesvolle ondernemingen werden door video-producties aan de gemeenschap gepresenteerd.

Er is een project in voorbereiding om hoogrenderende investeringsopties in de agrarische sector in beeld te krijgen en daar als land en CARICOM maximaal voordeel uit te halen.

In het bijzonder voor het binnenland wordt er een project voorbereid voor betere productie, afzet en hogere inkomsten uit gewassen. In alle districten worden productieketens met concrete namen van alle ondernemers in beeld gebracht om te assisteren bij het zoeken naar buitenlandse markten.

Er is gestart met het formuleren van beleid voor Micro, Small and Medium-sized Enterprises (MSME). Suriname wordt het eerste land in de CARICOM met een SMSE beleid. De CDB steunt dit project.

Suriname Competitiveness and Sector Diversification Project (SCSD)

Dit project dat mede gefinancierd wordt door de Wereldbank heeft als doelen diversificatie van de economie, werkgelegenheid, verhoogde productie en exporten. Het project is opgestart in 2020.

8. Ministerie van Landbouw Veeteelt en Visserij

Het Ministerie is belast met het beleid ten aanzien van de Landbouw, de Veeteelt, en de Visserij.

Het agrarisch beleid richt zich op de volgende zes (6) beleidsdoelen:

1. Het garanderen van nationale voedselzekerheid;
2. Het garanderen van voedselveiligheid conform (inter-) nationale gezondheids- en voedselveiligheidsstandaarden;
3. Vergroten van de bijdrage aan de nationale economie middels productieverhoging, creëren van meer werkgelegenheid en vergroting van het exportvolume;
4. Bevorderen van duurzame en innovatieve productiesystemen gekoppeld aan de agro- business (verwerking, marketing en klimaatsverandering);
5. Het bevorderen van participatie van jongeren in de agrarische sector door middel van trainingsprogramma's;
6. Stimulering van de productie van niet-traditionele producten die geïmporteerd worden.

Het ministerie beschikt over vier directoraten welke het beleid ten uitvoer brengen. Deze zijn:

- a) Directoraat Landbouw
- b) Directoraat Landbouwkundig Onderzoek, Afzet en Verwerking
- c) Directoraat Visserij
- d) Directoraat Veeteelt

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de realisatie van elk directoraat over de periode 2020-2022.

Nationaal Ontwikkelingsfonds voor Agribusiness NOFA

In maart 2022 werd in DNA bij wet ingesteld het NOFA-fonds, met als doel het op verstrekken van kredieten aan agrarische ondernemers om hun concurrentiepositie en de verdien capaciteit te versterken.

Directoraat Landbouw

Duurzaam Landbouw Productiviteits Programma

Om de landbouwproductiviteit in Suriname te verhogen wordt thans het Duurzaam Landbouw Productiviteits Programma (L1052), gefinancierd door de IDB, uitgevoerd. Dit programma omvat twee componenten, n.l. (a) rehabilitatie infrastructuur en beheer van irrigatie en drainage (I & D) systemen aan de linkeroever van de Nickerie rivier, en (b) de landbouwtelling. In april 2021 heeft de launch van dit programma door de President plaatsgevonden. Een Irrigatie en drainage coördinatiewerkgroep is ondertussen geïnstalleerd en een contract getekend voor de uitvoering van de "Eco-hydrological study of the Nanni swamp ecosystem" met een consultant.

Kwalitatief betrouwbare data is noodzakelijk voor een gedegen planning in de agrarische sector.

In dit kader is de agrarische Censuswet voorbereid ter goedkeuring in DNA.

Aanpak natte en droge infrastructuur in diverse agrarische gebieden

Er zijn cultuurtechnische werken uitgevoerd in diverse districten teneinde de agrarische productie veilig te stellen en te verhogen. In dit kader is het project "Rehabilitatie Wageningen Pompgemaal" welke zorg moet dragen voor een optimale waterhuishouding voor ± 15.000 hectare rijstarealen aan de rechteroever van de Nickerie rivier in uitvoering. Van de drie pompen van het gemaal is de installatie van één pomp (pomp 3) in de afronding. Tevens zijn twee van de vier pompen te Wakay pompgemaal gereviseerd ter garanderen van voldoende irrigatiewater voor rond 40.000 ha rijstareaal aan de linkeroever van de Nickerie rivier.

Kokosproject

Voor de ontwikkeling en benutting van ons agrarisch potentieel is het van belang dat gewas diversificatie plaatsvindt, waarbij de teelt van o.a. kokos van groot belang. Het doel van dit project is om het kennisniveau van de kokosteelt te verhogen. In dit kader zijn i.s.m. CELOS reeds trainingen verzorgd aan kokostelers,

verwerkers en andere belanghebbenden in Coronie, Para, Saramacca en Brokopondo. Tevens is de kokos kwekerij te Brokopondo gerenoveerd.

Moestuinen/Schooltuinen/Plantenkassen

Om de voedselzekerheid te garanderen worden moestuinen opgezet bij onderwijsinstellingen, kinderopvang- en bejaardentehuizen. Kinderen en senioren worden in staat gesteld om eigen groente en fruit te planten. Moestuinen zijn aangelegd bij verschillende kindertehuizen en scholen in verschillende districten. Diverse districten beschikken over een plantenkas, welke als demonstratieobject voor geïnteresseerden dient.

Trainingen

In het kader van voedselzekerheid en voedselveiligheid zijn diverse trainingen verzorgd aan belanghebbenden in de regio's mb.t. plantvermeerdering, aanleg kwekerijen, aanleg moestuinen, Good Agricultural Practices, Pest Risks Analyses, en communicatievaardigheden in de landbouw.

In het project Cassava Industry – Market Assessment and Technology Validation and Dissemination is de Farmer Field School (FFS) training verzorgd, waarbij kennisniveau en vaardigheden van landbouwvoorlichters en onderzoekers van het ministerie werden verhoogd.

Ureumvoorziening

Vanwege de ontwikkelingen in de wereld is de verwachting dat de prijzen van ureum zullen stijgen. Het ministerie heeft middels een openbare inschrijving geïntervenieerd om de prijs van ureum op betaalbaar niveau te houden. In dit kader wordt in eerste instantie 4.500 ton ureum geleverd.

Platform Rijst

In april 2022 werd door de president het Platform Rijst, als voorloper op de wet Productschap, ingesteld met een uitgebreide vertegenwoordiging van stakeholders. Het doel is een permanente dialoog en constructieve communicatie tussen alle stakeholders in de sector te bevorderen teneinde gemeenschappelijke visie te ontwikkelen ten behoeve van de rijstsector.

Nationaal Ontwikkelingsfonds voor Agribusiness NOFA

In maart 2022 werd in DNA bij wet het NOFA fonds ingesteld, met als doel toegang tot kredieten te vergemakkelijken. Kredieten zullen tegen soepele leningsvoorwaarden en lage percentages worden verstrekt aan agrarische ondernemers om hun productievolume en verdien capaciteit te vergroten.

Financiële tegemoetkoming agrariërs als gevolg van wateroverlast

Vanwege zware regenval in 2021 zijn landbouwgebieden onder water gelopen, waarbij agrariërs schade hebben ondervonden. Als tegemoetkoming is rond SRD 50 miljoen uitbetaald aan getroffen agrariërs.

Stichting voor Experimentele Landbouw (SEL)

In 2020 is het beheer over het areaal te Prins Bernhard Polder teruggebracht in de boezem van de SEL. Dit areaal wordt gefaseerd ingezet voor de productie van kwalitatieve zaaizaad in samenwerking met ADRON en FAI.

FAI

Het bacoven bedrijf FAI wordt financieel ondersteund door het ministerie waardoor ruim 900 gezinnen verzekerd zijn van een inkomen en deze sector is gered van ondergang.

Directoraat Landbouwkundig Onderzoek Afzet en Verwerking

Landbouw Innovatie Programma

Ter verbetering van plantgezondheid, voedselveiligheid en diensten voor landbouwonderzoek en technologieoverdracht is het volgende gerealiseerd: Onderzoeken naar milieuvriendelijke beheersmaatregelen tegen meest voorkomende ziekten en plagen zijn afgerond, alsook onderzoek naar productie van zeven variëteiten zoete bataat. Trainingen en trainingsmateriaal voor compost-aanmaak zijn gerealiseerd. Twee trainingen aan boeren en voorlichters in de teelt van markoesa zijn verzorgd, alsmede training in de teelt van groente voor de boeren te Saramacca. Tevens zijn voorlichtingsvideos geproduceerd en gedeeld met de sector over aanmaak compost, de teelt van citrus, handbestuiving bij markoesa, plantvermeerdering bij zoete bataat en fruitvlieg bestrijding.

Plantenbescherming en kwaliteitskeuring

Ter garandering van de export van groenten en fruit naar de EU zijn in 2021, 23 inspecteurs getraind waardoor het aantal notificaties (afkeuringen) drastisch is afgenomen. Voorts zijn exporteurs getraind en worden begeleid door het National Plant Protection Organisation (NPPO). Gewas inspecties m.b.t. het voorkomen van ziekten en plagen en het verantwoord gebruik van chemicaliën worden op regelmatige basis uitgevoerd.

Post Harvest project

Geogste groenten en fruit zijn bederfelijk waardoor kwaliteitsverlies begint onmiddellijk na de oogst. Gemiddeld derven landbouwers rond 30% van hun geogst product en wordt middels dit project beoogd deze verliezen te reduceren. Een baseline survey is uitgevoerd voor cassave, manja, sopropo, antroewa en podosiri. Apparatuur voor inrichting van het post harvest lab is reeds zeilende.

Climate Change Readiness Project

De effecten van climate change worden steeds grilliger voor de agrarische sector. De focus van het "Climate Change Readiness Project" is ter versterking van de capaciteit van het Ministerie van LVV zodat op termijn de agrarische sector weerbaar kan worden gemaakt voor de gevolgen van Climate Change. Voorbereidingen zijn getroffen voor een Climate Change Unit op het Ministerie zodat veerkracht wordt opgebouwd tegen de gevolgen van dit fenomeen.

Agrarisch Praktijk Centrum te Saramacca

Het is gebleken dat de huidige instituten als het Natin, PTC en ADEK onvoldoende faciliteiten hebben voor agrarisch praktijkonderwijs. Een praktijkcentrum wordt opgezet met als doel om de praktische kennis van studenten en agrariërs op te voeren en innovatieve technieken bij te brengen.

De eerste stappen met name de project planning van het centrum is reeds gerealiseerd. Door bemiddeling van het ministerie van LVV is de volksrepubliek China bereid gevonden dit project mede te helpen opzetten in het kader van het SATCC project voor het bedrag van 10.5 miljoen USD. In totaal is 30 ha. terrein ter beschikking gesteld voor dit project.

Directoraat Visserij

Institutioneel

Conform de visserijwet is een Raad van Overleg voor de Zeevisserij ingesteld waarin de diverse visserijcategorieën en betrokken overheidsinstituten vertegenwoordigd zijn. De Seabobvisserijbedrijven zijn formeel vertegenwoordigd in een Seabob Working Group. In de afgelopen jaren zijn vijf visser coöperaties uit de bevolkingsvisserij opgericht, die gebundeld zijn in de Suriname National Fisherfolk Organization (SUNFO). De Nationale Garnalen en Bodemvis Werkgroep is in 2020 opgericht om beleidsbeslissingen te vergemakkelijken.

Vergunningenbeleid visserijsector

Er zijn maximale aantallen vergunningen per categorie vastgesteld voor de kust- en zeevisserij en is het vergunningenbeleid daarop afgestemd. Met de MAS zijn afspraken gemaakt tot verbeterde procedures van registratie en keuring van vissersvaartuigen. De vergunningsvoorwaarden zijn reeds drie jaren tijdig gepubliceerd en worden online beschikbaar gesteld.

Monitoring, Controle en Surveillance (MCS)

Ter handhaving van de vergunningsvoorwaarden is de aanwezigheid van een goede Monitoring, Controle en Surveillance systeem (MCS) essentieel. Om te kunnen voldoen aan de eisen van de exportmarkt (EU) is bestrijding van Illegale, Ongemelde en Ongereguleerde (IOO) Visserij een noodzaak. Negen medewerkers van het directoraat Visserij zijn opgeleid tot Buitengewoon Agent van Politie (BAVP) voor effectief toezicht en handhaving en naleving van de vergunningsvoorwaarden. In de strijd tegen IOO visserij tekende het directoraat Visserij een samenwerkingsovereenkomst met de Kustwacht Suriname tot gezamenlijke controlepatrouilles op het water. Het Vessel Monitoring System (VMS) systeem is volledig ingevoerd bij de industriële visserij en wordt dit jaar afgerond bij de kustvisserij.

Vermindering van negatieve effecten op het ecosysteem

Ter bescherming van mariene eco-systemen worden verschillende maatregelen getroffen. Trawlers behoren te beschikken over Turtle Excluder Devices (TED) in hun netten zodat gevangen schildpadden kunnen ontsnappen. Er worden programma's geïmplementeerd om de bijvangst van kwetsbare diersoorten te monitoren. Voor duurzaam beheer van de hulpbronnen in het Bigi Pan gebied zijn in samenspraak met de vissers de vergunningsvoorwaarden m.b.t. de pannenvisserij vastgesteld.

Voor duurzaam beheer wordt samengewerkt met regionale en internationale organisaties.

Upgrading visserij data collectie, data beheer en onderzoek

In samenwerking met de FAO is een nieuw software platform ontwikkeld voor het verzamelen en beheren van visserij data. Er is een landelijke survey uitgevoerd, waarbij alle aanlandings- en aanmeerplaatsen in kaart zijn gebracht en beschreven. Het personeel is getraind in het gebruiken van het nieuw dataverzamelingssysteem om betrouwbare inschattingen te maken van onze visbestanden.

Ondersteuning bevolkingsvisserij

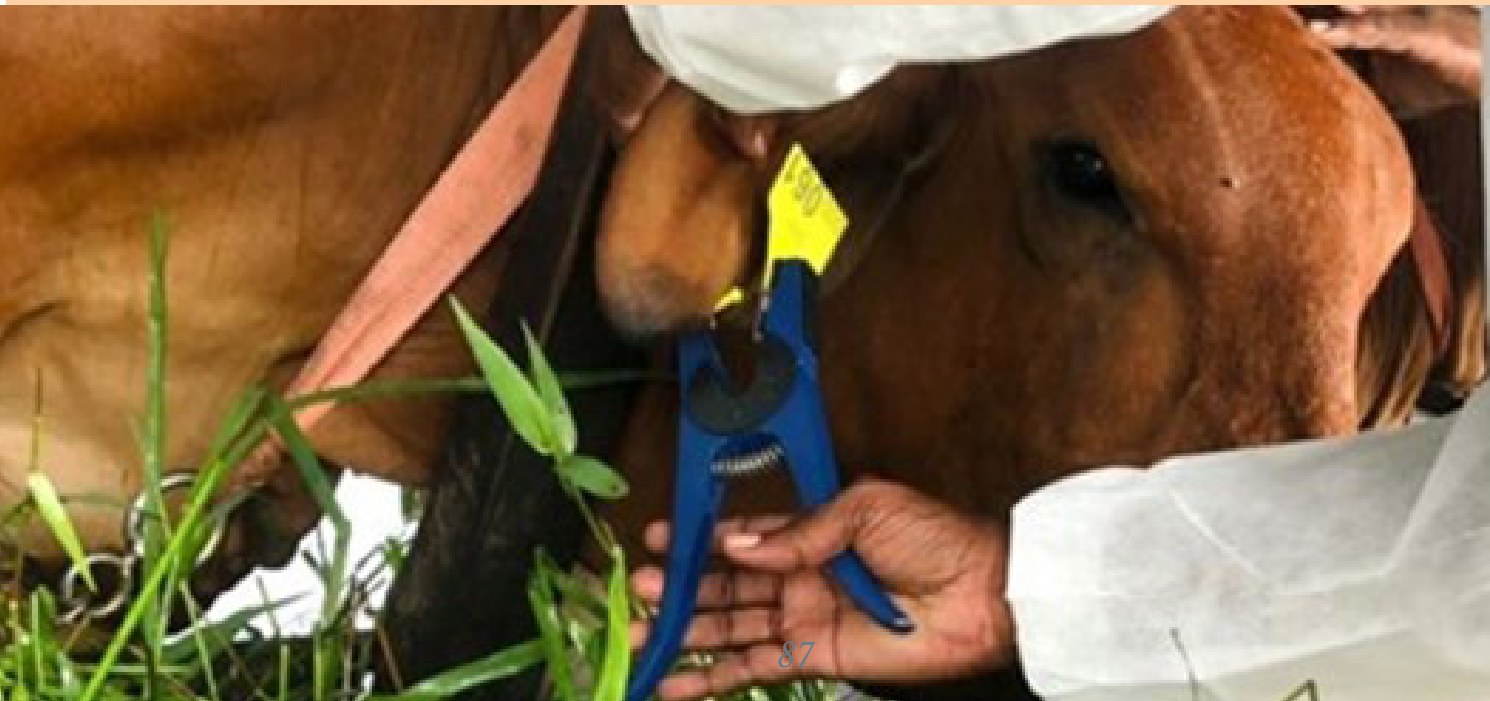
Uit een schenking van Japan zullen Apoera en Pokigron binnenkort voorzien worden van ijsmachines waardoor de kwaliteit van gevangen en verhandelde vis gewaarborgd zal worden.

Directoraat Veeteelt

Versterking van het veeteelt produktiekader

Het ministerie tekende een samenwerkingsovereenkomst met het Poly Technisch College (PTC) tot het ontwikkelen en verzorgen van een programma "Animal Production and Health Technology".

Elf medewerkers van het directoraat Veeteelt volgen deze opleiding. Tevens zijn elf medewerkers van de Veterinaire Dienst getraind in voedselveiligheid, twee in ISO 22000:2018 voor beginners. Tien medewerkers hebben de Buitengewoon Agent Van Politie (BAVP) – opleiding afgerond, en drie zijn gestart aan de vierjarige opleiding "Doctor of Veterinary Medicine Program" aan de St. Nicholas University.

Dierziekte monitoring, bewaking en surveillance

De sanitaire positie van de diergezondheid wordt versterkt en in overeenstemming gebracht met de standaarden, richtlijnen en aanbevelingen van de Wereldorganisatie voor Diergezondheid (OIE). In dit kader werd in december 2021 technische assistentie aangetrokken om een nationaal surveillance programma voor de belangrijkste ziekten voor Suriname te ontwikkelen.

Veterinair laboratorium

Het Veterinair Laboratorium is een belangrijke schakel voor het dierziekte-bewakingsstelsel. Deze zorgt voor de uitvoering van verschillende analyses en tests om tijdig te kunnen ingrijpen in gevallen van uitbraken van ziekten die verregaande gevolgen kunnen hebben voor onze productiesector(en). De aanbesteding is reeds gehouden voor de aanschaf van laboratorium equipment.

Veeteeltwetgeving

De huidige wetten zijn verouderd en ontoereikend voor de gewenste ontwikkeling van de veeteelt en de verwerking. In dit kader is actualisering en aanpassing nodig; de Raad van Ministers (RvM) heeft de volgende concepten al goedgekeurd:

1. concept Besluit Invoer en Doorvoer van vlees en overige dierlijke producten voor eigen consumptie,
2. concept Transportbeschikking en
3. concept Wet Beperking Slacht Vrouwelijke Runderen. De actualisering van deze wetsproducten zal bijdragen tot verbeterde controle en regulering van de sector(en).

Dierwelzijn

Om de bewustwording te vergroten over de Wet Dierenwelzijn zijn er twee videoproducties afgerond en uitgezonden getiteld:

1. Dumpen van dieren en het belang van sterilisatie en
2. Dieren en vuurwerk.

Identificatie, registratie en traceerbaarheids systeem

Dit project gaat over het opzetten van een identificatie-, registratie- en traceerbaarheidssysteem (IR & T systeem), welke als pilot op 4 bedrijven in de ressorten Houuttuin, Santo en Kwatta in het district Wanica is afgerond. Met dit systeem zal het directoraat te allen tijde een indicatie hebben over de opbouw van onze veestapel waarmee voldaan zal worden aan een belangrijke eis voor export.

Melkproductie

De continuïteit van de melksector is gewaarborgd geworden door in 20 maanden de opkooprijks van rauw melk met ong. 300% aan te passen.

9. Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen

Ordering kleinschalige mijnbouw

Per 31 december 2021 werden de royalties verhoogd naar 4.5%. Er zijn uitgewerkte voorstellen om de oppervlakterechten en retributies aan te passen. De inventarisatie van de kleinschalige goudsector is voorbereid. Per februari 2022 ligt er een masterdocument Ordering goudsector met actieplan gereed. Daar is ook in opgenomen de inventarisatie van de kleinschalige goudsector. In april 2022 werd er een concept nota 'Mijnbouw in waterwegen' aan de regering aangeboden. In september 2020 is men begonnen met de intrekking van mijnbouwrechten in de 'no go' zone van de Afobaka hulpdammen.

Instelling Community Engagement and Development Unit (CE&D)

Sinds september 2020 wordt er actief gewerkt om gemeenschappen actief te betrekken en bewust te maken van projecten en te bemiddelen bij conflicten tussen gemeenschappen en concessiehouders. De CE&D die ook betrokken is bij het multistakeholdersplatform van IAMGOLD, wordt thans geformaliseerd.

EMSAGS project

Doel van het project is het milieubeheer van met name de kleinschalige mijnbouw te verbeteren. Deze is de grootste oorzaak van ontbossing en leidt tot verlies van biodiversiteit, klimaatverandering en niet-duurzaam land-, water- en bosbeheer. Het project zet in op beleid, bewustwording, verspreiding van ecologisch verantwoorde mijnbouwpraktijken en alternatieve benutting van het bos. Het project is voorbereid en is in mei 2022 van start gegaan.

GEF GOLD+ project: Duurzame kleinemijnbouw

Het project is bedoeld om te voldoen aan het Minamata-verdrag voor de kleinemijnbouw. Het project beoogt 4 resultaten t.w.

- 1: Formalisering in de sector
- 2: Verbeterd inkomen voor mijnwerkers in de kleinemijnbouw door faciliterende en transparante keten
- 3: Verminderd kwikgebruik door meer acceptatie van kwikvrije technologieën
4. Kennisdeling en communicatie om formalisering en kwikvermindering te ondersteunen.

De voorbereidingen van het project startten in november 2020.

De uitvoering start in de tweede helft van 2022.

Suriname Competitiveness and Sector Diversification Project – Component 1 (SCSD-Component 1)

De ontwikkelingsdoelstelling is het ondersteunen van verbeteringen in het sectorbestuur en het vergroten van het concurrentievermogen in de beoogde industrieën. Dit project heeft drie componenten t.w.

1. **Versterking van bestuur, transparantie, verantwoording van de mijnbouwsector**, door verbetering van het wettelijke, regelgevende en institutionele kader voor mijnbouw

2. **Investerings- en waardeketens in opkomende industrieën**, gericht op het aanpakken van de beperkte bedrijfscapaciteiten, uitdagingen op de gebieden van investeringsklimaat, kwetsbaarheden voor klimaatverandering, tekortkomingen in infrastructuur voor groei en diversificatie in o.m. de agro-industrie, toerisme, met name voor het MKB. Het heeft de volgende subcomponenten n.l.:

- a. Programma voor Growth Enterprises
- b. Verbetering van het ondernemingsklimaat voor opkomende industrieën en groeiondernemingen

3. **Projectbeheer en evaluatie.** De uitvoering is gestart. Component 2 wordt door het ministerie van EZOITI uitgevoerd, component 3 is voor NH en EZOITI. De planning is dat het de herziening van het mijnbouwdecreet en DIS wetgeving eind 2022 door DNA zijn goedgekeurd.

EITI and Multi Stakeholders group Extractive Industries

Het EITI (Extractive Industries Transparency Initiative) bevordert een open en verantwoord beheer van olie, gas en minerale hulpbronnen. Er zijn maandelijkse vergaderingen van de Multi Stakeholdersgroup (MSG) voor monitoring en voortgang van het EITI proces. De MSG werkt met het EITI Secretariaat om een onafhankelijke rapportage van het EITI proces voor Suriname over de jaren 2018, 2019, 2020 te doen uitvoeren. In sept 2020 was er een studie inzake ultimate beneficiary ownership (de bevindingen hiervan worden meegenomen in de screening bij aanvraag mijnbouwrechten) en institutionele versterking van NH. Suriname ontving een positieve verklaring dat het voldoet aan EITI standaarden, met enkele aanbevelingen voor verbetering, die in 2023 in orde moeten zijn, op het gebied van wetgeving en ultimate beneficiary ownership.

Commissie rehabilitatie Alcoa mijnen

In november 2020 werd Presidentiele Commissie ingesteld die erop moest toezien dat de rehabilitatie van oude mijnen op milieu-verantwoorde wijze zou geschieden. De Commissie is in elk geval effectief geweest en heeft kunnen voorkomen dat TA liquor in de Pararivier werd geloosd in plaats van geëxporteerd.

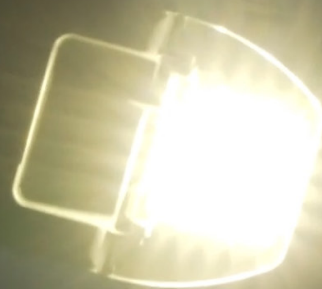
Doorstart GMD

Dit geschiedde per februari 2021. Het GMD online systeem (hosting, beveiliging van het systeem) werd geevauleerd, verlenging vergunningsaanvragen werd per 15 februari 2021 hervat, en met inachtneming van de voorwaarden tot het verkrijgen van mijnbouwrechten. Er werd gestart met het in kaart brengen van mijnbouwrechten waarin leef – en woongemeenschappen van inheemse en andere tribale volkeren voorkomen. Het handhavingsbeleid en inningsbeleid van het ministerie is met de doorstart aangescherpt. Er wordt gewerkt aan capaciteitsversterking: in 2022 komt er een BAVP opleiding welke reeds is voorbereid.

Optimalisering van de electriciteitsvoorziening landelijk ism EBS

Vanaf september 2020 werd gewerkt aan de inventarisatie en optimalisatie van de energievoorziening in verschillende gebieden en dorpen. Dit is een doorlopende activiteit. Gedaan zijn: Moengotapoe (19 dec 2020), Perica (12 dec 2020), Adjumakondre (25 feb 2021), Morakondre (9 mei 2021), van Pettenpolder (22 april 2021); Krabu-olo, Pelgrimkondre, Ovia-olo, Dantapu (15 april 2021), Alfonsdorp (21 aug 2021). Moiwana (2 oktober 2021), Diesel Power Plant II (DPP II) van de N.V., Energiebedrijven Suriname aan de Saramacastraat (05 november 2021), Papatam en omgeving (12 dec 2021), Sunnypoint (18 jan 2022).

Optimalisering LED straatverlichting Brokopondo i.s.m. RCF/IAMGOLD

In februari 2021 werd het projectdocument getekend, de uitvoering startte op 15 juli 2021. Het gaat om de verbetering van de veiligheid in Brokopondo, door verlichting van straten en openbare plekken. Oplevering gepland voor het derde kwartaal 2022.

Uitbreiding distributienet en aanschaf prime generator voor elektrificatie Pikin Saramacca gebied i.s.m. RCF/IAMGOLD

Dit project startte in februari 2021 en gaat om de verbetering van de stroomvoorziening in het Pikin Saramacca gebied (4 dorpen). Het project is in uitvoering – mobilisatie van materiaal, generator, masten en schakelbord. De oplevering is in het derde kwartaal 2022.

ISA India Suriname Creditline: micro grid solar projecten voor 60 dorpen in het binnenland

Doel van dit project: Betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie door 1x 24 uur stroomvoorziening middels zonneenergie voor 60 dorpen in het binnenland. Het project startte in juni 2021 met de aantrekking van consultants. DEV verzamelt data van dorpen in Lawa en Tapanahony. De uitvoering werd vertraagd door de onderhandelingen over schuldherschikking; alle activiteiten van de EXIM bank liggen stil.

Development of Renewable Energy, Energy Efficiency and Electrification 2023

Doelen van dit project zijn, het samenstellen van een Windatlas voor het kustgebied van Suriname, en het opzetten van een 250 kWp SVP Solarplant en distributie netwerk te Godoholo. In maart 2021 werden landelijk 6 windmeetstations geplaatst. Op 8 november 2020 werd het startsein gegeven voor de aanleg te Godoholo van de solar plant. In maart 2021 startte de bouw van de installatie.

Per 30 april 2022 wordt de windatlas voor de gehele kustvlakte opgeleverd. De solar plant te Godoholo wordt eind mei 2022 opgeleverd; de aanleg van het distributienetwerk zal nog even doorgaan. Verdere voortgang van huisaansluitingen op het elektriciteitsnetwerk te Godoholo.

Er is een business model ontwikkeld voor beheer en onderhoud van het elektriciteitsnet te Godoholo: stageprogramma voor DEV-medewerkers over beheer en onderhoud van het hybride elektriciteitsvoorziening netwerk. In mei 2022 start het aanbestedingsproces voor formulering van een ruraal elektriciteitsplan als voorloper van het Elektriciteit Sectorplan 2023-2027. Er zijn informatiesessies van EBS en installateurs gehouden met de gemeenschap van Godoholo over betaling van stroom.

Powerproject- Boven Suriname- EBS (EU-CIF PARALLEL FINANCING; Improve Sustainability of Electricity Service)

Het doel van het project is 24/7 zonne energie voor 10 dorpen in boven Suriname, van Gingeston tot en met Nieuw Aurora. Het project is in uitvoering. De aanbesteding voor het leveren van de zonnepanelen is nu gaande. Het netwerk zal gebouwd worden door de EBS. Dit project wordt in 2022 afgerond. Enkele bewoners van de dorpen worden getraind om het bouwen van de netwerken te ondersteunen.

Streetlighting retrofit and advance metering infrastructure

Dit project startte op 29 september 2021 met een lening van de CDB. Het doel is dat de EBS landelijk 60.000 straatlampen vervangt door moderne LED-lampen. Door de besparingen in energiegebruik komt er vermogen beschikbaar dat als reserve aan de bestaande capaciteit toegevoegd kan worden. Daarnaast kan er bij een verminderde opwekking van stroom, minder uitgegeven worden aan onderhoud en brandstofverbruik. In de eerste fase zijn in Paramaribo, Wanica en Commewijne reeds 8.500 straatlampen vervangen. Inmiddels zijn 17.000 lampen ontvangen waardoor in 2022 de overige districten kunnen worden aangedaan.

Phase 2: Micro Grid Solar Project (50 dorpen, 5 clusters w.o. Puketi, Botopasi, Djumu, Galibi, Kayana)

50 dorpen langs de Surinamerivier worden uitgerust met microgrid-zonnepaneel systemen zodat die gegarandeerd kunnen zijn van schone energie gedurende 24 uren per dag. De solar plant voor cluster 1 Tapanahony komt op Poeketi. De eerste container met materiaal kwam in maart 2022 aan. Er is een krutu gehouden met het traditioneel gezag om toestemming te krijgen voor de start van het project te Botopasi en omliggende dorpen en introductie van Synohydro/Power China. Poeketi: In kaart brengen van de huizen en die incorporeren in het design. Botopasi: bezig met preliminary design van de powerplant van Botopasi in de cluster Boven Suriname. Het projectdossier is goedgekeurd en wordt gefinancierd lastens de nationale begroting gedurende 2021 tot en met 2024. Het totale bedrag voor het project is **USD 27,943,062**.

Contract getekent met Synohydro Ltd. in juli 2021. Er moet wat duidelijkheid komen omtrent voortgang van deel van OPEC financiering.

Consolidating a Sustainable Energy Sector SU-L1055 (NH/EAS en EBS)

Het doel is de levensomstandigheden en het ondernemersklimaat van het platteland te verbeteren door toereikende en moderne duurzame elektriciteit te verschaffen. De specifieke doelstellingen zijn

- (i) energie hervorming bevorderen door steun aan de EAS en het beheer van de EBS;
- (ii) vergroten van de betrouwbaarheid van het elektriciteitssysteem en diversificatie van de energiematrix door pre-investeringen voor hernieuwbare energie en aardgas te financieren; en
- (iii) de elektriciteitsdekking uitbreiden door een combinatie van netuitbreiding en off-grid-systemen, waardoor het aanbod van hernieuwbare energiesystemen wordt vergroot.

Het project is gestart. Er is een white paper gemaakt voor een energie sector plan (ESP), de project steering committee en de werkgroep energie sector zijn ingesteld en overleg is gestart tot het koppelen van het ESP met het rural electrification plan.

Nationally Appropriate Mitigation Action (NAMA) project

Het doel van dit UNDP ondersteund project om het beleid en de markt voor hernieuwbare energie te harmoniseren en barrières te verwijderen in wet -en regelgeving, en het institutioneel en financieel ondersteunen van investeringen in hernieuwbare energie. Er komt integratie van rurale elektrificatie wetgeving in de Elektriciteitswet en er komt een Nationale Rurale Electrificatie programma. Er worden 2 hybride minigrids van 150 kW, 4 hybride minigrids van 250 kW en 4 solarshops geïnstalleerd te Stoelmanseiland en Snesikondre. Op NH is de werkgroep voor het project ingesteld die is gestart met het in lijn brengen van twee deelprogramma's die door de UNDP en de IDB mede gefinancierd worden voor het bouwen van 20 minigrids in dorpen in Sipaliwini.

Verbetering drinkwatervoorziening Commewijne

Doel is een oppervlakte waterzuiveringsinstallatie van 500m³/uur te La Liberte i.s.m. de Belgische Watergroep voor de verbetering van de drinkwatervoorziening in Commewijne. In maart 2021 was er een doorstart van het project dat onder meer omvat de aanleg van het leidingennet en een zuiveringsinstallatie. Op 10 december 2021 werd het modern waterproductiecentrum te La Liberte in gebruik genomen. Hierdoor worden 12.000 huishoudens van schoon en veilig drinkwater voorzien.

Decentrale drinkwatervoorziening voor Boven Suriname (project 1)- BOSAQ

Door de bouw van waterzuiveringsinstallaties voor rivierwater worden gebieden waar geen bronwater is, voorzien van schoon en veilig drinkwater. Op 5 december 2020 is de eerste installatie opgeleverd waardoor 300 gezinnen te Boslanti nu schoon en veilig drinkwater hebben. Op 26 januari 2022 werd het zuiveringssysteem van Pamboekoo in Boven-Suriname in gebruik genomen. Er is nu schoon drinkwater, het leidingnet moet nog worden aangelegd. Op Kajapaati en Guyjaba zijn de zuiveringsinstallaties al op locatie, tussen mei en juli 2022 worden ze opgeleverd.

Decentrale drinkwatervoorziening voor Boven-Suriname gebied (BOSAQ project 2)

Doel is het ontwerp en de bouw van 8 - 10 drinkwaterzuiveringsinstallaties en 3 mini hydro-electriciteitsturbinen in het binnenland. Er is een € 3,2 miljoen lening bij de KBC bank voor medefinanciering van het project. De totale financiering en afwikkeling moet nog uitgedetailleerd worden in verband met het leningenplafond.

Optimalisering drinkwatervoorziening 4 dorpen in het Pikin Saramacca gebied i.s.m. RCF/IAMGOLD

Nieuw Jacobkondre, Baling, Bilawatra en Misalibi in het Matawai gebied worden voorzien van leidingwater. De uitvoering startte op 17 februari 2021. Het systeem wordt gekoppeld aan een solarsysteem. Stand per 18 januari 2022: de zonnepanelen zijn onderweg, de zuiveringsinstallatie wordt in België geconstrueerd. Materialen voor het distributienet zijn aangeschaft. Het project Nieuw Jacobkondre is medegefinancierd door het community fund van Rosebelt Goldmines. De waterzuiveringsinstallatie is aangelegd en in gebruik. Het zal de gemeenschap van drie omliggend dorpen, Misalibi, Baling en Nieuw Jacobkondre van drinkwater voorzien.

Water Supply Modernization project (IDB)

Dit project heeft een IDB lening van USD 25 miljoen en startte in februari 2022. Doelen zijn: 1. Verbetering van de bedrijfsprocessen van de SWM 2. Verbetering van de watervoorziening van Wanica-Noord, Houttuin en omgeving, waar sprake is geweest van uitbreiding van de woningbouw-, dienstverlening- en productie (z.a. verkavelingsprojecten en het Wanicaziekenhuis).

Duurzame drinkwatervoorziening voor Nieuw Lombe, Moejekiiki en Kipasikele in Brokopondo

Het project spreekt voor zich. De aanbesteding met een aannemingsbedrijf is geweest, de financiering moet rondgemaakt worden.

Institutionele opbouw ministerie NH

Het ministerie van NH kreeg per september 2020 een nieuwe afdeling Integraal Waterbeheer. Met steun van de UNDP wordt de afdeling adequaat opgebouwd. In oktober 2020 werd het ministerie gereorganiseerd om de dienstverlening naar de gemeenschap te verbeteren. De Dienst Watervoorziening (DWV) kreeg in maart 2022 een doorstart en werd gehuisvest in het nieuwe gebouw van de GMD. In februari 2022 werd verder gewerkt aan capaciteitsopbouw: comptabiliteitsregelgeving, how to work and meet online en training projectschrijven.

De nieuwe waterwetten

Voor beheer en bestuur van water komen er nieuwe waterwetten t.w. de Wet Grondwaterbeschermingsgebieden, de Wet Toezicht Drinkwaterkwaliteit, de Grondwaterwet en de Wet Surinaamse Waterautoriteit. De eerst genoemde wetten zijn in goede voorbereiding, de Wet Surinaamse Waterautoriteit is alsnog aangehouden.

Optimalisering landelijke watervoorziening - SWM

Het betreft hier doorlopend werk om SDG 6 te bereiken, namelijk de gehele bevolking landelijk voorzien van schoon en veilig drinkwater. Alle districten worden meegenomen in de optimalisering van de watervoorziening- en distributie. Uitgevoerd werk:

Marowijne: Drinkwaterstation Alfonsdorp t.b.v. Moengo-tapu en Adjumakondre (11 augustus 2020) en 2021 diverse gebieden, Wanhatti (100 huishoudens aangesloten), Pikin Santi en Wanhatti (1 april 2021); dorpen langs weg Paptam, dorpen Krabuholo, Dangtapoe, Abadieproject, Pelgrimkondre en Ovia Olo voorzien van water;

Commewijne ca. 280 huishoudens aangesloten, 2 scholencomplexen en 2 basisscholen aangesloten op Tamanredjo (2021);

Nickerie - bemetering Wageningen voor 70%; verbetering watervoorziening diverse gebieden 2021; Henar dec 2021 - jan 2022;

Wanica - verbetering waterdruk Vredenburg en omgeving;

Paramaribo - verbetering waterdruk omgeving Charlesburg; landelijk verbetering en monitoring waterkwaliteit middels schoonmaak durotanks;

Brokopondo - verbetering drinkwatervoorziening, aanleg leidingennet Brownsweg/Bierudumatu, Makambi en Kadjoe en leerkrachten woningen Brokopondo Centrum, Asigron en Victoria 35 tapkranen geplaatst; nieuw Koffikamp en Marshallkreek 2021.

Para - Redi doti en Pierrekondre voorzien van drinkwaterinstallaties, buffer Bigi Poika herstelt, Saramacca (2021),

Sipaliwini - Guyaba aanleg distributie net t.b.v. waterzuiveringsinstallatie DWV;

10. Ministerie van Arbeid Werkgelegenheid en Jeugdzaken

Introductie

Het ministerie van AWJ is een samenvoeging van het voormalig ministerie van Arbeid en het Directoraat Jeugdzaken van het voormalig ministerie van Sport- en Jeugdzaken. Het ministerie is verantwoordelijk voor werkgelegenheid, goede arbeids-verhoudingen, arbeidsbescherming en het versterken van de maatschappelijke positie van de jeugd, gericht op het scheppen van voorwaarden tot haar ontplooiing, het tot uiting brengen van het recht op participatie op bestuurlijk niveau en het voeren van een geïntegreerd jeugdbeleid. Het ministerie heeft de beschikking over een aantal zelfstandige instituten die het beleid helpen uitvoeren. Het gaat om de Stichting Productieve Werkeenheden (SPWE), de Raad van Coöperatieve Wezen (RACO), de Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling (SAO), de Stichting Suriname Hospitality and Tourism Training Centre (SHTTC), het Nationaal Jeugd Instituut (NJI) en de Jeugdambassadeurs korpsen (SDG en CYA). De belangrijkste resultaten vanaf mei 2020 zijn hierna samengevat.

Instelling van de Nationale Loonraad

De Nationale Loonraad (NLR) die in april 2021 werd ingesteld, bracht in december 2021 een advies uitgebracht over het minimum uurloon aan de Minister AWJ. De Raad adviseerde een minimum uurloon van SRD 15,49. De minister AWJ is wettelijk gehouden aan het advies. Maar, uit dialoog met de sociale partners bleek dat er verschillend gedacht werd over de hoogte van het minimum uurloon, dus wordt de dialoog voortgezet. De zittingstermijn van de NLR wordt verlengd zodat dit orgaan door kan gaan met haar activiteiten, inclusief de bepaling van het minimum uurloon voor 2023.

Uitvoering van het Tweede Decent Work Country Programme

De uitvoering van het tweede Decent Work Country Programme (DWCP) van Suriname ondervond vertraging, vanwege de COVID-19 pandemie, aangezien de International Labour Organization (ILO) geen technische assistentie kon verlenen. Desondanks is progressie geboekt op diverse gebieden, met name de identificatie van de trainingsbehoeften bij het Arbeids Advies College (AAC), Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling (SAO), Stichting Productieve Werkeenheden (SPWE) en de Arbeidsinspectie (AI). Voorts is er gewerkt aan de ontwikkeling van een strategie voor arbeidsinspectie, de hervorming van arbeidsbemiddeling en het uitvoeren van surveys betreffende arbeidsaangelegenheden. Vanwege de ondervonden vertraging voor wat betreft de assistentie door de ILO is geopteerd om het programma, welke in december 2021 zou aflopen, te verlengen met een jaar. Het Ministerie zal in de periode mei 2022 – december 2022 derhalve ook werken aan de ontwikkeling en goedkeuring van haar Derde DWCP.

De behandeling van de Wetten Gelijke Behandeling en Geweld en Seksuele Intimidatie op de Werkvloer

In februari 2022 nam de Nationale Assemblée de wetten Gelijke Behandeling en Geweld en Seksuele Intimidatie op de Werkvloer in behandeling. Naar verwachting worden de wetten binnenkort goedgekeurd. De wet Gelijke Behandeling dient ter uitbanning van discriminatie op de werkvloer en bevordering van gelijke kansen, de wet Geweld en Seksuele Intimidatie op de Werkvloer dient ter preventie en bestrijding van geweld en seksuele intimidatie in bedrijven en kantoren.

Van grassroot tot ondernemer en om-, her- en bijscholing van werklozen en werkzamen

Het project van grassroot tot ondernemer startte in juni 2021 onder het Basic Needs Trust Fund (BNTF) project, dat gefinancierd werd door de Caribbean Development Bank. Er zijn trainingen verzorgd aan 151 personen, die geselecteerd waren uit 237 aanmeldingen. Het project hielp kansarmen om hun vaardigheden te verbeteren en zo hun kansen op de arbeidsmarkt aanmerkelijk te verbeteren. De trainingen werden verzorgd door SAO, SPWE en SHTTC in onder meer de districten Nickerie en Commewijne. Het project was een groot succes, en gaf aan, dat de behoefte aan dergelijke vakscholing groot is. Volvoprojecten zullen worden voorbereid.

De modernisering van de Vacaturebank

De Vacaturebank van AWJ wordt gemoderniseerd. Hiertoe zijn er gesprekken geweest met werkgevers, om hun vacatures aan de Dienst der Arbeidsbemiddeling door te geven. Het ministerie heeft in de achterliggende periode getracht om personen, die geregistreerd zijn als werklozen door de COVID-19 pandemie, en personen die niet geselecteerd werden voor de COVID-19 steun, te interesseren voor vacatures. Er zijn middelen aangevraagd voor de verdere modernisering van de vacaturebank. Werkzoekenden zullen ook begeleid worden naar vakopleidingen en andere trainingsmogelijkheden. In dit kader zal aan 300 werkzoekenden, die hun baan verloren hebben tijdens de COVID-19 pandemie, om-, her- en bijscholing worden aangeboden.

Het geven van COVID-19 steun

Personen die werkloos werden door de COVID-19 pandemie, alsook minder draagkrachtigen en micro-, kleine – en middelgrote bedrijven (MKMO) werden online geregistreerd. Dat leverde 10.881 aanvragen op voor COVID-19 steun. Van hen voldeden 4.611 aan de voorwaarden voor de steun, en wel 1.750 werklozen/ontslagenen, 1.269 personen met verminderd inkomen, en 1.592 MKMO/zelfstandigen. De COVID-19 steun is uitbetaald aan 3.375 personen.

Lange termijn arbeidsmarktbeleid

In samenwerking met de ILO werd in december 2021 begonnen met de herformulering van een actief arbeidsmarktbeleid. De ingestelde Commissie Vaststelling Lange Termijn Arbeidsmarktbeleid werd daarvoor geïnstalleerd. Er zijn workshops gehouden en er is een consultant aan het werk. Het beleid zal als hoofdlijnen hebben economische diversificatie en ondernemerschap, en er zal bijzondere aandacht besteed worden aan de doelgroepen vrouwen, jongeren en personen in rurale gebieden. Het beleid zal in derde kwartaal van 2022 geformuleerd zijn en aan de regering worden aangeboden.

Vaststelling van de armoedegrens

In juli 2021 werd de Commissie Armoedegrensbeoordeling geïnstalleerd om de armoedegrens vast te stellen, en goed inzicht te krijgen. De Commissie kwam tot een armoedegrens van SRD 3.365 per volwassen persoon per maand. De resultaten zullen door de regering worden besproken, zodat benodigd beleid geformuleerd kan worden.

Meer taken en bevoegdheden voor Arbeidsinspectie

In het kader van met name deelname in het COVID-19 Clusterteam kreeg de Arbeidsinspectie meer taken en bevoegdheden; met name mocht het nu bestuurlijke boetes opleggen. De dienst vroeg om verdere uitbreiding zodat ook toegezien kan worden op onder meer handhaving van de pensioenwet, basiszorgwet en COVID-19 protocollen. De multidisciplinaire inspecties tot controle en naleving van de COVID-19 protocollen, startten in december 2020. De Arbeidsinspectie nam aan meer dan 710 inspecties deel, er werden ook 342 inspecties verricht bij de uitvaarten in Paramaribo en Nickerie.

De Arbeidsinspectie gaf verder voorlichting aan bedrijven en sectoren over sociale en veiligheidsrichtlijnen en -standaarden. Er zijn informatiesessies gehouden voor verenigingen van Chinese ondernemers zoals SCUA en Cheung Fa Foei Kon.

Suicide Preventie onder Jongeren

In augustus 2021 werd de Interdepartementale Commissie Suicide Preventie onder Jongeren ingesteld, met als doel een preventie actieplan te ontwikkelen. Het plan is in mei 2022 af. Dienstverleners die belangrijk kunnen zijn bij de preventie van suicide in het bijzonder onder jongeren, zoals maatschappelijk werkers en begeleiders worden in kaart gebracht. De UNICEF assisteert bij de uitvoering van deze activiteiten.

Vorming en begeleiding van de jeugd door online programma's

Het ministerie zorgde voor aanbod van online educatieve programma's die COVID-safe zijn. Verder werden via de media voorlichtingsprogramma's, dagelijkse jeugdtips, video producties over social media gebruik onder jongeren, kinderrechten, kinderarbeid, alcohol en drugsgebruik, huiselijk geweld en impact op het kind uitgezonden. Ook de preventie van suicide kreeg aandacht. Het onderdirectoraat Jeugdzaken zette samen met Arbeidsinspectie een COVID-19 Crisis Call Center op, om mensen die hulp nodig hebben aan te horen en te zorgen dat zij de assistentie van verantwoordelijke instanties krijgen. Ook werd gestart met de registratie van vroege schoolverlaters en tienermoeders, om ervoor te zorgen dat zij weer regulier onderwijs of gepaste beroepsopleidingen volgen.

Evaluatie Nationaal Jeugd Instituut en Nationaal Jeugd Parlement

Een werkgroep die in februari 2021 werd ingesteld heeft onder andere via consultaties het Nationaal Jeugd Instituut en het Nationaal Jeugd Parlement geëvalueerd. Het evaluatierapport is af. Jeugdparticipatie is belangrijk maar de kosten die gepaard gaan met verkiezingen van het NJP zijn niet houdbaar. Het NJI is gevraagd om te kijken naar de optie van digitale verkiezingen. Naar verwachtingen zullen binnen een jaar verkiezingen zijn.

De komende jaren

Het ministerie zal verder werken aan de implementatie van Decent Work in Suriname: dit blijft de kapstok, waaraan het beleid voor arbeid en werkgelegenheid zal blijven hangen. Er komt dus een Derde Decent Work Country Programme, welke samen met de vakbeweging, de werkgevers en de ILO zal worden ontwikkeld. De ondertekening van dit programma is in het laatste kwartaal van 2022 zodat de implementatie in 2023 van start kan gaan.

Er zal jeugdbeleid worden gemaakt op basis van een vast te stellen profiel van de Surinaamse jeugd. Het jeugdbeleid zal vooral gericht zijn op risico jongeren en om de jeugd mee te krijgen in een participatieve samenleving.

11. Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting

Het ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SOZAVO) is verantwoordelijk voor beleid tot algemeen welzijn van alle Surinamers en allen die wonen op het grondgebied van Suriname. Binnen haar taak richt zij zich op diverse doelgroepen in de samenleving waaronder, kinderen en jeugd, senioren burgers, en mensen met een beperking. Het Ministerie draagt eveneens zorg voor het huisvestingsbeleid. Het beleid van het ministerie is gebaseerd op het Regeerakkoord 2020-2025, het Herstelplan 2020-2022, het Meerjaren Ontwikkelingsplan 2021-2026 en de Beleidsnota inzake sociaal vangnet 2022.

Vanaf juli 2020 werden de volgende resultaten bereikt, die vooral zijn afgestemd op de doelen in het Regeerakkoord en het sociaal vangnet.

Sociale Voorzieningen

1. Algemeen Oudedagse Voorzieningen (AOV)

Tot AOV'ers worden gerekend Surinamers die de leeftijd van 60 jaar hebben bereikt en 60-jarige ingezetenen met een niet-Surinaamse nationaliteit. Een ingezetene met een niet-Surinaamse nationaliteit moet wel 10 jaren onafgebroken in Suriname hebben gewoond. Vanaf 2020 zijn er drie verhogingen van de AOV uitkering geweest.

november 2020	juni 2021	maart 2022
van SRD 525 naar SRD 750/mnd	van SRD 750 naar SRD 1.000/mnd	van SRD 1.000 naar SRD 1.250/mnd

2. Algemeen KinderBijslag (AKB)

Dit is een geldelijke uitkering, uitsluitend of mede ten behoeve van kinderen, met een maximum van vier kinderen per gezin, toegekend aan huishoudens met kinderen tussen 0 en 18 jaar waarvan de gezinshoofden niet uit andere hoofde aanspraak maken op kinderbijslag. Vanaf 2020 tot heden zijn er twee verhogingen geweest.

november 2020	juni 2021
SRD 50 naar SRD 75 /mnd per kind	SRD 75 naar SRD 125/mnd per kind

3. Financiële Bijstand voor Personen met een Beperking (FBMMeb)

Mensen met een tijdelijke of permanente beperking, die niet of niet in staat zijn (volgens medische indicatie van de specialist) arbeid te verrichten, kunnen in aanmerking komen voor deze tegemoetkoming. Vanaf 2020 zijn er drie verhogingen geweest.

november 2020	juni 2021	maart 2022
Van SRD 325 naar SRD 500/mnd	Van SRD 500 naar SRD 750/mnd	Van SRD 750 naar SRD 1.750/mnd

3. Financiële Bijstand voor Personen met een Beperking (FBMMeb)

Mensen met een tijdelijke of permanente beperking, die niet of niet in staat zijn (volgens medische indicatie van de specialist) arbeid te verrichten, kunnen in aanmerking komen voor deze tegemoetkoming. Vanaf 2020 zijn er drie verhogingen geweest.

november 2020	juni 2021	maart 2022
Van SRD 325 naar SRD 500/mnd	Van SRD 500 naar SRD 750/mnd	Van SRD 750 naar SRD 1.750/mnd

In de urgentie- en de herstelfase zoals onderscheiden in het Regeerakkoord, werden verder tot nu toe de volgende maatregelen getroffen.

Armoedebestrijding

1. In reactie op de gevolgen van COVID-19 werden vanaf september 2020 als noodhulp 100.000 voedselpakketten gedistribueerd. Er was toen sprake van een piek aan besmettingen waarbij diverse gebieden in volledig lockdown waren.
2. In reactie op de onstabiele financiële en sociaal-economische situatie, mede als gevolg van de derde COVID-19 golf en wateroverlast waarmee de samenleving kampte, werden aan de zwaarst getroffen en meest kwetsbaren over het hele land 80.000 voedselpakketten verstrekt.
3. Aan behoeftige scholieren en studenten in residentiële instellingen en zwakke huishoudens werden in augustus 2021, 10.000 schoolpakketten verstrekt. Een tweede fase van eveneens 10.000 schoolpakketten is voorbereid.
4. In samenwerking met het ministerie van LVV en de Melkcentrale Paramaribo N.V. werd in 2021 volle melk tegen een gereduceerd tarief verkocht aan overheidsinstellingen geregistreerd bij SOZAVO. In 2022 ging fase 2 van start waarbij nu ook zwakke huishoudens in aanmerking komen voor goedkope melk.

Premiebetalingen Basiszorgverzekering

Bij de Wet Nationale Basiszorgverzekering (W.N.B) dienen alle ingezetenen verplicht verzekerd te zijn. Wie niet instaat is om zichzelf te verzekeren kan een aanvraag indienen voor Premiesubsidie. Mede door COVID-19 werd de aanvraagprocedure per 1 november 2020 aangepast. Infrastructuur en dienstverlening werden verbeterd. In samenwerking met de Stichting Staatsziekenfonds (SZF) zijn ook opvangfaciliteiten voor aanvragers beschikbaar waar SOZAVO de diensten kan verlenen. In Commewijne en Saramacca is dat een feit, ook te Snesi Kondre is een Basiszorgkantoor geopend. Aanvragen kunnen dagelijks terecht op de kantoren.

Kinderen en Jeugdigen

Bij het uitvoeren van beleid voor kinderen en jeugdigen wordt het Verenigde Naties (VN)-Kinderrechtenverdrag als uitgangspunt gehanteerd. Goed kinderrechtenbeleid vereist een geïntegreerde aanpak waarin het kind centraal staat. In dat kader is het volgende gedaan.

1. Op 20 november 2020 vindt de launch plaats van de Kinderrechtenwerkboek en verjaardagskalender in het kader van viering 31 jaar kinderrechtenverdrag. Met het Kinderrechtenwerkboek kunnen kinderen meer te weten komen over hun rechten. In de verjaardagskalender komen tekeningen voor die door kinderen zijn gemaakt tijdens de tekenactiviteit die het Bureau Rechten voor het Kind had geïnitieerd.
2. Op 12 maart 2022 is er een evaluatie geweest van het case management en doorverwijssysteem IKBeN. SOZAVO is de trekker van dit project dat bedoeld is om de samenwerking tussen verschillende overheidsdiensten en het maatschappelijk middenveld te bevorderen, tot betere bescherming en hulpverlening van kinderen in nood- of crisissituaties. Een van de adviezen was het instellen van een Onderraad Kinderbeschermingsnetwerk; deze werd op 24 maart 2021 ingesteld, met als taak het ontwikkelen, uitvoeren, monitoren, evalueren en bijstellen van het beleid om invulling te geven aan het gestelde in artikel 19 van het VN verdrag inzake Rechten van het Kind.
3. Door het Bureau Rechten van het Kind (BRVK) werd een voorlichtings-programma gemaakt om ouders en kinderen te informeren hoe ze o.a. tijdens de lockdown, nuttig bezig kunnen zijn.
4. In augustus 2021 werden kinderen via videofilmjes aangeleerd hoe de handen te wassen. Ook werden toolkits aangereikt voor educatieve vrijetijdsbesteding.
5. In december 2021 heeft SOZAVO een evaluatie gepleegd van de naleving van het kinderrechtenverdrag, om de afgesproken 5-jaars rapportage te kunnen plegen.
6. Onder het Basic Needs Trust Fund werden zes overheidsreches van de Stichting Beheer en Exploitatie Crèches (SBEC) gerenoveerd.

Mensen met een beperking

1. SOZAVO heeft in samenwerking met de United Nations Children's Fund (Unicef), de bewustwordingscampagne Conventie inzake Rechten van Personen met een Beperking (CRPD) gecontinueerd middels posters, flyers, brochures en infofilms.
2. In december 2021 vindt de heropening plaats van de dienst Mensen met een Beperking. In samenwerking met Unicef werden de faciliteiten verbeterd.

Bijdrage aan acute noodsituaties

Deze maatregel is bedoeld om de omstandigheden van minder draagkrachtige huishoudens bij onder meer woningbrand, overlijden van een gezinslid en calamiteiten bij natuurrampen, te helpen verlichten. De steun is er ook voor ziekte waarbij medische behandeling in het buitenland noodzakelijk is. In 2021 zijn de bedragen voor o.a. steun bij uitvaarten en woningbrand opgetrokken. De steun bij reguliere uitvaarten ging van SRD 2.000 naar SRD 5.000, de steun bij woningbrand ging van SRD 1.500 naar SRD 5.000.

Overheidsbijdrage covid-uitvaartkosten

Per juni 2021 ging een tijdelijke maatregel in om steun te geven bij de uitvaartkosten van hen die door COVID-19 overleden. De overheidsbijdrage werd gesteld op SRD. 10.000.

Sociaal-maatschappelijke zorg

Ter verbetering van de begeleiding van kwetsbare gezinnen en individuen werd het programma Positive Parenting Program ontwikkeld voor hereniging van gezinnen waarvan de kinderen in opvanghuizen waren ondergebracht. In maart 2021 werden bij 31 jaar Convention on the Rights of the Child twee awareness films met dit thema gelanceerd. In de districten zijn coördinatoren ingesteld ter verbetering van de dienstverlening/begeleiding van deze kwetsbaren. Het gaat erom dat niet alleen materiele steun nodig is maar ook immateriele, in de vorm van begeleiding zodat mensen uiteindelijk zelfstandig en zelfvoorzienend kunnen worden.

Instituut en Scholing

Op 29 januari 2021 werd kreeg het integraal kinderschermingsnetwerk (IKBeN) computers voor het opzetten van goede tracking- en datasysteem zodat behoeftige kinderen hulp kunnen krijgen. Het doel is om te werken aan een duidelijke structuur en onderlinge afstemming bij de aanneme en afhandeling van cases. De kinder- en jongerentelefoon werd in februari 2021 verbeterd waarbij de telefooncentrale nu 1 x 24 uur beschikbaar is. Het doel is om telefonisch informatie, advies en hulp te bieden en indien nodig door te verwijzen naar, en/of het inschakelen van instanties tot onmiddellijk ingrijpen.

Met de nieuwe opzet kunnen ook slachtoffers van huiselijk en gendergerelateerd geweld gebruikmaken van de dienst. In oktober 2021 werden ambtenaren van het ministerie getraind ter verbetering van de begeleiding van de kwetsbare gezinnen. In maart 2022 werden ambtenaren getraind in gebarentaal om de dienstverlening aan doven te verbeteren.

Financial Inclusion

Iedereen behoort mee te kunnen doen in het financiële systeem, ook de armen en zij die in de informele sector werken. Belangrijk instrument hiertoe is om alle contante betalingen en uitkeringen in plaats van contant, nu giraal te doen. Bijkomende voordelen zijn snelheid, kostenbesparing en een veel kleinere kans op fouten. In juli 2021 tekenden SOZAVO en F&P namens de staat Suriname, met de Bankiersvereniging en Bnets een Memorandum of Understanding. Het systeem zal binnen afzienbare tijd in bedrijf zijn.

Bouwen Data Invoersysteem (BIS)

In oktober 2021 nam de afdeling Administratie Uitbetaling Sociale Voorzieningen (AUSV) een digitaal systeem in gebruik waardoor nu elke aanvraag digitaal ingevoerd en verwerkt wordt en ook de burger de status van zijn aanvraag kan volgen. Het project wordt ondersteund door de Caribbean Development Bank.

Sociale woningbouw

In 2021 startte het ministerie weer met het verstrekken van steun aan gezinnen voor afbouw, reparatie en renovatie van hun woning. Het programma beoordeelt ook de behoefte aan hulp bij gezinnen in wooncrisis.

Huisvestingsplan

Artikel 49 van de Grondwet zegt dat er een huisvestingsplan moet zijn. Er is een huisvestingscommissie benoemd om het plan op te stellen. Deze legt nu de laatste hand aan het concept.

AFFORDABLE HOUSING PROJECT (AHP)

Het Affordable Housing Project (AHP), is het vervolg op LISP II, en wordt uitgevoerd tot eind november 2023. Doel is om minder draagkrachtige huishoudens in staat te stellen zelf hun huisvestingssituatie te verbeteren. Van dit project is het volgende gerealiseerd:

1. Het management Informatie Systeem (MIS) is afgerond
2. Een bedrijf voor de promotie is aangetrokken
3. NGO's zijn gecontracteerd en
4. De technische voorbereidingen voor Voorburg zijn

12. Ministerie van Onderwijs Wetenschap en Cultuur

Onderstaand is het verslag van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur van de bereikte resultaten sinds juli 2020. Per resolutie van 14 december 2020 heeft het MinOWC een nieuw organogram, waarbij het ministerie i.p.v. twee nu vijf directoraten telt.

Cultuur

Behoud, bescherming en ontwikkeling van het cultureel erfgoed

Kennis en vastlegging van elkaars geschiedenis en cultuur is van essentieel belang. Het cultureel erfgoed van alle groepen is van groot belang; daar hoort ook het behoud van het gezamenlijk materieel en immaterieel erfgoed bij.

Nationaal Archief Suriname (NAS).

De afdeling Cultuurstudies overhandigde bestanden van historische gesprekken aan het NAS, die digitaal worden omgezet.

In samenwerking met artiesten w.o. Kenny B, Johan Misidjan, zijn er diverse projecten uitgevoerd om de betrokkenheid van de diaspora gemeenschap te intensiveren. In verband met de internationale dance of the day is in samenwerking met de IACS the day of the Asians dance uitgevoerd.

IDB- Paramaribo Urban Rehabilitation Program (PURP).

De activiteiten van PURP hebben als doel om onze historische binnenstad te doen herleven. Het oude 'houten' stadscentrum kreeg in 2002 van de Unesco de status van werelderfgoed. PURP zal vijf gebouwen renoveren die hoog op de agenda staan en zich binnen de Unesco World Heritage Site bevinden, twee daarvan behoren tot de Nationale Assemblée, drie zijn van de ministeries van J&P en SOZAVO. Verder wordt de Waterkant vanaf het Waaggebouw tot en met het Fort Zeelandia heringericht. Het accent zal gelegd worden op het verfraaien van de binnenstad.

Taalunie.

De Ibis Prijs, is de nieuwe literatuurprijs van eigen bodem. Het doel ervan is om Surinaamse taalkunstenaars die creatief omgaan met teksten in het Surinaams-Nederlands of in een andere Surinaamse taal te waarderen en te stimuleren.

Diverse reguliere producties verschijnen in de Wi Na Wan Maandblad. Dit is een maandelijks digitale productie, bedoeld om de gemeenschap te sensibiliseren over het belang en de waarde van kunst en cultuur. Wi Na Wan, Wan Kulturu Taki is een maandelijks televisieprogramma, waarin diverse cultuuruitingen worden belicht. Natie creatie is een programma bedoeld om normen en waarden te herstellen.

Kal, Roots & Fruits.

Deze documentaire moet de Indiase dans conserveren voor de toekomstige generatie. Het bewustzijn met betrekking tot dans als middel tot persoonlijke groei wordt aangewakkerd.

FVAS award- uitreiking.

Ter stimulans en waardering aan de kunstenaars is er in samenwerking met de FVAS een award uitgereikt aan de kunstsector.

Nationale aanpak directoraat Cultuur

Er is gestart om het cultuurbeleid nationaal te doen zijn, dus ook naar de districten te brengen; daar worden cultuur dependances gevestigd en ingezet op grotere burgerparticipatie.

Onderwijs

Door COVID-19 is het basisonderwijs sneller verandert dan gepland was. Tijdens de pandemie werden de klassen kleiner gemaakt, maximaal 15 leerlingen. Na de pandemie werd het maximum gesteld op 25. Multimedia werd snel en veel intensiever ingezet.

Een aantal van 2.500 laptops werd gekocht en ingezet voor offline onderwijs, met name voor de leerkrachten en de leerlingen in de districten Brokopondo, Marowijne, Sipaliwini, Coronie en Saramacca. De leerkrachten van het binnenland die i.v.m. de wateroverlast in Paramaribo waren, zijn getraind in het gebruik van de laptops. Vele vormen van afstandsonderwijs waaronder schoolradio en televisie kregen de volledige ruimte om uitgetoetst te worden.

Flexibele schooltijden werden ingevoerd: om de ene dag school. Voor grote scholen van 600 en meer leerlingen geldt dit nog steeds. Daar waar het mogelijk is dat leerlingen de school elke dag bezoeken is het weer ingevoerd.

Tijdens de pandemie ontvingen alle scholen schoonmaakmiddelen en PPE.

Het doorstromen van de leerlingen moest versneld worden, anders zouden circa 10.000 kleuters niet kunnen instromen in het basisonderwijs. Het massaal laten blijven zitten vanwege achterstand na maanden geen school vanwege COVID-19, was geen optie. Het blijven zitten, d.w.z. de kinderen achterhouden in hun ontwikkeling mag niet meer, om pedagogische en onderwijskundige redenen.

Het zesde klas examen (leerjaar 8) verschuift om pedagogische en onderwijskundige redenen naar 2 jaar later en verandert qua doel en inhoud. Hierdoor zijn leerjaar 9 en 10 ontstaan.

De selectie voor een beroepskeuze of studierichting verschuift dus van de leeftijd van 11 jaar naar de leeftijd van 13/14 jaar.

Het formatief toetsen (het doorlopend proces van informatie verzamelen over leerprestaties) wordt langzaam ingevoerd, testen vindt regelmatig plaats. Het doel is steeds de voortgang/voortgang te stimuleren met het idee om het hoogst behaalde cijfer te doen gelden). Het oude rapport maakt plaats voor een voortgangsrapport. Het verantwoorden van resultaten wordt nu vereist, het waarom van de resultaten dient uitgelegd te worden.

Het Bureau Onderwijs Binnenland is geheractiveerd om het onderwijs in het binnenland te verbeteren. Het nieuw curriculum voor leerjaar 7 en 8 is reeds ontwikkeld en wordt in het nieuw schooljaar ingevoerd. Voorts zijn er nieuwe Surinaamse leesboeken ontwikkeld. In het kader van de introductie van leerjaar 9 is de beroepenoriëntatie in de uitvoering.

Een Education Management Information System (EMIS) is in uitvoering met als doel dat data gestructureerd en systematisch wordt verzameld, verwerkt en geanalyseerd, in het belang van beter (bestuur van het) onderwijs.

Capaciteitsversterking en professionalisering van onderwijsgeevenden en functionarissen van MinOWC – De Stichting Centrum voor Nascholing Suriname (CENASU).

Het doel is, het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs door het verbeteren van processen en leergebieden. Verder worden leerkrachten geprofessionaliseerd in de didactiek en de methodiek van de nieuwe leergebieden. Ook wordt er gewerkt aan het verbeteren van de managementvaardigheden en de leiderschapskwaliteiten van het onderwijzend- en het niet onderwijzend personeel. De (CENASU) is de instantie met als voornaamste taak, de kwaliteit van onderwijsgeevenden te verbeteren. Middels een train-de-trainers benadering wordt gewerkt aan capaciteitsversterking en professionalisering van onderwijsgeevenden en de staf van het ministerie. Capaciteitsversterking van 4 afdelingen heeft reeds plaatsgevonden.

Voor de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs is CENASU gebouwd, ingericht en in gebruik genomen.

Het onderwijs wordt beter afgestemd op de arbeidsmarkt, zodat de mogelijkheden voor zinvolle werkgelegenheid voor afgestudeerden toeneemt. De Suriname Nationale Training Autoriteit (SNTA), met overheid, bedrijfsleven en de vakbeweging in het bestuur, zullen bijdragen tot beter gekwalificeerd kader aan de arbeidsmarkt. De bedoeling is dat SNTA de standaarden formuleert waaraan beroepen moeten voldoen en deze zullen door de verschillende opleidingen voor beroepsonderwijs vertaald kunnen worden in curricula. Ook het hoger onderwijs wordt door de ontwikkelingen in de sectoren meer afgestemd op de vraag van de arbeidsmarkt.

Voor het SNTA is een kantoor gebouwd en ingericht, de formele oplevering is in juni 2022.

Het Natuurtechnisch Instituut (Natin) krijgt een uitstroomrichting olie en gas. Staatsolie werkt al samen met het Natin, MinOWC en het Regionaal Onderwijs Centrum Kop van Noord-Holland (ROC KvNH) aan het opzetten van deze nieuwe opleiding.

Ter verbetering en upgrading van de faciliteiten voor het Lager Beroepsonderwijs (LBO) zijn er 39 moderne praktijklokalen op 12 LBO scholen bijgebouwd

of gerenoveerd, en wel in Marowijne, Commewijne, Paramaribo, Wanica, Saramacca en Nickerie. De bouwactiviteiten startte in december 2020. Ook bijbehorend equipment en materiaal wordt geleverd. In januari 2022 zijn reeds 16 lokalen opgeleverd, de resterende 23 worden in juni 2022 opgeleverd.

Voor het Polytechnisch College Suriname (PTC) is afstandsonderwijs mogelijk gemaakt en er kwam een digitale bibliotheek beschikbaar. Docenten werden getraind in het verzorgen van afstandsonderwijs en het maken van instructievideo's. Dit project duurde 12 maanden en werd in juli 2021 voltooid. Ook is in 2019 was er al een Hub voor afstandsonderwijs opgezet op het PTC.

In de districten Para en Marowijne (Moengo Tapoe) worden compleet ingerichte schoolcampussen gebouwd, waardoor de toegang tot secundair onderwijs in deze districten verbeterd worden. De bouw startte in oktober 2021 en de oplevering is gepland voor december 2022.

In het district Sipaliwini, met name Atjoni werd in februari 2021 een praktijkcentrum opgeleverd, zodat het beroepsonderwijs daar verbeterd wordt. Machines en materiaal worden alsnog aangeleverd. Het project wordt in december 2022 geheel afgerond. Voor Apoera en omgeving wordt eveneens een praktijkcentrum gebouwd en zeven leerkrachten woningen. De oplevering is in augustus 2022. Tevens wordt in het district Brokopondo en omgeving een praktijkcentrum opgezet voor beroepsonderwijs, de bouw ervan startte in januari 2022 en de oplevering is in december 2022.

Met het oog op kwaliteitsverbetering van het beroepsonderwijs worden 450 leerkrachten en personen uit de publieke sector getraind om enerzijds het kwaliteitsmanagementsysteem te versterken, en anderzijds het CBET-lesmodel verder over te dragen. Tussen december 2019 en mei 2022 zijn 205 personen getraind, de overige zullen van juni tot en met december 2022 worden getraind.

Hoger Onderwijs.

De mogelijkheden voor het aanvragen van een studielening voor het hoger onderwijs is verruimd, doordat in september 2021 de leeftijdsgrens verwijderd is. Studenten van alle onderwijsinstellingen die bij het MinOWC geregistreerd zijn, kunnen nu in aanmerking komen voor een studielening.

Schoolvervoer.

Het project gratis schoolvervoer voor leerlingen/studenten en leerkrachten is in de uitvoering en voor 70% voltooid.

Schoolgebouwen.

In het district Sipaliwini te Amatopo en Coeroeni komen nieuwe schoolgebouwen en acht containerwoningen voor leerkrachten. Op 110 scholen worden de toiletten gerenoveerd. Dit project is voor 55% reeds uitgevoerd. Een school in het district Para en zes scholen in het district Brokopondo worden gerenoveerd..

Overige programma's in de voorbereidingsfase

Het MinOWC zal het project, "Consolidation access to inclusive quality education", via een lening uitvoeren met een bedrag van USD 30 miljoen. Enkele onderdelen zijn vernieuwing van het curriculum, trainingen voor onderwijzers, investeringen in speciaal onderwijs en het Education Management Information System (EMIS). Ook het UN Country Implementation Plan (UNCIP 2022 – 2023) zal helpen om de onderwijsdoelen te halen.

13. Ministerie van Volksgezondheid

Het ministerie van Volksgezondheid is wettelijk verantwoordelijk voor het garanderen van kwaliteitsgezondheidszorg voor iedere burger van het land. De transitie van het beleid bij het ministerie van Volksgezondheid ving aan midden in een zich voltrekkende COVID-19 crisis. Uit de rapportages uit vrijwel elk deel van dit verslag blijkt hoe ingrijpend de pandemie is geweest. De meeste resources zijn voor langere duur nodig geweest om deze crisis te beheersen, die tot sociaal maatschappelijke ontwrichting leidde en grote invloed heeft gehad op het gezondheidszorgsysteem. Voor de gezondheidszorg was er dus een dubbele opdracht: aan de ene kant ervoor zorgen dat de COVID-19 preventieve bewustwordingsactiviteiten gehandhaafd werden en de capaciteit voor COVID-19 zorg (diagnostiek, isolatiebedden, ziekenhuisbedden, personeel, equipment, medicatie, vaccinatie) op peil bleven, terwijl aan de andere kant de reguliere, non-COVID preventie en curatieve gezondheidszorg op peil gebracht moest worden.

De zorg bevond zich medio 2020 in een crisis. Onder ander de vele betalingsachterstanden en onduidelijkheid van financiële stromen zorgden voor obstructie. De zorg moet weer gezond gemaakt worden. Doorlichting, herstructurering en het afstappen van een open eind financieringsstelsel worden de komende maanden ingezet. Samenwerking en partnerschap met relevante actoren vormen de belangrijkste randvoorwaarde om doelen te halen.

Met de incorporatie van COVID-19 in de reguliere zorg en het weer ter beschikking hebben van de meeste resources wordt er nu gewerkt aan de wederopbouw van de volksgezondheid. Het gezondheidszorgsysteem moet duurzaam en veerkrachtig, maar ook betaalbaar en toegankelijk zijn voor elke Surinamer.

COVID zorg

Vijf COVID-19 golven werden succesvol beheerst. Door preventieve maatregelen steeds te evalueren en aan te passen, zijn de nadelige effecten zoveel mogelijk beperkt.

Vanaf februari 2021 is er een intensieve COVID-19 vaccinatiecampagne geweest, waartoe ook de noodzakelijke publieke voorlichting. Het sterftecijfer is hierdoor beheerst geworden.

Wij zijn bevriende naties en organisaties dankbaar voor de steun die wij ontvingen. Maar het is belangrijk te vermelden dat de menskracht, middelen en financiering van COVID-19 in ons land grotendeels op eigen kracht is geweest; dat staat in schril contrast met genereuze hulp die multilaterale en internationale organisaties verstrekten aan landen die in een veel gunstiger omstandigheden verkeerden.

In april 2022 kreeg het ministerie van Justitie en Politie de beschikking over ambulanceboten om de maritieme grenzen beter te bewaken tijdens de COVID-19 pandemie.

Financiën en zorg

Door het inlopen van betalingsachterstanden bij het NOB-studiefonds kwamen betalingen van studiekosten van artsen tot medisch specialist weer op gang en werden financiële belemmeringen opgeheven.

Door het afspreken en uitvoeren van een betaalplan van het financieel tekort bij het BGVS van USD 3,5 miljoen is de medicatievoorziening bestendiger: er zijn nog betalingsachterstanden maar die worden eindelijk ingelopen. Bij het SZF zijn maatregelen genomen om de organisatie terug te doen gaan naar de kerntaken en de tekorten en verliezen terug te dringen.

De ligdagtarieven voor de ziekenhuizen werden met gemiddeld 200% aangepast waardoor ziekenhuizen beter uit hun kosten zouden moeten kunnen komen.

De structurele oplossing voor de financiering van de zorg ligt in een reorganisatie van het zorgstelsel, het in beeld brengen van de financiële stromen, en een meer dwingende relatie tussen de kosten van de zorg en het resultaat dat daartegenover verwacht mag worden; voorstellen worden ontwikkeld.

Technische faciliteiten

De 2e lijns zorg bij Marwina en Atjoni streekziekenhuizen worden in afzienbare tijd gestart. Vooruitlopend hierop komt er een samenwerking tussen het St. Laurent Hospital (CHOG) en het Marwina Ziekenhuis (CMC). COVAB werd versterkt zodat verpleegkundige opleidingen gegarandeerd blijven. Ter verbetering van de zorg in de dorpen in Kabalebo en Wayambogebied, vindt er overname plaats door MZ in een werkgroep met het MMC. Er komen nieuwe gebouwen voor het BOG en het ministerie; de financiering is veiliggesteld en het project loopt schema. De gebouwen zullen in 2023 opgeleverd worden.

Er was ook aandacht voor het op peil brengen van technische faciliteiten. Onder andere kwam het volgende tot stand: De capaciteit van spoedtransport is verbeterd door ambulances voor de RGD, MZ en de ziekenhuizen; negen ambulances werden uit de eigen begroting gefinancierd, andere kwamen middels schenkingen. Er kwam ondersteuning voor cardiochirurgie en de tertiaire zorg werden ondersteund. Middelen voor apparatuur voor kindergeneeskunde werden veiliggesteld. Voor het AZP werd een nieuwe moderne CT-scan aangeschaft. UNOPS/Japan schonk medisch equipment ter waarde van USD 800.000. De financiering is veiliggesteld voor de volgende essentiële investeringen die grotendeels ook dit jaar nog afgerond worden. 1. Het Suriname Eye Centre 2. De renovatie en upgrade van de Spoedeisende Hulp AZP en 3. De neonatologie high care unit van 's Lands Hospitaal.

Hoewel het steeds gaat om noodzakelijke technische voorzieningen, is een meer integraal en structureel plan voor herstel van de technische capaciteit nodig in een gereorganiseerd zorgstelsel.

Human Resource in Health (HRH)

De behoefteanalyse van Human Resource in Health (HRH) van m.n. huisartsen is afgerond. De analyse in overige medische en paramedische beroepen wordt voortgezet. Er is een commissie geïnstalleerd voor wetgeving huisartsenopleiding. Een andere commissie aan een BIG (Beroepen in de Gezondheidszorg) wet voor Suriname. In het 2e semester 2022 start een pilot met huisartsen spoedposten in samenwerking met de RGD.

Gezondheidsprogramma's voor chronische en andere ziekten

Er is een Nationaal Programma voor Chronische Ziekte ontwikkeld dat binnenkort geïmplementeerd wordt. Er is een dialyse-regulatie werkgroep gevormd, de dialyse kostprijs is aangepast om de dienstverlening te garanderen. Dit jaar worden voor het eerst niertransplantaties uitgevoerd in Suriname; het geeft uitzicht op een betere kwaliteit van het leven en de kosten zijn veel lager, dan van langdurig dialyseren. Het project loopt nu, na de COVID-19 golven, vlotter. Voor juni zijn al de eerste vijf niertransplantaties gepland.

14. Ministerie van Openbare Werken

INLEIDING

De organisatie van het ministerie van Openbare Werken is bij resolutie van 29 juni 2021 gewijzigd en bestaat thans uit vier directoraten. Een grote uitdaging in 2020 was om het toegenomen personeelsbestand te verminderen. In 2020 werden grote projecten stopgezet door een financieel tekort van bijna SRD 700 miljoen (inclusief de leningen). Een aantal projecten zijn geëvalueerd en de achterstallige betalingen aan een aantal aannemers is voldaan. Er is uitvoering gegeven aan één van de beleidsvoornemens namelijk om projecten in Public Private Partnership uit te voeren. In het kader van capaciteitsopbouw zijn er 13 trainingen georganiseerd ter upgrading van personeel.

DIRECTORAAT BOUW-EN STEDEBOUWKUNDIGE WERKEN

Aan grootschalige bouw-, renovatie- en restauratieprojecten zijn er sinds augustus 2020 er 3 projecten opgeleverd, 4 in uitvoering, 4 in voorbereiding en 1 in onderhoud. Enkele van de projecten in uitvoering zijn:

- Het bouwen en schilderen van nieuwe leslokalen en een laboratorium ten behoeve van het NATIN;
- Het renoveren en herinrichten van kantoorruimten t.b.v. het directoraat Beroepsonderwijs van het Ministerie van OWC.

Aan bouwkundige projecten bestemd voor overheidsdiensten is sinds augustus 2020 opgeleverd 1 project, 16 zijn in uitvoering, 25 in voorbereiding en 1 in onderhoud. Enkele projecten in uitvoering zijn:

- Het vervangen van dakplaten en bijbehorende bevestigingsconstructie van het dak van de congreshal aan het Onafhankelijkheidsplein no. 3: de eerste oplevering is geweest;
- Renovatie en uitbreiding van het gebouw van de Staatsraad.

DIRECTORAAT CIVIELTECHNISCHE WERKEN

Sinds augustus 2020 werden 83,7 km aan asfaltwegen en 2,6 km in bestrating gerehabiliteerd. Dit gebeurde onder diverse projecten, o.a. Dalian IV, landelijke bestratingsprogramma I, reconstructie wegstrekking Jenny-Henar, herstelwerkzaamheden mr. P. Chandishawweg, herinrichten Nw. Weergevondenweg e.o., rehabiliteren van de Martin Lutherkingweg, de Pt. Tilakdhariweg en de Henry Fernandesweg–Monkshoop.

Er werden 12 bruggen en steigers gerenoveerd. Enkele zijn: Para doorsnede te La Vigilantia, brug over de Tibitirivier in de wegstrekking Zanderij-Apoera, Leonsberg en de Nw. Libanonweg.

Er werd onderhoud gepleegd aan de zeedijken in Nickerie en Coronie en de zwampkerende dam in Coronie werd hersteld. Voor de bewoners van de Brantimakkaweg te Weg naar Zee werd een kleidam opgeworpen. Verder is het project Taludbekleding Guaranistraat in uitvoering.

Er werden 263,6 km aan lozingen opgeschoond in de districten Paramaribo en Wanica. Verder werden het Jamaerkanaal te Nickerie en lozingen langs de Oost-Westverbinding in Coronie onderhouden. Een 11-tal sluizen en pompgemalen in Paramaribo, Wanica en Commewijne werd onderhouden; dit geschiedde in het kader van een HP-project waardoor in de komende werken dit soort kunstwerken in het hele kustgebied opgeknapt worden.

Er is in september 2021 begonnen met het baggeren van de vaargeul in de Surinamerivier.

DIRECTORAAT OPENBAAR GROEN EN AFVALBEHEER

In 2021 werd de vuilophaal uitgebreid naar de districten Nickerie, Saramacca en Para. Ook worden de vuilstortplaatsen in Nickerie en Marowijne geordend.

In de binnenstad en in het ressort Munder van Paramaribo, werden twee pilotprojecten uitgevoerd tot afvalscheiding. In 2021 werden aan instanties en scholen ruim 500 nieuwe vuilcontainers verschaft voor verbetering van verzameling en ophaal van vuil.

Per 2021 nam dit directoraat de taken over van de Wegenautoriteit tot het onderhoud van berm langs primaire – en verbindingswegen. Het gaat om ruim 386 km aan wegen in de districten Paramaribo en Wanica en 660 km in de overige districten m.u.v. Sipaliwini. Het werk wordt aan aannemers uitbesteed.

DIRECTORAAT ONDERZOEK EN DIENSTVERLENING

In samenwerking met de EU en de UNDP worden projecten uitgevoerd die te maken hebben met klimaatverandering. Enkele resultaten uit het Global Climate Change Alliance+ (GCCA+) zijn:

- Installatie en onderhoud van 4-tal regenstations in het binnenland;
- Trainingen: Installatie, Maintenance, Downloaden van data;
- Digitalisering klimatologische data en stroken;
- Het plaatsen en onderhouden van Automatic Waterlevel Stations (AWLS) en Automatic Weather Stations (AWS) in het kustgebied en in het binnenland;
- Het aanschaffen van de doppler Radar;
- Bio Plateau project: onderzoek naar waterresources en biodiversiteit in de Marowijnestroomgebied i.s.m. Frans Guyana.

SLOT

De volgende grote projecten zijn in voorbereiding:

- De bouw van een brug over de Corantijnrivier;
- De rehabilitatie van het Saramacca kanaal inclusief de kunstwerken, en het updaten van het masterplan Ontwatering Groot Paramaribo. De resultaten van beide projecten worden in het 4de kwartaal van 2022 verwacht;
- 'Improving Transport Logistics and Competitiveness'. Doel van dit project is om de concurrentiepositie en de logistiek van Suriname te optimaliseren door efficiëntie en effectiviteit bij afhandeling van cargo bij de haven te verbeteren. In dit kader zal ook de van 't Hogerhuysstraat heringericht en verbreed worden;
- De bouw van een brug over de Surinamerivier inclusief de toeleidende wegen. Het contract tot uitvoering wordt in het laatste kwartaal van 2022 getekend;
- Particuliere bedrijven worden geïnteresseerd om te investeren in de verwerking van huishoudelijk afval;
- Het Social Housing Project voor 350 woningen zal fysiek starten;
- Afbouw hoofdbureau van politie aanbesteding en contractering: laatste kwartaal 2022;
- Afbouw justitieel complex Nickerie: aanvang fysieke werken, derde kwartaal 2022;
- Bouw ADEK studentenflats fase 2a;
- Aanleg kwelders te Weg naar Zee.

15. Ministerie van Transport Communicatie en Toerisme

INLEIDING

Het ministerie van Transport, Communicatie en Toerisme (TCT) is bij resolutie in juli 2020 wederom ingesteld. Het ministerie moest weer opgebouwd en ingedeeld, en ook weer gehuisvest worden. Ook beleid en projecten, waarvan een deel was ondergebracht bij andere ministeries als EZOTI en OW, moesten weer geïncorporeerd worden. Dertien parastatale bedrijven zijn qua beleid en verantwoordelijkheid verbonden aan het ministerie. Een groot deel daarvan eist overmatige aandacht op, vanwege deplorabele financiën (met slechte liquiditeit, solvabiliteit en rentabiliteit) door ongeschikt en zwak bestuur, en door invloeden van de COVID-19 pandemie. Het ministerie heeft als algemeen doel: Suriname ontsluiten en positief op de wereldkaart zetten.

DIRECTORAAT TRANSPORT

Luchtvaart

Suriname de hub voor de regio!

Een start gemaakt met het wegwerken van achterstanden in de betaling van contributie aan de International Civil Aviation Organization (ICAO). Hierdoor kon Suriname weer deelnemen aan activiteiten van de organisatie en rekenen op ondersteuning. ICAO verschaft technische ondersteuning om de landenscore te verbeteren en wij internationale vluchten kan blijven accommoderen. Wij hebben de slechtste score van alle Zuid-Amerikaanse landen, en het ge gevolg kan zijn dat Suriname geen internationale vluchten meer zou kunnen accommoderen. De ICAO steun is dus belangrijk om de score te verbeteren.

Na ruim 7 jaren beschikt Zorg & Hoop weer over een brandweervoertuig. Er zijn ook 8 zitmaaiers aangeschaft om de vliegvelden in het binnenland wederom adequaat te onderhouden.

In 2021 werd de basis gelegd voor 11 nieuwe luchtvaartovereenkomsten ter ontsluiting van Suriname en het leggen van nieuwe verbinding met landen in Zuid-Amerika, Afrika, het Midden-Oosten en Europa. Wij hebben als onafhankelijk land slechts 12 luchtvaartovereenkomsten.

Maritiem

Ontwikkelen tot een economische driver!

Bij dit sub directoraat heeft een intensievere samenwerking met parastatalen in deze sector plaatsgevonden; Het baggerproject werd goed voorbereid door de Maritieme Autoriteit Suriname (MAS) i.s.m. het ministerie van Openbare Werken. Het baggeren is gestart en de eerste fase, een diepte van 4,5 meter is reeds gehaald.

In samenwerking met de nieuwe RvC is gewerkt aan het weder inzetten van de veerboot Canawaima tussen Suriname en Guyana. De veerboot is defect geweest tussen december 2020 en september 2021 en Guyana moest toen ondersteunen.

Er wordt overleg gevoerd met boothouders om structurele oplossing te brengen in het betaalbaar vervoeren van passagiers te water.

Het plan om de veerverbinding Paramaribo-Meerzorg weer in te stellen om de grote drukte op de brug over de Surinamerivier wat om te buiten is goedgekeurd. Het plan wordt samen met het ministerie van OW dit jaar nog uitgevoerd.

Steun werd verleend aan Havenbeheer Suriname (HBS) tot het aangaan van de samenwerking met de Port of Antwerpen International. Er is technische ondersteuning afgesproken zodat de haven kan inspelen op hedendaagse en toekomstige ontwikkeling, en kan transformeren van een klassieke haven naar een community builder.

OPENBAAR VERVOER

Het aanbieden van betaalbaar, veilig en praktisch vervoer!

Een bestand van ruim 1.400 busvergunningen is aangetroffen. Dit legt al jaren een grote druk op de staatsbegroting (o.a. brandstofcompensatie) en vraagt voortdurend om ordening. De bustarieven zijn sedert september 2021 marktconform. De transformatie van object- naar subjectsubsidie is gestart en wordt in nauw overleg met Financiën en Planning en SOZAVO uitgevoerd.

Met steun van de IDB werd een studie voor het structureren van het openbaar vervoer uitgevoerd. Als de resultaten bekend en goedgekeurd worden, kan het plan uitgevoerd worden. Bij de studie werden alle actoren in de sector betrokken zoals PLO, VOSOV en PBS.

Het Nationaal Vervoer Bedrijf (NVB) heeft met in goede samenwerking met NVB bushouders een pilot uitgevoerd tot digitaal betalen; deze was een succes. De voorbereidingen worden getroffen om het systeem integraal in te voeren.

DIRECTORAAT COMMUNICATIE

Lokaal en internationaal de verbinding versterken en nieuwe verbindingen maken!

Er is een inventarisatie gemaakt van de gebieden die qua telecommunicatie nog ontsloten moeten worden en waar de dienstverlening verbetering behoeft. Met Telesur en Digicel zijn vervolgens afspraken gemaakt tot investeringen tot ontsluiting en verbetering van de dienstverlening tot minimaal 4G.

DIRECTORAAT TOERISME

The Hidden Treasure of South America, SURINAME!

'Nature' en 'culture' zijn twee kernwoorden voor de ontwikkelingsrichting van het toerisme. De faciliteiten om massa toerisme aan te kunnen zijn er nog niet, in deze fase is het doel dus om het product aan te bieden aan niche markets.

Het besef is aanwezig dat succes afhankelijk is van het samengaan van public en private. Een public/private team bracht een bezoek aan de beurs in New York om Amerikaanse deelmarkten te kunnen verwerven.

In de districten Coronie en Nickerie zijn werkgroepen geïnstalleerd om mogelijkheden te creëren door de unieke waarden van de districten in te zetten als toeristisch product/attractie.

Met de Conservation International is een MOU getekend om het ministerie van TCT te ondersteunen in haar beleid om duurzaam Natuur- en Cultuur Toerisme te ontwikkelen.

DIRECTORAAT ALGEMEEN BEHEER EN ADMINISTRATIEVE ZAKEN

De stap maken van PZ naar Human Resource!

De werving, selectie en training voor de verschillende luchtvaartdiensten en afdelingen is opgestart; op veel gebieden bestond er een jarenlange achterstand.

PARASTATALEN

Met parastatalen is afgesproken dat good corporate governance regels worden ingevoerd en nageleefd, met als doel dat elk bedrijf beleidsmatig, bestuurlijk en financieel gezond gemaakt en gehouden wordt en dat het afdragen van dividend op korte en lange termijn een harde doelstelling is.

PROJECTEN IN VOORBEREIDING

- Veerverbinding Paramaribo-Meerzorg
- Opzetten van internetcentra in het binnenland
- Toeristische branding van Suriname
- Rehabilitatie van vliegvelden
- Digitale ontsluiting binnenland (Telesur en Digicel)

PROJECTEN 2023

- Upgrading van haven en luchthaven (HBS & LHB)
- Bouw (Nickerie) en rehabilitatie van vliegvelden (vervolg)
- Digitale ontsluiting binnenland (vervolg)

WETTEN IN VOORBEREIDING/AANPASSING

- Havenwet
- Maritieme wet
- Luchtvaartwet
- Wet Elektronische Communicatie
- Toerismewet
- Toerisme Autoriteit
- Wet Openbaar Vervoer

SLOT

Het ministerie is voortdurend in overleg met alle actoren zoals bonden bij het ministerie en bij parastatalen, om te zoeken naar werkbare oplossingen voor de wens om lotsverbetering. Werkgelegenheid in de private sector is een goede optie en het ministerie zal dit verantwoord faciliteren, zonder de eigen uitvoeringscapaciteit te schade

16. Ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer

Institutionele verbeteringen

Om het beleid op het ministerie beter gestalte te geven, en de taakstelling scherper te stellen heeft het ministerie een transformatie ondergaan waarbij de naam, de taakstelling en het organogram zijn aangepast. De naam werd gewijzigd van het Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer naar het Ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer (GBB), de taakstelling werd aangepast en het organogram bijgewerkt. Het ministerie kent twee directoraten, te weten het directoraat Algemeen Beheer en het directoraat Grondbeleid en Bosbeheer.

Instelling Bosautoriteit (Bosnas)

De uitvoering van de taken voortvloeiende uit de Wet Bosbeheer is geheel door de SBB overgenomen en gemoderniseerd. De dienst LBB/NB voert de taken uit voortvloeiende uit de Natuurbeschermingswet 1954, de Jachtwet 1954 en aanverwante wettelijke regelingen. Het ligt in de bedoeling dat de SBB en LBB/NB in een nieuwe Bos- en Natuurbeheer organisatie (BOSNAS) zullen opgaan en daarbij als afzonderlijke instellingen worden opgeheven.

Binnenkort wordt de 'Commissie herevaluatie conceptwet BOSNAS' ingesteld met het doel mede zorg te dragen dat de visie en doelstellingen vanuit het ministerie van GBB met betrekking tot de instelling van een nieuwe Bos- en Natuurbeheer Organisatie wordt vertaald in een document tot de daadwerkelijke herstructurering van SBB, en het onderdirectoraat Bosbeheer en haar diensten.

De terms of reference voor deze commissie is reeds opgesteld en goedgekeurd door de minister. De installatie moet nog geschieden.

Instellen CITES Wetenschappelijk Autoriteit

Suriname heeft het Verdrag inzake de Internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten (CITES) op 15 februari 1981 geratificeerd. Bij CITES resolution Conf. 10.3. wordt bevestigd dat elke partij van het verdrag verplicht is om, in overeenstemming met artikel IX van het verdrag een of meer wetenschappelijke autoriteiten aan te wijzen. Bij beschikking d.d. 15 april 2016 No. 0567A-16 / Min RGB (SB 2016 no. 101) is ingesteld 'CITES Wetenschappelijke Autoriteit' van Suriname. Op 21 maart 2022 is invulling hieraan gegeven waarbij de leden van de CITES Wetenschappelijke Autoriteit benoemd en geïnstalleerd zijn. Vanaf nu kan de Autoriteit haar taken uitvoeren waardoor Suriname richtig het verdrag kan implementeren.

MOU-ondertekening met ADEK

In het kader van duurzame ontwikkeling en beheer van ons bos en onze natuur, streven het onderdirectoraat Bosbeheer en de studierichting Milieuwetenschappen van de Anton de Kom Universiteit Suriname, naar de uitwisseling van kennis, gezamenlijk veldwerk en het doen van gezamenlijk onderzoek. De getekende Memorandum of Understanding (MoU) is de basis voor samenwerking tussen deze organisaties.

Early Warning System pilot

Dit is een pilotproject om een Early Warning System (EWS) te implementeren voor bijna real-time monitoring en voorspelling van ontbossing en degradatie. De doelstellingen zijn:

1. Het testen van het voor Suriname ontworpen model om de functionaliteit ervan te bepalen;
2. Feedback krijgen op het EWS dashboard, protocollen en governance; Ervaring opdoen voor het opschalen van de fase van EWS.

WWF-Guianas, Stichting voor Bosbeheer en Bos-toezicht (SBB) en de Dienst 's Lands Bosbeheer, afdeling Natuurbehoud (LBB/NB) van het ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer (GBB), zijn gezamenlijk gestart met deze pilot. Op 19 april 2021 is een werkplan ondertekend door de 3 instellingen. De evaluatie van dit project is nog gaande. COVID-19 heeft de uitvoering van het project vertraagd.

Amazon Sustainable Landscape (ASL)

Ondanks de grote bosbedekking wordt Suriname geconfronteerd met milieu-uitdagingen die leiden tot ontbossing en degradatie, gedreven door de mijnbouwsector, toenemende bosbouwactiviteiten en, in mindere mate, infrastructuur en stedelijke ontwikkeling, landbouw en andere. Er is een dringende behoefte om de waardevolle biodiversiteit, koolstofvoorraden en natuurlijke hulpbronnen te beheren door geïntegreerd beleid en beheer van ecosysteemdiensten op verschillende landschapsschalen. In dit kader is hier het Amazon Sustainable Landscapes 'Child Project' ontwikkeld, voor het bevorderen van verbeterde duurzame bosbouwpraktijken, en versterkt beheer van beschermde gebieden. Er is een consultant aangetrokken om het project te helpen uitvoeren.

Global Climate Change Adaptation Program fase 2 (GCCA+2)

Het doel van dit project is dat Suriname zich aanpast aan de belangrijkste effecten van klimaatverandering door beter beheer van watervoorraden en kustecosystemen, zodanig dat het welzijn van kustgemeenschappen verbetert. De UNDP assisteert als implementing partner. Het project loopt tot oktober 2023 en omvat 2 componenten t.w. 1. Increased resilience of coastal ecosystems and communities in the Nickerie and Coronie districts through gender responsive climate actions en 2. Improved national governance in the areas of Integrated Water Resource Management (IWRM) and Integrated Coastal Zone Management (ICZM). Als onderdeel van dit project worden initiatieven ondernomen tot beter beheer van Bigi Pan. Er is een districtsverordening opgemaakt en goedgekeurd door de districtsraad van Nickerie. Simultaan wordt er gewerkt aan een beheersorgaan voor Bigi Pan. In Coronie en Nickerie is de handhaving van wildlife management verbeterd. Voor 2022 zijn onder meer gepland de renovatie van de sleephelling alsook de opzet van controle posten te Burnside (Coronie) en bij de sleephelling in Nickerie.

Pilot Jagerstraining

Conform artikel 5 van het Jachtbesluit is elke nieuwe aanvrager van een jachtakte verplicht een jagerstest af te nemen, het jachtgeld te storten en een gezondheidsverklaring te overleggen. Iedere jachtaktehouder is verplicht elke 5 jaar een jagerstest af te nemen, het jachtgeld te storten en een gezondheidsverklaring te overleggen. Er zijn landelijk ongeveer 12.000 jachtaktehouders.

In de test wordt getoetst de kennis van de principes van natuurbehoud, een duurzaam beheer en gebruik van de in het wild levende dieren, de herkenning van de relevante diersoorten, de jachtwetgeving en de veiligheid bij het gebruik van jachtgeweer bij de jacht.

Instellen werkgroep actualisering niet-belasting middelen.

Via het Ministerie van Grondbeleid en Bosbeheer worden er diverse niet belastingmiddelen (NBM) geïnd. De tarieven zijn achterhaald en moeten bij wet, staatsbesluit of beschikking aangepast worden. In de tweede helft van 2022 word er een interministeriele werkgroep ingesteld waarin ook EZOTI en F&P deelnemen, om de aanpassingen juridisch en anderszins voor te bereiden.

Verbetering gronduitgifte

Het uitgangspunt van de regering is 'iedere burger een stuk grond'. Om dit mogelijk te maken heeft het ministerie de volgende zaken aangepakt:

- Het grondregistratie systeem (Gris) is geëvalueerd, waarbij blijkt dat niet alle afdelingen met het systeem werken. Er wordt nu gewerkt aan het verder implementeren van een volledig geautomatiseerd systeem, waarbij het hele proces vanaf indiening van een grondaanvraag tot afhandeling, toegankelijk en beschikbaar zal zijn voor de aanvrager;
- De registratiewebsite voor het aanvragen van domeingrond is op 1 oktober 2021 gelanceerd. De bedoeling is om met deze informatie gerichter beleid te ontwikkelen;
- Overheidsverkavelingsprojecten/percelen die uitgegeven zijn, maar nog niet ontsloten, zijn geïnventariseerd. Ontsluiting is kostbaar. Er worden daarom oriëntatiegesprekken gevoerd met het bedrijfsleven tot ondersteuning/ samenwerking;
- Er worden goede werkafspraken gemaakt met het MI-GLIS voor toegang tot de registers. Het heeft erin geresulteerd dat er trainingen zijn verzorgd aan grondinspecteurs, juristen en de Landmeetkundige Dienst om de kwaliteit van rapporten te verhogen en dubbele uitgiften te vermijden;
- De huidige procedure van gronduitgifte is geëvalueerd en er zijn aangepaste richtlijnen geformuleerd;
- Sinds juli 2020 zijn er meer dan 7.600 grondbeschikkingen afgehandeld en uitgereikt;
- Te Reeberg is 22 ha land geïdentificeerd voor de bouw van 350 woningen uit een schenking van China.

Voorlichting

Om de informatieverstopping naar de burgerij eenvoudig en begrijpelijk te doen, werd de voorlichting als volgt aangepast:

- Het ministerie lanceerde een FaceBook pagina;
- Er is geïnvesteerd in verbetering van de afdeling Voorlichting;
- Er kwam een voorlichtingsprogramma Gron en Busi Tori.

Het beschikbaar stellen van bouwrijpe grond

Mede gelet op het aantal online geregistreerden worden domeingronden geïdentificeerd voor de verkavelingen; van enkele die in beeld zijn het grondrechtelijk en feitelijk onderzoek nog gaande. Ontsluiting kan kostbaar zijn. De tarieven uit het Ontsluitingskostenbesluit 1982, laatstelijk gewijzigd bij S.B 2004 no. 138 zijn achterhaald. Om duurzaam door te kunnen gaan is aanpassing van de tarieven belangrijk.

Aanpassing grondhuurvergoeding

Het ontwerp 'Besluit Grondhuurvergoeding 2021' heeft tot doel om onder meer de jaarlijkse grondhuurvergoeding aan te passen naar reële tarieven. Door de significante waardevermindering van de Surinaamse munt in de afgelopen jaren, staan de grondhuurvergoedingen niet in verhouding tot de prijsontwikkelingen op de vastgoedmarkt. De aanpassing van de waarde van de Surinaamse munt op 1 januari 2004, maakte dat alle oude, bij Staatsbesluit bepaalde tarieven, door duizend gedeeld werden, waardoor de grondhuurvergoedingen een onrealistisch lage waarde bereikten. Het ontwerpstaatsbesluit (uitvoeringsbesluit) tot aanpassing naar meer realistische bedragen is voorbereid en ligt klaar voor goedkeuring en bekrachtiging.

Grondconversie

De Ontwerpwet 2022 houdende nadere wijziging van het Decreet Beginselen Grondbeleid (SB 1982 no.10 zoals gewijzigd bij SB 2003 no. 8), het Decreet Uitgifte Domeingrond (SB 1982 no. 11 zoals laatstelijk gewijzigd bij SB 2017 no. 85) zijn in behandeling in de Nationale Assemblée De wijzigingen in deze decreten hebben onder meer tot doel om nadere regels vast te stellen ter realisering van de overdracht van domeingrond in eigendom.

Verlenging van de eerste grondhuurrechten bij expiratie

Het grondhuurrecht heeft zijn intrede gedaan bij de inwerkingtreding van het Decreet uitgifte Domeingrond, als onderdeel van de 'Wetgeving betrekking hebbende op de Landhervorming in Suriname', in het jaar 1982. Uitgaande van het feit dat de eerste grondhuurrechten ook in hetzelfde jaar (1982) zijn verleend voor de duur van 40 jaar betekent dit dat de eerste grondhuurrechten in 2022 expireren. Het ministerie heeft maatregelen getroffen voor het verlengen van deze rechten. Deze o.a. betrekking op het vaststellen van richtlijnen voor de afhandeling van deze aanvragen en het opzetten van een speciale unit binnen het Domeinkantoor. Er komt een voorlichtingscampagne om burgers van de nodige informatie te voorzien.

17. Ministerie van Ruimtelijke Ordening en Milieu

Inleiding

Het ministerie van Ruimtelijke Ordening en Milieu (ROM) is een nieuw ministerie waarin de taken van de afdeling Ruimtelijke Ordening van het vroegere RGB en van de afdeling Coördinatie Milieu van het kabinet van de president werden samengevoegd. Het ministerie begon met 15 medewerkers en beschikte pas in november 2020 over een eigen begroting. ROM is inmiddels opgebouwd, het personeelsbestand is toegenomen tot 45, en er is een nieuw kantoor in gebruik genomen. De resultaten van beleidsvoering sinds juli 2020 worden hierna aan de hand van tien thema's gepresenteerd.

1. Institutionele opbouw van het Ministerie

Bij presidentieel besluit kwam er een overgangsregeling voor het opzetten van het ministerie van ROM en de Nationale Milieu Autoriteit (NMA). De periode van institutionele opbouw werd op 18 maanden gesteld. Taken en organogram van het ministerie werden vastgesteld. Het ministerie kon gevestigd worden in een volledig gerestaureerd kantoor aan de Prins Hendrikstraat. Het WWF werkte mee aan een Strategische Notitie in 2021 om het ministerie op te bouwen en in te richten. Per mei 2022 lag er een aangepast organogram bij de RvM ter goedkeuring.

In 2020 werd in samenspraak met een aantal NGO's en een externe deskundige een eerste Beleidsnota ROM-I afgerond. De tweede beleidsnota wordt op basis van verbeterde inzichten voor eind 2022 opgeleverd.

2. Ondersteunende Commissies

- Er kwam een interdepartementale Commissie Bio veiligheid met als hoofddoel om het beleid inzake bio veiligheid te helpen formuleren en ter uitvoering van het Cartagena Protocol on Biosafety, ook wel bioveiligheidsprotocol genoemd en behorende bij de Conventie inzake biodiversiteit (CBD).
- De Nationale Biodiversiteit Commissie werd ingesteld voor de coördinatie van activiteiten ter implementatie van de Conventie inzake Biologische Diversiteit (CBD) oftewel het biodiversiteitsverdrag, alsook de uitvoering van de Nationale Biodiversiteit Strategie en het bijbehorend Actieplan.
- Er kwam een Commissie Ruimtelijke Ordening belast met de Nationale Nota Ruimtelijke Ordening en de voorbereiding van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.
- De interdepartementale commissie klachten Ruimtelijke Ordening en Milieu werd ingesteld om in te spelen op de vele klachten inzake ruimtelijke ordening en milieuhinder die de gemeenschap ondervindt van anderen. Het gaat om onder meer de bouw van verkeerde structuren in woonwijken, last wegens illegale afvalstorting en geluidshinder. Deze commissie is de voorloper van de volledige operationalisering van de NMA.
- De Technische Werkgroep Klimaatverandering was belast met de voorbereiding van COP-26 en ondersteuning daarna bij de samenstelling van de Klimaatstrategie Suriname.
- De Commissie herziening Milieu Raamwet rondde het concept herziening Milieu Raamwet af. De Commissie blijft beschikbaar voor ondersteuning tijdens de behandeling van de wet in DNA.
- De Nationale Commissie Kustbescherming en Oceaanbeheer heeft als taak om een aanvang te maken met de ordening van kustbescherming en oceaانبheer. Belangrijke outputs zijn de ratificatie van de Cartagena Conventie (Convention for the protection and the development of the Marine Environment of the wider Caribbean) en de Kustbeschermingswet.
- De Commissie transitie NIMOS naar NMA bestaat uit externe deskundigen die de transitie van het NIMOS naar de NMA begeleidt. Deze commissie is nodig vanwege de complexiteit van de transitie.

3. Internationale conferenties

Er werd deelgenomen aan internationale conferenties omwille van uitwisseling van inzichten en informatie, afstemming van beleid en om de collectiviteit van de verantwoordelijkheden.

Bijgewoond werden:

- The 75th Session of the United Nations General Assembly: International Summit on Biodiversity op 30 september 2020;
- Latin-American and Caribbean Forum of Ministers of Environment;

- 5th Session of the United Nations Environment Program (UNEP);
- IDB jaarvergadering: side event for climate finance;
- Ministerial Climate Roundtables, USA special Climate Envoy, John Kerry;
- COP-26 in november 2021, waarbij Suriname vertegenwoordigd was door de president, de minister van ROM, de ministers van BIBIS en van Financiën en Planning en een ruime technische delegatie.
- UN Environment Assembly 5.1 (virtueel) en 5.2 in person eind februari 2022 in Kenya Nairobi. UNEA- 5.2 werd afgesloten met twee verklaringen, veertien resoluties en een aantal besluiten over zaken om vervuiling te beteugelen en de natuur wereldwijd te beschermen en te herstellen. Het sloot af met een historische resolutie om een intergouvernementeel onderhandelings-comité op te richten om eind 2024 een internationaal bindende overeenkomst op te stellen om een einde te maken aan plasticvervuiling.

4. NIMOS-NMA

- Uit een interne evaluatie van het Minamata verdrag kwam een stappenplan dat besproken werd met relevante partners waaronder de ministeries van BIBIS en van NH. Het Minamata verdrag regelt de afbouw van schadelijk gebruik van kwik.
- Het Staatsbesluit voor de Milieu Effecten Analyses is geconcipieerd. Het Besluit dient ter uitvoering van artikel 22 lid 1 van de Milieu Raamwet inzake de criteria en procedures die nodig zijn bij de uitvoering van Milieu Effecten Analyses.

5. Klimaatfinanciering

Een belangrijk speerpunt is de capaciteitsopbouw in Suriname voor klimaatfinanciering. Er is hiertoe werk uitgevoerd voor ROM maar ook voor andere ministeries en voor de particuliere sector.

- De klimaat financieringsstrategie is opgeleverd. De IDB verleende steun hierbij. De strategie geeft het raamwerk tot mobilisatie van financiële middelen voor milieubeleid. De strategie is opgeleverd, ROM vroeg om een uitbreiding van de strategie waarbij meer aandacht is voor vrije markt operaties.
- De National Designated Authority (NDA) van het Green Climate Fund (GCF) is overgeheveld van het ministerie van F&P naar het ministerie van ROM. Er zijn afspraken gemaakt over de identificatie en uitvoering van nieuwe projecten. ROM is doende capaciteit op te bouwen om deze projecten te begeleiden en uit te voeren; het participeert actief in de programmerings-vergaderingen van het GCF.
- Door de klimaatfinancieringsunit is ook rapport uitgebracht over de mobilisatie van financiële middelen nadat er verkenningen zijn geweest met potentiële investeerders op de vrije markt voor klimaatfinanciering (voluntary market). In dit rapport zijn de mogelijkheden opgenomen voor de verhandeling van Carbon Credits (Total Energies en Conservation International), debt for nature Swaps (Green Climate Fund en 5Cs).
- Met ondersteuning van Green Growth Suriname werd een trainingsprogramma voor 30 professionals georganiseerd over de mobilisatie van milieufinanciering.
- Het Green Climate Fund stelde USD 300.000 ter beschikking tot capaciteitsopbouw van het ministerie, zodat de samenwerking met dit fonds vlotter kan geschieden. Hiertoe is door ROM het project 'Improving the capacity of the Ministry of Agriculture of Suriname to build resilience to climate change in the agriculture sector', ondertekend.
- Een dergelijk project voor de institutionele versterking van ROM zelf is in uitvoering voor een bedrag van USD 317.000. Dit project is met de CDB voorbereid.
- In samenwerking met de IDB is in voorbereiding een Technical Cooperation Operation voor de ondersteuning van ROM ter voorbereiding van de wet Ruimtelijke Ordening.

6. Milieuprojecten

Het ministerie van ROM heeft de ambitie om een milieuprojecten portfolio op te bouwen van meer dan USD 1 miljard: the Billion Dollar Environment Program (BDEP). Thans wordt de 'Nationally Determined Contribution', het klimaatplan waaraan Suriname zich heeft gecommitteerd, uitgewerkt in een investerings-plan. Het gaat nu nog om een budget van meer dan USD 700.000, en zal na succesvolle afronding een deugdelijk instrument zijn om de financiering veilig te stellen. De uitvoeringsduur is tien jaar en de financiering zal moeten komen van de overheid, de (internationale) particuliere sector, de internationale financiering instellingen en van NGO's.

Hieronder samengevatte informatie over milieuprojecten.

BELEIDSGEBIED/Project	Budget/bedrag	Status
CROSS-CUTTING PROJECTEN		
Formulering Nationaal Milieu Beleidsplan	SRD 380.000	In uitvoering
GCF-PROJECTEN		
Civil Society Organization project: regionaal project	USD 1,3 miljoen	In uitvoering
CDB Readiness programma	USD 318.000	In uitvoering
FAO project	USD 1 miljoen	In uitvoering
BEHEER EN BEHOUD BIODIVERSITEIT		
EBM &OG (Ecosystem Based Management and Ocean Governance) project	USD 70.000	Opgeleverd
4NR on Biosafety	USD 25.000	In uitvoering
Marine Biodiversiteit	USD 170.000	In uitvoering
NBSAP project	USD 66.000	In uitvoering
CHEMICALIEN EN AFVALBEHEER		
Integrated Waste Management Plan Suriname (IWMP)	SRD 1,5 miljoen	In uitvoering
IDB e-waste project	USD 270.000	In uitvoering
UNIDO medical waste project		In uitvoering
Waste-separation project	USD 420.000	In uitvoering
Assessment kwik houdende producten in Sur	SRD 106.000	In uitvoering
Naar een milieu vriendelijke overheid	SRD 103.000	In uitvoering
Clean City Project (Pilot)		Uitgevoerd
Nationale Rapportage Basel Conventie		Afgerond

BELEIDSGEBIED/Project	Budget/bedrag	Status
Nationale rapportage Minamata Conventie		Afgerond
DUURZAAM LANDBEHEER		
CSIDS (Caribbean Small Island Developing States) project	USD 10 miljoen	In uitvoering
Land degradation assessment	SRD 137.000	In uitvoering
GEF-7 impact project. Amazon Sustainable Landscape (ASL) II (2021-2026)	USD 30.000	In uitvoering
DUURZAAM WATERBEHEER		
Enhancing resilience using Nature-based solutions (NBS)	USD 200.000	In uitvoering
Blue forest for Blue Carbon Project	USD 100.000	In uitvoering
KLIMAATVERANDERING		
Joint Declaration of Intent met Total Energies	USD 50 miljoen	In uitvoering
Third National Communication (NC3)	USD 500.000	In uitvoering
Enhancing Climate Resilience in CARIFORUM Countries project - Global Climate Change Alliance plus (GCCA+)	€ 3,6 miljoen regionaal budget	In uitvoering
Water Project Wakay		In uitvoering

7. Ruimtelijke Ordening

De organisatie van het directoraat Ruimtelijke Ordening verloopt trager dan gepland door gebrek aan kader. Toch is veel werk verzet en is er weinig achterstand; dit komt door de inzet van de Commissie Ruimtelijke Ordening.

Formulering van de Wet op de Ruimtelijke Ordening

De technische Commissie Ruimtelijke Ordening werd ingesteld, er werd een consultant aangetrokken, er werden bijeenkomsten gehouden met belanghebbenden waaronder alle districtscommissarissen en met ingenieursbureaus. Met de verkregen informatie is een eerste conceptvisie Ruimtelijke Ordening opgeleverd. In samenwerking met de IDB wordt de wet voorbereid en er komt een traject tot verbetering van de Nota Ruimtelijke Ordening.

Vaststelling van standaarden voor ontwikkelingsgebieden

Het doel is om algemene richtlijnen vast te stellen voor de ruimtelijke ontwikkeling voor residentiële, commerciële, industriële, toeristische en agrarische gebieden. Hierbij komen ook richtlijnen voor alle bijbehorende voorzieningen. De standaarden zijn in concept gereed, waarbij internationale standaarden zijn aangepast aan Surinaamse omstandigheden. De discussies hierover met instanties starten gauw.

Capaciteitsversterking

Een staf lid is opgeleid als trainer in Advance Geografisch Informatie Systeem (GIS). Het is de bedoeling dat die andere personeelsleden opleidt.

Identificatie en registratie van publieke terreinen

Een aantal publieke terreinen is reeds geïdentificeerd. ROM is in gesprek met het MI-GLIS tot een samenwerkingsovereenkomst voor de aanmaak van een nieuw register en technische assistentie. Alle geïdentificeerde publieke terreinen zullen van een uitmetingskaart met perceel ID worden voorzien waarna ze geregistreerd worden in een speciaal register.

Commissie klachten Ruimtelijke Ordening en Milieu

De interdepartementale commissie klachten ROM heeft haar onderzoeksrapport in april 2022 afgerond. Hierin worden taken en bevoegdheden van departementen en instituten naast elkaar gelegd en getoetst op overlap en contradicties. Knelpunten in wet- en regelgeving zijn geïdentificeerd en aanpassingen voorgesteld zodat vergunningverlening en toezicht en handhaving beter worden. Vooral van de Hinderwet en bij de verstrekking van bedrijfs- en bouwvergunningen zijn regels en procedures geëvalueerd. Dit moet aanbevelingen opleveren voor betere verstrekking van vergunningen met verbeterd toezicht en handhaving. Er is een stappenplan uitgezet zodat de ruimtelijke ordening en milieu integreren in het vergunningenstelsel. Ook naar aanleiding van klachten uit de gemeenschap zijn aanbevelingen gedaan tot optreden.

8. Partnerschappen

In de overtuiging dat milieubeleid nimmer zonder maatschappelijke groepen kan worden uitgevoerd, wordt met een aantal milieu NGO's, continu overleg gepleegd. Een nationaal platform voor klimaatverandering wordt voorbereid. Het platform zal vrijwel alle significante organisaties bijeenbrengen om zich te committeren aan het beleid inzake klimaatverandering. Uiteindelijk moet dit uitmonden in een Nationaal Klimaatakkoord Suriname.

Als follow-up van de klimaatconferentie is Suriname officieel lid geworden van de NDC partnership.

9. Nieuwe wetten en wetsproducten

Drie wetten zijn voorbereid of herzien t.w.:

1. De herziening Milieu Raamwet: heeft de Staatsraad al gepasseerd

2. De Kustbeschermingswet: wordt binnenkort aangeboden aan de RvM en

3. De Afvalstoffenwet: deze is in afrondende fase.

Een staatsbesluit is in behandeling bij de Staatsraad om het mogelijk te maken om openbare terreinen te

10. Internationale milieu committeringen

Tijdens de klimaatconferentie in Glasgow heeft Suriname twee belangrijke pledges ondertekend, namelijk:

- Leaders Pledge for Nature: een committering van meer dan 200 staatshoofden en grote organisaties om het verlies van biodiversiteit tegen 2030 te stoppen. Dit houdt ook in het behoud van het bos als biodiversity hotspot.
- The Global Methane Pledge: in deze overeenkomst verbinden landen zich om acties te ondernemen ter vermindering van methaanuitstoot met tenminste 30% tegen 2030. Indien dit doel bereikt wordt, zal de verwarming van de aarde tegen 2050 met 0,2 graden Celsius minder zijn. Meer dan honderd landen hebben zich hieraan gecommitteerd.

Beiden overeenkomsten bieden de mogelijkheid van financiering voor projecten die ondersteunend zijn aan het doel van de overeenkomsten.

IV Een hoopvolle toekomst: een vooruitblik op de komende 3 jaren

Als er nu, bijkans twee jaren later goede resultaten zijn bereikt – en die zijn er beslist geweest – is dat primair vanwege het begrip en de gezamenlijke inzet met het Surinaamse volk om vandaag op te offeren, zodat iedereen het morgen beter kan hebben. Zoals eerder gebeurde, zijn wij ook nu op weg om de crisis te overwinnen. Maar wij hebben samen de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat wij niet meer terugvallen, nooit meer terugvallen. Wij hebben de verantwoordelijkheid om te garanderen dat het land goed bestuurd zal blijven worden. Dan zijn alle offers van nu niet voor niets geweest; want dan zullen wij kunnen voortbouwen op deze stabiliteit. De beste garantie hiertoe is, dat wij elkaar beloven ons land te houden op het pad van goed bestuur, met sterke en rechtvaardige instituties. Vooruitgang zit op de eerste plaats in deze morele waarden, en niet in een rijkdom aan grondstoffen.

Nu de stabilisatiefase naar het einde gaat, en wij langzaam maar zeker de groeifase ingaan, is het de hoogste tijd om terug te geven aan de bevolking: doen wat we beloofd hebben. Daarom wordt sinds december 2021, na de overeenkomst met het IMF, alle aandacht gegeven aan de directe belangen voor het volk: drinkwater, elektriciteit, prijzen in de winkels, gezondheid, veilige buurten.

Alle berekeningen en cijfers die met het IMF zijn afgesproken, hebben geen rekening gehouden met de nieuwe ontwikkelingen uit olie en gas. Maar die groei van activiteit en inkomsten zal er zijn, niet alleen als inkomsten over enkele jaren, maar nu reeds in de investeringen die opstarten. Als wij goed blijven besturen, zullen er grote meevallers zijn.

De noodzaak voor het goede bestuur is er voor nu: blijven bouwen, passen en meten, transparant, eerlijk en rechtvaardig, zeker als het gaat om geld, elkaar blijven ondersteunen. Maar die noodzaak is er ook voor de toekomst. Het positieve perspectief van olie en gas moet planmatig, zodat we goed voorbereid zijn op wat er komt, en voor ons land en onze bevolking het beste eruit halen.

Het houdt in dat we onderwijs en ondernemerschap afstemmen op de komende ontwikkelingen, en er wet- en regelgeving komt op 'local content' zodat de eigen rechten en kansen beschermd worden. We zullen in staat zijn om de eerste stortingen te doen in het Sovereign Wealth Fund, onze reservering voor toekomstige generaties. Wij hebben actief bevolkingsbeleid te voeren; er zullen immigranten komen, hooggeschoolde maar ook gewone eenvoudige werkers. Wij moeten voor alles zorgen dat wij ons land georganiseerd houden en dat alles wat wij doen met vreemdelingen, op de eerste plaats menswaardig is.

De technologische ontwikkelingen in olie in gas en het perspectief van hoge inkomsten zal grote aantrekkingskracht hebben op jongeren, maar andere sectoren mogen niet verwaarloosd worden. De oorlog in Europa laat in een keer zien hoe strategisch het is om als land je eigen voedsel te produceren.

Terwijl olie en gas ontwikkeld worden, zullen wij ook het debat moeten inzetten tot duurzame energie. En wij hebben daarmee reeds ervaring. Het betekent dat we op die energie-agenda van de toekomst niet onderaan hoeven te beginnen.

En in de komende 3 jaren moeten we leren dat onderhoud altijd makkelijker en goedkoper is dan steeds weer opnieuw bouwen. Dat geldt voor infrastructuur en het cultureel erfgoed, maar het is ook van toepassing op ons hele land. Als we deze keer hebben opgebouwd, laten wij onderhouden en het niet weer verloren doen gaan.

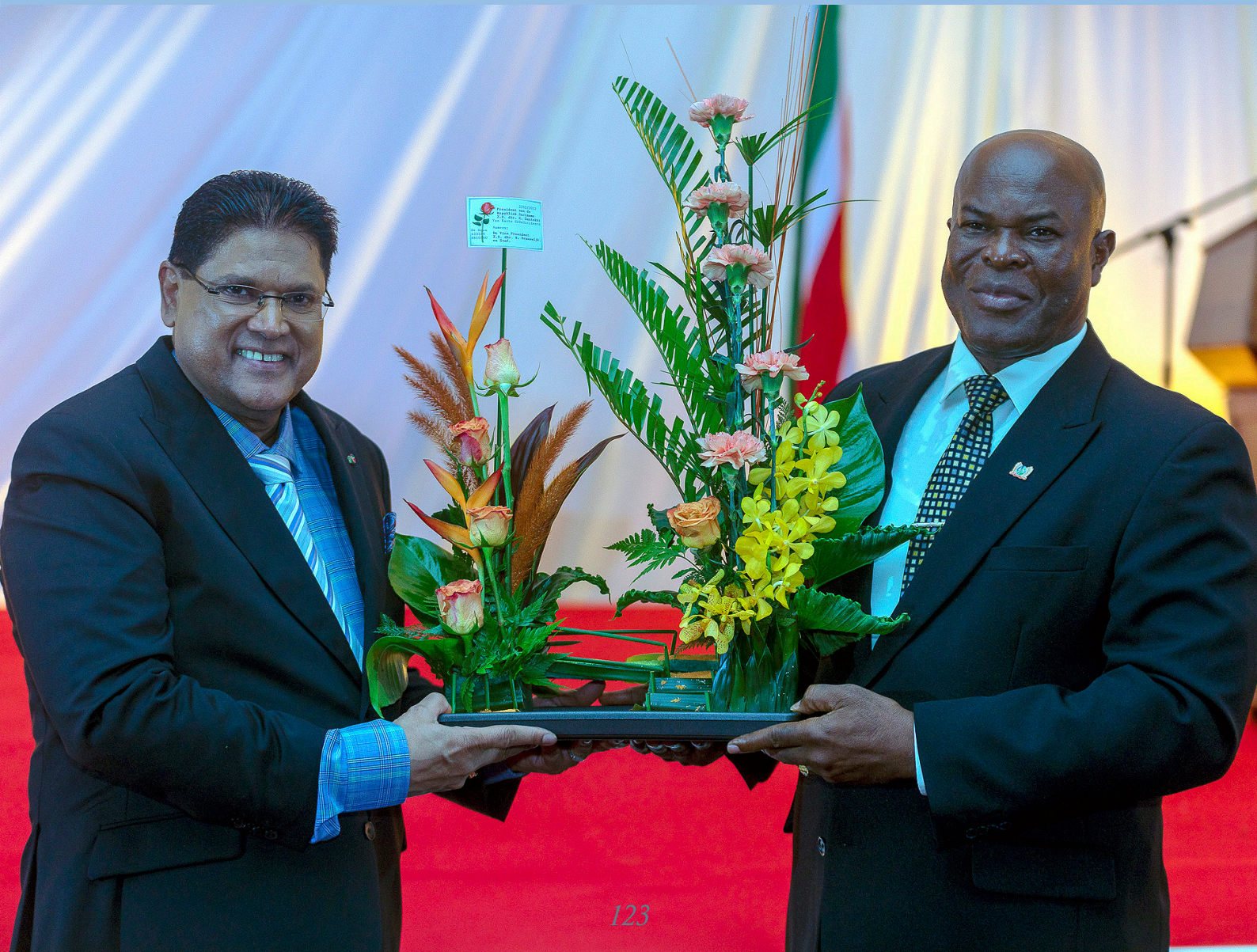
Wij nodigen iedereen uit om deel te zijn van het nieuwe Suriname en het samen op te bouwen en te onderhouden.

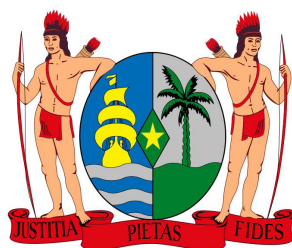

Eenheid
Samen sterk voor Suriname

Referentiedocumenten

Regeerakkoord	http://www.gov.sr/media/1734/regeerakkoord_2020-2025.pdf
Herstelplan	https://www.gov.sr/themas/herstelplan/herstelplan-2020-2022-document/
MOP	https://www.planningofficesuriname.com/meerjaren-ontwikkelingsplan-2022-2026-van-suriname-volledig-final/
EFF	https://finance.gov.sr/actueel/2022/staff-level-agreement-sla-bereikt-met-imf-tweede-tranche-op-23-maart-as/
Tripartiet Accoord	https://ict-as.sr/tripartiet-akkoord/

KABINET VAN DE PRESIDENT
VAN DE REPUBLIEK SURINAME
MEI 2022